

Hizbollahin sotilasstrategian muutos Syyriassa

Ella Kaplas
Pro gradu -tutkielma
Helsingin yliopisto
Humanistinen tiedekunta
Lähi-idän tutkimus
Toukokuu 2018

Tiedekunta/Osasto – Fakultet/Sektion – Faculty Humanistinen tiedekunta		Laitos – Institution – Department	
Tekijä – Författare – Author Ella Kaplas			
Työn nimi – Arbetets titel – Title Hizbollahin sotilasstrategian muutos Syyriassa			
Oppiaine – Läroämne – Subject Lähi-idän tutkimus			
Työn laji – Arbetets art – Level Pro Gradu -tutkielma		Aika – Datum – Month and year Toukokuu 2018	Sivumäärä– Sidoantal – Number of pages 92
Tiivistelmä – Referat – Abstract <p>Pro gradu -tutkielmassani “Hizbollahin sotilasstrategian muutos Syyriassa” tutkitaan libanonilaisen aseellisen Hizbollah-järjestön sotilasstrategian kehittymistä Syyrian sisällissodan aikana. Tutkielman tarkoituksen on taustoittaa Hizbollahin strategista oppia ja selvittää, miten Syyrian sisällissotaan osallistuminen on mahdollistanut kehittää strategioita ja sotilaallisia kykyjä. Teorian tutkimuksessa käytetään Liddell Hartin teoriaa epäsuorista menetelmistä ja André Beaufren teoriaa epäsuorasta strategiasta. Myös muita teorioita käytetään. Tutkimuksen tärkein primääriaineisto ovat Hizbollahin johtajan Hassan Nasrallahin puheet. Näiden avulla tutkitaan, miten Hizbollahin johto on esittänyt strategiansa. Strategian toteutumista käytännössä tutkiaan medialähteistä. Metodina käytetään sisältöanalyysiä. Tärkeimmät tutkimuksessa analysoidut taistelut ovat Qusayr 2013, Homs 2013, Qalamun 2014-2015, Yabrud 2014, Zabadani 2015, Aleppo 2016 ja Palmyra 2017.</p> <p>Tutkimuksessa tullaan tulokseen, että Hizbollahin sotilaalliset kyvyt ovat parantuneet merkittävästi Syyrian konfliktin aikana. Järjestö on taistellut kuin konventionaalisen armeijan osa. Sen joukot ovat toimineet erikoisjoukkoina, miehitysjoukkoina, kouluttajina, neuvojina ja johtajina muille ryhmille. Hizbollah ei ole hyödyntänyt sissistrategiaa, jota se käytti Israelia vastaan 1990-luvulla. Hizbollah on taistellut tiiviisti osana Syyrian hallinnon strategiaa. Erityisesti kaupunkisodankäynnissä ei pystytä erottamaan Hizbollahin strategiaa hallinnon strategiasta. Hizbollahilla on ollut enemmän toimintavapautta Libanonin rajan läheisyydessä Qalamunin alueella. Hizbollah kuitenkin on ilmavoimissa ja ilmatorjunnassa riippuvainen Syyrian hallinnon tuesta, minkä takia se ei voisi käyttää samoja offensiivisiä strategioita Israelia vastaan. Uusista kyvyistä huolimatta Hizbollah todennäköisesti säilyttää sissistrategiansa keinona puolustaa ydinaluettaan Etelä-Libanonissa.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords Hizbollah, Syyrian sisällissota, sotilasstrategia, epäsuora strategia, epäsuorat menetelmät, sissistrategia			
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited Keskustakampanin kirjasto			
Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information			

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Teoreettinen viitekehys	9
3 Hizbollah ja sen sotilasstrategia vuoteen 2013 asti.....	17
4 Hizbollahin Syyrian strategian määräytyminen	25
5 Hizbollahin osallistumisesta taisteluihin Syyriassa.....	44
6 Tappioiden välttäminen rajoitti osallistumista taisteluihin.....	49
7 Kapinallisten vastainen strategia	54
8 Hizbollahin vanha sissistrategia	64
9 Hizbollah osana Syyrian hallinnon kaupunkisotastrategiaa	69
10 Johtopäätökset.....	81
Lähteet	83

1 Johdanto

Tämä tutkimus käsittelee libanonilaisen Hizbollah-järjestön sotilasstrategiaa Syyrian sisällissodassa vuosina 2013-2017. Lähtökohtana tutkimukseen on, että sodan aikana Hizbollahin sotilaallisessa opissa ja sen toteutuksessa on tapahtunut muutoksia. Tässä johdantokappaleessa esittelen ensin lyhyesti Hizbollahin sekä tämän tutkimuksen rakenteen.

1.1 Tutkimuskohteen esittely

Hizbollah on libanonilainen sosiaalinen, poliittinen ja sotilaallinen organisaatio, jolla on vahva materiaallinen ja ideologinen yhteys Iranin islamilaiseen valtioon. Hizbollah aloitti toimintansa Libanonin sisällissodan aikana 1970- ja 1980-luvun taitteessa. Sen syntyyn vaikutti iranilaisten läsnäolo Libanonissa sekä Iranissa oleskelleiden shiialaisten oppineiden palaaminen Libanoniin. 1982 yhdeksän shiadelegaattia sopi yhteisestä poliittisesta toimintasuunnitelmasta, johon kuului iranilainen *wilayat al-faqih*, oppi uskonoppineiden vallasta sekä painotus *jibadiin*.¹ Ideologisella tasolla tähän kuului tietty vallankumouksellisuus, mutta ei ole todisteita, että Hizbollah olisi yrittänyt käynnistää Libanonissa iranilaistyyllisen islamilaisen vallankumouksen. Myöhemmin Hizbollah on antanut lupauksen, että se ei yrittäisi perustaa Libanoniin islamilaista valtiota, jos enemmistö libanonilaisista ei sitä vaatisi.² Jihadin sijaan Hizbollah on korostanut vastarintaa, joka ei ole puhtaasti islamistinen käsite. Esimerkiksi Hizbollahin *Avoim kirje* vuodelta 1985 kutsuu vastarintaan myös alistettuja ei-muslimeita. Vastarinta on islamilaista, mutta se on myös antikolonialistista ja antisiiionistista. Tällä tavoin Hizbollah ei ollut sisällissodan aikana tai sen jälkeenkään pelkästään uskonnollinen liike. Melko turvallisesti voidaan kuitenkin sanoa, että Hizbollahin taistelijat olivat sisällissodan aikana uskonnollisesti motivoituneempia kuin muiden militioiden taistelijat. Sisällissodan aikana esimerkiksi Amalin ja Hizbollahin välillä oli selkeä ero suhtautumisessa maalliseen valtioon. Amal oli reformistinen ja sekulaari, kun Hizbollahin mukaan järjestelmää ei voinut reformoida sisältä päin.³

---

¹ Marc R. DeVore & Armin B. Stähli, "Explaining Hezbollah's effectiveness: Internal and external Determinants of the rise of violent non-state actors," *Terrorism and Political Violence*, Vol. 27, No. 2, 2015; Joseph Alagha, *The shifts in Hizbullah's ideology: Religious ideology, political ideology, and political program* (Leiden: Amsterdam University Press, 2006). Naim Qassem määritteli jihadin pyhäksi sodaksi, joka tarkoitti enemmän kuin pelkkää sotilaallista kamppailua vihollista vastaan. Jihad voitiin jakaa sisäiseen jihadiin henkilön sielussa sekä sotilaalliseen jihadiin ulkoista vihollista vastaan. Sotilaallinen jihad voitiin jakaa *groundwork jibadiin*, joka voitaneen kääntää hyökkäys-jihadiksi, ja jota voitiin käydä vain profeetan tai imaamien johdolla. Koska viimeinen imaami ei ollut vielä palannut kadoksista, ei hyökkäys-jihadia käyty. Puolustus-jihad oli myös nykypäivän ilmiö ja sitä käytiin muslimimaiden puolustamiseksi. Se ei ollut ainoastaan legitiimiä vaan myös jokaisen muslimin velvollisuus. Naim Qassem, *Hizbullah* (London: Saqi, 2005), s.34-39.

² Joseph Alagha, "A Post-Islamist turn?" teoksessa *Post-Islamism: The changing faces of political Islam*, Ed. Asef Bayat (Oxford Scholarship Online, 2013).

³ Augustus Richard Norton, "The role of Hezbollah in Lebanese domestic politics," *The International Spectator*, Vol. 42, No. 4, 2007.

Konfliktin loppuessa Hizbollah ei useimpien muiden ryhmien tavoin luopunut aseistaan, vaan se sai jatkaa vastarintaansa Israelia vastaan. Judith Harikin mukaan Hizbollahin ja Libanonin valtion on täytynyt käydä todellinen tai metaforinen neuvotteluprosessi, jossa valtio on hyväksynyt Hizbollahin vastarinnan Israelia vastaan ja Hizbollah hyväksyi Libanonin valtion auktoriteetin.⁴ On totta, että Hizbollah on pehmentänyt joitain vaatimuksiaan saavuttaakseen poliittisia tavoitteita.⁵ Hizbollah hyväksyi aiemmin illegitiiminä pitämänsä regiimin, koska illegitiimikin hallinto oli kaaosta parempi, ja koska valtion toimintaan osallistumalla se voisi muuttaa järjestelmää sisältä päin. Hizbollah kuitenkin säilytti tavoitteensa islamilaisesta valtiosta ja imperialismista ja siionismista vastustamisesta.⁶ Hizbollah sisällissodan loputtua pääsääntöisesti toiminut hallinnon sisällä tai sen puolella ja vain hyvin harvoin sitä vastaan.

Hizbollahissa tapahtui merkittäviä muutoksia 1990-luvulla. Tällöin Hizbollah soti Israelin vastaista sissisotaa Etelä-Libanonissa, mutta se myös osallistui vaaleihin Libanonissa⁷ ja onnistui laajentamaan kannattajapohjaansa tekemällä vastarinnastaan libanonilaisen kansallisen projektin. Sisällissodan aikana Hizbollah oli käyttäytynyt koersiivisesti libanonilaista väestöä kohtaan ja sen tukijakunta oli kapea. Sodan jälkeen se laajensi kannattajakuntaansa ensinnäkin lopettamalla väkivallan libanonilaisia vastaan sekä markkinoinnilla ja palveluilla. Se aloitti al-Manar-kanavan ja kasvatti sosiaalisten palveluiden verkostoa. Vallankumouksen sijaan puhuttiin vastarinnasta.⁸ Sen lisäksi, että Hizbollah kohti 1990-luvun loppuaan kehitti omaa organisaatiotaan, se syvensi integroitumistaan Libanonin valtion elimiin. Esimerkiksi Yleisen turvallisuuden johtajat ovat 1990-lopusta alkaen olleet Hizbollahille sympaattisia shiioja.⁹

Syyrian joukot miehittivät osia Libanonista vuoteen 2005 asti, jolloin libanonilaiset nousivat vastustamaan Syyrian läsnäoloa maassa. Tämä setrivaallankumoukseksi kutsuttu protesti jakoi poliittisen kentän kahtia: Syyriaa vastustavat muodostivat maaliskuun 14. päivän koalition ja Syyriaa tukevat maaliskuun 8. päivän koalition. Hizbollah kuului näistä

---

⁴ Judith Palmer Harik, *Hezbollah: The changing face of terrorism* (New York: I.B. Tauris, 2004), s. 43–52. Myös Krista Wiegandin mukaan hallinnon ja militioiden välillä on sisällissodan loppuessa neuvoteltu. Yleensä hallinnolla oli tällaisissa neuvotteluissa ylivoima, mutta Hizbollahin tuki Syyrialta teki siitä vahvemman. Krista E. Wiegand, "Reformation of a terrorist group: Hezbollah as a Lebanese political party," *Studies in Conflict & Terrorism*, Vol. 32, No. 8, 2009.

⁵ Wiegand 2009.

⁶ Amal Saad-Ghorayeb, *Hezbollah: Politics and religion* (London: Pluto Press, 2002).

⁷ Wiegand 2009, s. 676. Hizbollah osallistui vaaleihin ensimmäistä kertaa 1992.

⁸ Ora Szekeley, "Hezbollah's survival: Resources and relationships," *Middle East Policy*, Vol. 19, No. 4, 2012.

⁹ Ya Libnan, "Cabinet appoints Abbas Ibrahim as Lebanon security chief," *Ya Libnan*, 18.7.2011, <http://yalibnan.com/2011/07/18/cabinet-appoints-abbas-ibrahim-as-lebanon-security-chief/>, luettu 10.4.2018; Al-Manar, "Ibrahim: For developing administrative plans to protect Lebanon, civil peace," *Al-Manar*, 1.10.2016, <http://english.almanar.com.lb/49894>, luettu 10.4.2018.

jälkimmäiseen. Syyrian vetäytyminen ei vähentänyt Hizbollahin vaikutusvaltaa Libanonin politiikkaan, vaan Hizbollah otti tärkeän poliittisen askeleen osallistumalla vetäytymisen jälkeen muodostettuun hallitukseen. Muhammad Freishista tuli ensimmäinen Hizbollahin ministeri vuonna 2005. Tämä oli tärkeä muutos Hizbollahin osallistumisesta Libanonin politiikkaan. Ennen se oli parlamentaarista osallistumisestaan huolimatta toiminut oppositiossa, ”korruptoituneen järjestelmän” ulkopuolella.¹⁰ Hallitustyön lisäksi Hizbollah osoitti kansansuosionsa vuoden 2005 parlamenttivaaleissa: Hizbollah ja Amal saivat yhteensä 35 paikkaa, mikä oli 27 % kaikista paikoista¹¹.

Poikkeus Hizbollahin rauhanomaisuuteen Libanonissa oli vuoden 2008 katuväkivalta Hizbollahin ja sunnitaistelijoiden välillä. Hizbollah ei ollut kääntänyt aseitaan libanonilaisia ryhmiä vastaan Israelin vetäytymisen jälkeen. Nyt se kuitenkin teki niin, koska hallinto oli tehnyt Hizbollahia uhkaavia toimia.¹² Hizbollahin aseistetut taistelijat ottivat haltuun alueita Beirutista 9.-14.5.2008. Yhteenotoissa kuoli 65 ihmistä. Hizbollah osoitti, kuinka se edelleenkin saattaisi palata väkivaltaan myös Libanonin sisällä, jos sitä vastaan hyökkättäisiin poliittisesti. Neuvotteluissa kriisin jälkeen Hizbollah sai käytännössä veto-oikeuden kabinetin päätöksiin. Vastineena se lupasi olla enää käyttämättä voimaa.¹³

Hizbollahin 1990-luvulla läpi käymistä muutoksista on käytetty yhteisnimitystä *libanonisaatio* tai arabiaksi *infital*, eli avautuminen¹⁴. Tämä selitystapa on institutionaalinen, sillä siinä valtion instituutioihin osallistuminen nähdään *maltillistavana* tekijänä. Useat tutkijat, August Richard Norton kaikista merkittävimmin, väittivät Hizbollahin osallistumisen politiikkaan 1990-luvulla tehneen siitä maltillisemman.¹⁵ Maltillistuminen on terminä monitulkintainen, mutta tässä se tarkoittaa, että ryhmä hyväksyy yksilöiden oikeudet, pluralismin, yhteistyön muiden kanssa ja tulee avoimemmaksi kilpaileville näkökulmille.¹⁶ Hizbollahin tapauksessa maltillistumiseen tai libanonisaatioon liittyi Libanonin valtion auktoriteetin hyväksymisen lisäksi muutamia Hizbollahille spesifejä kehityksiä. Väkivallankäytöstä luovuttiin muualla kuin Israelin vastaisella rintamalla Etelä-Libanonissa. Nizar Hamzehin mukaan sisällissodan loputtua ja Iranissa tapahtuneiden poliittisten muutosten myötä Hizbollahin jihadista tuli

---

¹⁰ Rodger Shanahan, “A Pyrrhic Victory? Hezbollah's Complex Post-War Environment,” *Democracy and Security*, Vol. 4, No. 1, 2008.

¹¹ Wiegand 2009, s. 676.

¹² Hallinto poisti Hizbollahia tukevan henkilön Beirutin lentokentän turvallisuuden johdosta ja aloitti tutkinnan Hizbollahin omistamasta kommunikaatioverkostosta. Wiegand 2009.

¹³ Wiegand 2009.

¹⁴ Alagha 2006, s. 14.

¹⁵ Augustus Richard Norton, “Hezbollah: From radicalism to pragmatism,” *Middle East Policy*, Vol. 5, No. 4, 1998, s. 147–148.

¹⁶ Jillian Schwedler, “Can Islamists become moderates? Rethinking the inclusion-moderation hypothesis?” *World Politics*, Vol. 63, No.2, 2011, s. 352.

poliittista jihadia,¹⁷ eli ryhmä luopui väkivallasta keinona tavoitteidensa saavuttamiseksi. Vielä hyvin tärkeä kehitys oli, että Hizbollahista tuli nimenomaan libanonilainen järjestö. Joseph Alagha mukaan Iranin vaikutus väheni asteittain ja Hizbollahista tuli libanonilaisempi järjestö.¹⁸ Alagha mukaan Hizbollahin ideologia oli muuttunut merkittävästi vuoden 1985 Avoimen kirjeen ja vuonna 2009 julkaistun poliittisen manifestin välillä. Vuoden 2009 manifestissa lännen ja idän välisen vastakkainasettelun sijaan korostettiin alistaja-alistettu -asetelmaa. Terrorismin ja vastarinnan välille tehtiin manifestissa selkeä ero.¹⁹ Myös yhteyttä islamismiin vältettiin retoriikassa esimerkiksi välttämällä viittauksia islamilaiseen valtioon tai wilayat al-faqihiin.²⁰

Libanonisoituminen on myös kyseenalaistettu. Kyseenalaistavat argumentit liittyvät käytännössä siihen, että Hizbollahin osallistuminen politiikkaan on ollut täysin instrumentaalista, eikä osallistuminen ole vaikuttanut Hizbollahin ideologiaan tai tavoitteisiin. Käytännössä siis tilanteen muuttuessa Hizbollah saattaisi minä hetkenä tahansa kääntää aseensa Libanonin valtiota vastaan. Eitan Azani ja Tony Badran väittävät Hizbollahin tekemät myönnytykset ovat olleet strategista, ja että todellisuudessa ryhmä ei ole koskaan luopunut tavoitteistaan eikä edes väkivaltaisista taktiikoista. Azani kuvaa Hizbollahia hybridioorganisaatioksi, joka käyttää sosiaalisia, poliittisia ja sotilaallisia keinoja saman tavoitteen saavuttamiseksi.²¹ Badranin mukaan kaikki Hizbollahin aktiviteetit palvelevat sen *Vastarinnan yhteisöä*.²² Myös Hizbollahin aktiivit ovat haastatteluissa tuoneet esille sosiaalisen työn yhteyden vastarintaan.²³ Samoin Hizbollah on myös ilmaissut integroitumisensa olevan strategista. Naim Qassem esimerkiksi kirjoitti vaaliosallistumisen olleen keino saada läpi islamilaisempia lakeja,²⁴ ja myönsi Hizbollahissa kaiken liittyvän kaikkeen. Vuoden 1992 vaaleihin Hizbollah osallistui hänen mukaansa vain suojellakseen aseitaan.²⁵ Tästä huolimatta esimerkiksi EU:ssa on erotettu toisistaan Hizbollahin sotilaallinen ja sosiaalinen puoli, ja vain Hizbollahin terroristisiipi on luokiteltu

---

¹⁷ Nizar Hamzeh, "Lebanon's Hizbullah: From Islamic revolution to parliamentary accommodation," *Third World Quarterly*, Vol. 14, No. 2, 1993.

¹⁸ Alagha 2013.

¹⁹ Joseph Alagha, *Hizbullah's documents – From the 1985 Open Letter to the 2009 Manifesto* (Amsterdam: Pallas Publications, 2011), s. 29–31.

²⁰ Tieto perustuu useisiin lähteisiin, ennen kaikkea al-Manarin uutisointiin ja Hassan Nasrallahin puheisiin.

²¹ Eitan Azani, "Hezbollah's strategy of "walking on the edge" *Studies in Conflict & Terrorism*, Vo. 36, No. 11, 2013.

²² Tony Badran, "Hezbollah's Agenda in Lebanon," *Hudson Institute*, 16.5.2009.

²³ Flanigan & Mounah, "Hezbollah's Social Jihad: Nonprofits as resistance organizations," *Middle East Policy*, Vol. 16, No.2, 2009.

²⁴ Qassem 2005, s. 187–191.

²⁵ Badran 16.5.2009.

terroristijärjestöksi.²⁶ Hybriditeorian kannattajat puolestaan korostavat Hizbollahin ulottuvuuksien yhteyttä toisiinsa.

Aiemmassa tutkimuksessa siis näyttäisi olevan kaksi kilpailevaa näkemystä nähdä Hizbollahin integroituminen Libanonin valtioon: joko se on ollut strategista tai sitten seurannut osallistumisesta instituutioihin. Vaikka institutionalistit joskus näkevät mahdollisena myös identiteettien muutoksen, hahmotetaan Hizbollah kummassakin näkökulmassa sekä sosiaalisena, poliittisena että sotilaallisena toimijana. Hizbollahin luonne hybridiorganisaationa on siis jotain, josta sekä realistit että institutionalistit ovat samaa mieltä. Eroavaisuus on Hizbollahin sotilaallisen ulottuvuuden merkityksessä.

1.2 Tutkimuksen esittely

Tässä tutkimuksessa keskitytään Hizbollahin sotilaalliseen ulottuvuuteen. Syyrian sisällissodan alkaminen ei ole tehnyt Hizbollahista vähemmän poliittista tai sosiaalista toimijaa, mutta osallistuminen konfliktiin on paisuttanut Hizbollahin taistelijoiden määrää, aseistusta ja sotilasbudjettia. Hizbollahin yksittäisiä taistelijoita oli saattanut olla maassa jo 2011 ja 2012, mutta vasta vuonna 2013 Hizbollahille annettiin vastuulle alueita ja turvallisuuskohteita.²⁷ Tässä tutkimuksessa Hizbollahin strategiaa Syyriassa on tutkittu vuodesta 2013 alkaen, sillä ennen tätä läsnäolo oli merkitykseltään vähäistä, eikä tietoja siitä ole paljon. Mukaan on otettu tapahtumat vuoden 2017 kesään asti. Tänä aikana Hizbollah on osallistunut merkittävimpiin Syyriassa käytyihin taisteluihin.

Tutkimuskysymykseni on: ”miten Hizbollahin sotilasstrategia on muuttunut Syyrian sisällissodan aikana”. Hizbollahin strategiaa on analysoitu käyttäen apuna kahta erittäin tunnettua strategian teoreetikkoa, brittiläistä Basil Liddell Hartia sekä ranskalaista André Beaufrea. Näitä kahta, niin kuin strategian tutkimusta ylipäätensä yhdistää realismi. Realismilla tarkoitetaan strategian tutkimuksen vallitsevia lähtöoletuksia: keskeiset toimijat ovat valtioita, valtiot ovat rationaalisia oman etunsa tavoittelijoita ja sota on aina

---

²⁶ Council decisions 2016/1136 12.7.2016, Official Journal of the European Union, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016D1136&qid=1474969819578&from=EN>. Vaikka Hizbollah sisällissodan loputtua onkin luopunut terroritaktiikoiden käytöstä laajassa mittakaavassa, on sen asevoimien yhteydessä toimiva erikoisjoukko, yksikkö 910 tehnyt terrori-iskuja israelilaisia kohteita vastaan ulkomailla. Viimeisimmäksi vuonna 2012 Hizbollah yhdistettiin israelilaisia turisteja vastaan tehtyyn pommi-iskuun Bulgariassa. Nicholas Kulish & Eric Schmitt, “Hezbollah Is Blamed for Attack on Israeli Tourists in Bulgaria,” *The New York Times*, 19.7.2012, <https://www.nytimes.com/2012/07/20/world/europe/explosion-on-bulgaria-tour-bus-kills-at-least-five-israelis.html>, luettu 5.5.2018.

²⁷ Samia Nakhoul, ”Special report: Hezbollah gambles all in Syria,” *Reuters*, 26.9.2013, <https://www.reuters.com/article/us-syria-hezbollah-special-report/special-report-hezbollah-gambles-all-in-syria-idUSBRE98P0AI20130926>, luettu 5.5.2018.

mahdollinen, koska mikään ei ole sitä estämässä.²⁸ Nämä kaksi strategian tutkijaa ovat paljon viitattuja nykyisessäkin strategian tutkimuksessa. Valitsin Liddell Hartin, sillä Hizbollahin sissistrategia 1980- ja 1990-luvuilla muistutti hyvin paljon Hartin epäsuoria menetelmiä. André Beaufren taas valitsin, sillä hän on kehittänyt teoriaa epäsuorasta strategiasta, joka myös myöskin muistutti läheisesti Hizbollahin sissistrategiaa. Tässä tutkimuksessa teorioiden merkitys on pragmaattinen: ne auttavat käsitteellistämään, asettamaan hypoteeseja ja antamaan mahdollisia selityksiä havainnoille.

Alkuperäisen hypoteesini mukaan Hizbollahin strategia Syyriassa oli kääntynyt epäsuoran strategian vastaiseksi sodaksi, jossa vanha sissiorganisaatio taisteli nyt sissejä tai kapinallisia vastaan. Kiinnostukseni kohteena oli, mitä Hizbollahin käyttämille epäsuorille menetelmille tällöin tapahtuisi. Välttämättä Hizbollahin kääntyneellä positiolla ei olisi mitään vaikutusta sen käyttämiin epäsuoriin menetelmiin: Hartin epäsuorat menetelmät eivät olleet Hartin itsensä mukaan suunnattu kapinallisryhmille tai sisseille - hänelle ne vain olivat hyviä menetelmiä. Olisin mieluusti ottanut mukaan teorioita, jotka olisivat selittäneet aiempien kapinallisryhmien muutosta konventionaalisemmiksi toimijoiksi. Tällaista teoriaa ei kuitenkaan löytynyt.

Etenin tutkimuksessani niin, että aiemman Hizbollahin strategioista tehdyn tutkimuksen sekä valitsemieni teorioiden avulla muodostin kuvan Hizbollahin strategisesta opista ja sen sotilasstrategian käytännöistä ennen Syyrian sisällissotaa. Ennen varsinaista analyysia käyn läpi strategisen opin ohella muita reunaehdoja Hizbollahin sotilasstrategialle. Näihin reunaehdoihin kuuluvat myös Iranin ja Syyrian hallinnon strategiat, joiden puitteissa Hizbollahin on täytynyt toimia. Tämän jälkeen annan oman näkemykseni siihen, miten Hizbollahin sotilasstrategia on muuttunut konfliktin aikana. Tulen käsittelemään neljää teemaa. Ensinnäkin, Hizbollahin strategian tärkeä määrittäjä oli rajoitettu miesvahvuus. Toiseksi, Hizbollahin rooli Syyrian sisällissodassa oli päinvastainen sen rooliin Israelin vastaisessa sodassa. Kolmanneksi, Hizbollahin ei kannata luopua sissistrategiastaan Israelin vastaisessa sodassa, vaikka sen kyvyt ovatkin parantuneet. Neljänneksi, Hizbollah on osallistunut offensiivisiin operaatioihin kaupunkien valtaamiseksi, mikä oli sille uutta.

Tässä tutkimuksessa aineistojen saatavuus oli jatkuva ongelma. Vaikka lähtökohtaisesti käytin sisältöanalyysia metodina, ei aineistoa kerätty millään tietyllä metodilla. Taisteluista tehtiin hakuja englanninkielisistä ja arabiankielisistä uutislähteistä, mutta tarkan tiedon saaminen Hizbollahin aktiviteeteista oli vaikeaa. Medialähteissä niputettiin usein kaikki

---

²⁸ Fred Blombergs, ”Realismi ja strategian tutkimus,” teoksessa *Suomalaisia näkökulmia strategian tutkimukseen*, toimittanut Pekka Sivonen (Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, 2013).

hallintoa tukevat militiat samaan. Tällöin on mahdollista, että taisteluihin olisi osallistunut esimerkiksi vain hallintoa tukeva syyrialainen militia National Defense Forces (NDF). Hizbollah peitteli sen toimia Syyriassa tarkoituksella. Hizbollahin taistelijoita oli kehoitettu sulautumaan syyrialaisiin NDF-taistelijoihin käyttämällä heidän univormujaan ja puhumaan syyrialaisella aksentilla²⁹.

Hizbollahin strategiaa sen itse määrittelemänä tutkittiin analysoimalla al-Manarin uutisointia, Hizbollahin johtajan Hassan Nasrallahin puheita tärkeiden sotatapahtumien aikaan sekä toissijaisesti Nasrallahin kakkosmiehen Naim Qassemmin puheita ja haastatteluita. Nasrallahin puheista löytyi runsaasti viittauksia Israelin vastaiseen sotilasstrategiaan, mutta Syyrian strategiasta löytyi vain vähän tietoa. Hizbollahin sissistrategiaa tutkittaessa tärkein lähde puolestaan oli Naim Qassemmin teos *Hizbullah*, jota Hizbollahin strategista oppia tutkittaessa voidaan pitää primääriaineistona.

Syyriasta saatavilla olevien lähteiden niukkuus verrattuna Israelin vastaiseen konfliktiin johtuu todennäköisesti Hizbollahin Syyriassa käyttämän strategian erilaisuudesta. Israelin vastaisessa pelotestrategiassa oleellista on nimenomaan pelotteen viestiminen. Hizbollahin sotilaallisilla kyvyillä toivotaan olevan Israeliin psykologinen vaikutus. Toisaalta Syyrian sotaan osallistuminen on ollut Hizbollahille vaikeaa oikeuttaa, eikä välttämättä ole ollut sen intressien mukaista tuoda sen osallistumista näkyväksi. Tähän palataan myöhemmin Hizbollahin tavoitteiden yhteydessä.

Aineiston vaikean saatavuuden takia tutkimuksessa hyödynnettiin toisen käden lähteitä. Erityisesti sisällissodan alkuvaiheen taisteluista, Qusayrista 2013 ja Qalamunista 2014 ja 2015 oli saatavilla runsaasti analyyseja, joita vertailemalla muodostui kokonaiskuva Hizbollahin toiminnasta Syyriassa. Saatavilla olisi ollut runsaasti israelilaisia analyyseja, muuta niiden ongelma oli, että ne käsittelevät Hizbollahin Israelille aiheuttamaa uhkaa.

Primäärilähteiden uupuminen on ikävää tutkimuksen merkityksellisyyden kannalta. Olemassa olevia analyyseja pyrittiin kuitenkin vertaamaan muihin lähteisiin ja analysoimaan niin kriittisesti kuin mahdollista. Tutkimuksen ajallisen ja alueellisen laajuuden takia pelkästään primäärilähteiden käyttäminen ei myöskään olisi edes ollut tutkimuksen toteuttamisen kannalta mahdollista. Aineiston ongelmista huolimatta tutkimus kuitenkin tarjoaa ensimmäisen yleisesti saatavilla oleva analyysin Hizbollahin sotilasstrategiasta koko sen Syyriassa käymien taisteluiden aikana. Tutkimukseni kokoa yhteen Hizbollahin

---

²⁹ Bassem Mroue, "Hezbollah recruiting Push comes amid deeper Role in Syria," *Associated Press*, 18.12.2015, <https://apnews.com/de8588cd81244ed58a7dd12e32ee18e2/hezbollah-recruiting-push-covers-its-deeper-role-syria>, luettu 6.5.2018.

sotilasstrategian piirteitä laajalta aikaväliltä. Sitä on mahdollista hyödyntää edelleen Iranin proxy-strategian tutkimuksessa tai esimerkiksi vertailussa Iranin tukemiin shiiamilitioihin Irakissa.

2 Teoreettinen viitekehys

2.1 Hizbollahin sotilasstrategia

Hizbollahin strategia Syyriassa kattaa sotilaallisten toimien lisäksi muut keinot, joita se käyttää poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tässä tutkimuksessa huomion kohteena ovat nimenomaan sotilaalliset keinot, joihin viitataan sotilasstrategiana. Sotilasstrategia voidaan määritellä seuraavasti: ”sotilasstrategia on yhtenäinen ajatus(rakennelma), joka esittää voimassaolevat uskomukset sotilaallisen voiman optimaalisesta käyttämisestä asetettujen päämäärien saavuttamiseksi”.³⁰ Hizbollahin sotilasstrategiaan siis kuuluvat uskomukset sotilaallisen voiman käytöstä sekä sen käyttäminen.

Sotilasstrategia on siis strategiaa suppeampi käsite. Toisistaan voidaan erottaa myös sotilasstrategia, joka käsittää vain taistelutoimet sekä suurstrategia, johon kuuluu valtion turvallisuuspolitiikka. Liddell Hart määritteli suurstrategian politiikkana, joka ohjaa sodankäyntiä. Suurstrategian tehtävä on ohjata kaikkia kansakunnan resursseja, jotta sodan poliittinen tavoite saavutettaisiin. Suurstrategia käsittelee sotilaallisen aspektin lisäksi sodan taloudellisia, diplomaattisia ja eettisiä puolia, sekä rauhan varmistamista konfliktin jälkeen.³¹ Suurstrategiaan siis kuuluvat muun muassa ulkopoliitiikka, öljyriippumattomuus ja väestön koheesio. Tässä tutkimuksessa suurstrategia on rajattu tutkimuksen ulkopuolelle ensinnäkin puhtaasti käytännöllisistä syistä: tutkimus laajenisi liikaa, jos mukaan otettaisiin pitkäjänteinen Libanonin sisällä tehty vaikutustyö. Hizbollahin tulee huolehtia kannatuksensa jatkumisesta, positiivisista suhteista Libanonin valtioon sekä mahdollisista tulevista konflikteista sen perimmäisen vihollisen Israelin kanssa. Kaikkea tätä ei kuitenkaan ole mahdollista tutkia yhdessä tutkimuksessa. Hizbollahin sotastrategia Syyriassa on kuitenkin riippuvainen suurstrategiaan liittyvistä kysymyksistä, joten ne on huomioitu myös tässä, silloin kun yhteys Syyriaan on olemassa. Toiseksi, Hizbollah on ei-valtiollinen toimija, joten tässä pitäisi myös vastata kysymyksiin, voiko Hizbollahilla edes olla suurstrategiaa. Weberiläisen valtion määritelmän mukaisesti Hizbollahilla ei ole tällä hetkellä missään väkivallan monopolia. Sillä on tukikohtia, koulutuskeskuksia kommunikaatioverkkoja ja muuta pysyvää infrastruktuuria. Sillä on myös huomattavasti kalustoa, rivimiehiä ja erikoisjoukkoja. Kaikki nämä sijaitsevat jonkun toisen valtion alueella, ja ovat osittain myös sen päätäntävällän alaisia. Hizbollah ei ole valtio valtion sisällä - niin kuin on usein sanottu - vaan se on ennemmin takertunut osaksi valtion instituutioita. Se on soluttautunut osaksi Libanonin turvallisuuskoneistoa, sen komentajat komentavat myös Syyrian armeijan

---

³⁰ Mika Kerttunen, ”Kuinka sota voitetaan: sotilasstrategiasta ja sen tutkimisesta,” (Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, 2010).

³¹ Liddell Hart, *Strategy, second revised edition* (New York: Meridian, 1991 [1967]), s. 355–356.

joukkoja. Samaan aikaan Hizbollahilla on myös oma toimiva komentoketju, ja se voi toimia itsenäisesti. Ongelma Hizbollahin kohdalla ei ole niinkään suvereenisuuden puute vaan deterritoriaalisuus ja liikkuvuus.

Hizbollahin sotilasstrategian tutkimiselle ei aiheuta ongelmaa se, että Hizbollah ei ole valtio. Sen strategian riippuvuus valtioista kuitenkin saattaa aiheuttaa ongelman. Miksi tutkia Hizbollahin strategiaa, jos sen strategia on identtinen Syyrian tai Iranin hallinnon strategian kanssa? Jos se olisi pelkkä Iranin työkalu, pitäisi sitä tutkia ennemmin osana Iranin strategiaa Syyriassa. Argumenttini on, että näin ei ole. Hizbollahilla on ollut oma strateginen oppinsa, ja sillä on ollut jossain määrin mahdollisuus tehdä strategisia päätöksiä Syyrian konfliktissa, vaikka sen strategia onkin ollut alisteista Iranin ja Syyrian hallintojen strategioille.

Iranin vaikutus Hizbollahin syntyyn ja kehitykseen on ilmeinen, mutta Hizbollahilla on ollut alusta asti oma strateginen perinteensä. Samoihin aikoihin, kun Hizbollah aloitteli toimintaansa Libanonissa, heinäkuussa 1982 Iran lähetti 5000 vallankumouskaartin (IRGC) sotilasta Bekaan laaksoon levittämään islamilaista vastarantaa. Marc DeVore ja Armin Stähli tutkivat Hizbollahin Libanonin sisällissodan aikaisia strategioita sekä niiden yhteyttä Iraniin ja tulivat johtopäätökseen, että joistain vaikutteista huolimatta muiden libanonilaisten ryhmien sekä palestiinalaisten ryhmien vaikutus on ollut vähintään yhtä suuri. Alkuun Hizbollah käytti iranilaiseen tyyliin ihmisaaltohyökkäyksiä (human wave), mutta joutui luopumaan niistä kohtuuttomien tappioiden vuoksi. Vaikka oikeuttava ideologia itsemurhauskuihin tuli Khomeinilta, autopommi-iskut puolestaan olivat useiden libanonilaisten ryhmien sisällissodan aikana käyttämä taktiikka. Samoin sieppaukset olivat suosittuja muiden sisällissotaa käyvien osapuolten keskuudessa.³² Historiallisesti Hizbollahilla on siis ollut Iranista itsenäinen strateginen oppi. Syyriassa Hizbollah taisteli IRGC:stä erillisenä organisaatiota, joten on perusteltua olettaa, että sen on ollut strategian toteuttamisessa ainakin jossain määrin itsenäinen.

Hizbollahin suhde Syyrian hallintoon ei ole ollut yksiselitteinen ja ajoittain se taisteli jopa hallintoa vastaan. Syyrian ja Hizbollahin välillä ei historiallisesti myöskään ole ollut yhtä vahvaa ideologista ja poliittista suhdetta kuin Iranin ja Hizbollahin välillä. Syyrian sisällissodassa Hizbollah on taistellut hallinnon joukkojen rinnalla ja niiden osana mutta myös itsenäisenä. Esimerkiksi Qalamunissa Hizbollah toimi hyvin itsenäisesti. Hizbollahin

---

³² DeVore & Stähli 2015.

strategista itsenäisyyttä Syyriasta tarkastellaan lisää myöhemmin, mutta sen ei voi sanoa olevan toiminnassaan täysin riippuvainen hallinnon strategisista opeista.

Hizbollah strategiassa on siis huomioitava sen yhteys Iraniin ja Syyriaan, mutta historiansa perusteella Hizbollahilla tiedetään olevan omia strategisia oppeja. Tutkimusta edeltäneiden havaintojeni mukaan Hizbollahin opit olivat olleet epäsuoran strategian mukaisia, ja tähän strategiaan oli kuulunut epäsuoria menetelmiä. Seuraavaksi esittelen Liddell Hartin ja Andre Beaufren strategian teorian.

2.2 Hartin epäsuora lähestymistapa

Liddell Hart alkoi kehittää teoriaansa epäsuorasta menetelmästä ensimmäisen maailmansodan jälkeen, ja kehitti teoriaansa eteenpäin toisen maailmansodan jälkeen. Hartin merkittävin strategiaa käsittelevä teos on *Strategy*, josta hän teki laajennetun ja päivitetyn version 60-luvulla. Hartin mukaan kehityksen ilma- ja maasodankäynnissä mahdollistivat hyökkäämisen siviilikohteita ja uusia sotilaskohteita vastaan. Tuli mahdolliseksi halvaannuttaa vihollisen toiminta ilman, että joukkoja olisi tuhottu tai yhtään ratkaisutaistelua käyty.³³

Hart määritteli strategian seuraavasti: Strategia oli ”sotilaallisten keinojen soveltaminen ja jakaminen, jotta täytettäisiin politiikan tavoitteet. -- Strategian tarkoitus on vähentää taistelemisen vähäisimpään mahdolliseen määrään. Täydellinen strategia olisi silloin tuottaa ratkaisu ilman vakavaa taistelua.”³⁴ Hart piti sotaa järjenvastaisena, mutta se ei tarkoittanut, etteikö sotaa olisi voinut johtaa rationaalisesti. Hän uskoi, että hiotulla strategialla voitto voitaisiin saavuttaa mahdollisimman vähällä verenvuodatuksella ja konfliktin eskaloitumisella. Strategian ei tarvitse tuhota vastarintaa, vaan yllättävän strategian avulla syöstä vihollinen tasapainosta, minkä jälkeen vihollista vastaan voidaan iskeä. Tähän tasapainon rikkomiseen liittyy dislokaatio³⁵. Lyhyesti selitettynä dislokaatio tarkoittaa vastustajan ajamista pois raiteiltaan fyysisesti ja henkisesti. Fyysinen dislokaatio tapahtui jakamalla vihollisen joukot pieniin osiin ja häiritsemällä vihollisen huoltoa ja selustaa. Psykologinen dislokaatio seurasi fyysisestä, ja se tarkoitti vangittuna olemisen kokemusta. Näillä toimilla vastustaja pakotetaan asemaan, jota sen on vaikea puolustaa. Kun strategiaa käytetään taidokkaasti, ei tarvitse käyttää maksimaalista väkivaltaa, koska vihollinen pakotetaan ennen hyökkäystä asemaan, jota sen on vaikea puolustaa.³⁶ Tässä on

---

³³ Hart 1991, s. 359.

³⁴ Hart 1991, s. 335, 338.

³⁵ Ibid., s. 356-357.

³⁶ Bradley Potter, ”B. H. Liddell Hart, Strategy (1954),” <http://www.classicsofstrategy.com/2016/01/liddell-hart-strategy-1954.html>, luettu 5.5.2018.

huomioitava, että vaikka psykologisen strategian käyttäminen onkin yhdistetty sissistrategioihin, poikkesi Hartin dislokaatio niistä merkittävästi: sissistrategiat usein perustuivat konfliktin pitkittämiseksi ja vihollisen väsyttämiseksi, kun taas Hartin dislokaatiossa kyse oli nopeudesta, yllätyksestä ja joukkojen taidokkaasta liikuttelusta. Hartin strategiaa on siis mahdollista verrata *blitzkriegiin*,

Hart antaa soveltamisohjeina epäsuoralle menetelmälle. Ensinnäkin Hart käsittelee tavoitteita konfliktissa. Hart vaatii realismia tavoitteissa, sekä tavoitteiden läsnäoloa kaikessa toiminnassa. Pelkkä sotilaallisen tavoitteen saavuttaminen ei riitä, sillä se ei saa olla ristiriidassa poliittisen tavoitteen, paremman rauhan kanssa.³⁷ Siten siis esimerkiksi Syyrian sisällissodassa hallinto voi käyttää kemiallisia aseita saavuttaakseen sotilaallisen voiton nopeammin, mutta tämä voi olla vastoin sen poliittista tavoitetta pysyä vallassa Syyriassa myös sodan loppumisen jälkeen, jos se on sodan aikana antagonisoinut väestön täysin.

Toiseksi Hart antaa ohjeita myös hyökkäyslinjan valitsemiseen. Hyökkäyksen tulisi tapahtua yllättävää reittiä pitkin, sillä silloin vastustajan psykologinen tasapaino kärsii eniten. Hyökkäyksessä tulee käyttää hyväksi vihollisen heikkouksia: vähimmän vastarinnan linja käytännössä tarkoittaa, että liikutaan kohti vihollisen selustaa tai heikkoa reunaa, eikä hyökätä ainakaan edestäpäin. Fyysinen dislokaatio vihollisessa on suurempi, jos valittu linja pakottaa vihollisen jakamaan joukkoja entisestään. Vaikka suunnitelmat tehtäisiin huolella, tulee aina kuitenkin olla myös varasuunnitelma.³⁸ Nämä periaatteet liikkuvat taitavaan hyökkäyksen suunnitteluun. Tällaisten keinojen käyttäminen vaatii ympäristön tuntemusta ja tarkkaa tiedustelutietoa.

Kolmanneksi Hart varoittaa, että ilman vastustajan dislokaatiota on hyökkäys turha. Hän myös varoittaa hyökkäämästä samaa linjaa pitkin, jos edellinen hyökkäys on epäonnistunut. Hänen mukaansa on väärin uskoa, että ensimmäinen hyökkäys olisi heikentänyt vihollista.³⁹ Nämä ohjeet entisestään korostavat sitä, että Hartin strategia ei perustu väsyttämiseksi tai ylivoimalle, vaan paremmalle strategiselle suunnittelulle. Hänen mukaansa taitavampi strategi voittaa sodan.

2.3 Beaufren epäsuora strategia

Hartin mukaan taitava, liikkuva ja yllätyksellinen strategia teki mahdolliseksi voittaa konflikti ilman varsinaista ratkaisutaistelua. André Beaufre tutki samaa mahdollisuutta, mutta hän päätyi vaihtelevampiin ehdotuksiin toimintamalleista. Beaufre tuli tunnetuksi

---

³⁷ Hart 1991, s. 348-349.

³⁸ Hart 1991, s. 348-349.

³⁹ Hart 1991, s. 348-349.

ydinpelotetta käsittelevästä tutkimuksestaan, mutta sivussa hän on myös kirjoittanut merkittäviä teoksia Ranskan strategiasta kapinallisryhmiä vastaan. Beaufre tarjoaa selityksen, miksi kapinallisryhmien on käytettävä erilaisia strategioita ja taktiikoita kuin valtioiden. Valinnassa on kyse resursseista ja ulkopuolisten tahojen määräämistä mahdollisuuksista.

Andre Beaufren määritelmän mukaan ”strategian tavoite on saavuttaa päätös luomalla ja käyttämällä hyväkseen vastustajan moraaliseen disintegraatiosta seuraavaa tilannetta, mikä on riittävä saamaan vastustaja hyväksymään ne ehdot, joita omalla puolella on.”⁴⁰ Beaufren moraalinen disintegraatio tarkoittaa osittain samaa kuin Hartin dislokaatio. Beaufre ei kuitenkaan käsittele yhä paljon tavoitteita, vaan hän määrittelee voittamisen ainoastaan ehtojen hyväksymisenä.

Tähän voidaan käyttää erilaisia metodeja, suoria ja epäsuoria, riippuen vihollisen keinoista ja sen saaman ulkoisen tuen mahdollisuudesta. Konflikti nimittäin on harvoin bilateraalinen.⁴¹ Strategialla on käytettävissään joukko aineellisia ja moraalisia välineitä ratkaisun saavuttamiseksi, esim. ydinaseet tai propaganda. Välineiden valinta on riippuvainen vastustajan haavoittuvuudesta ja omista mahdollisuuksista. Strategisen suunnitelman laatiminen on dialektinen prosessi, jossa tulee nähdä ennakolta vastustajan toimet. Oman suunnitelman toteuttamismahdollisuuksien on säilyttävä huolimatta vastustajan vastareaktiosta.⁴²

Beaufre jakoi strategiat suoriin ja epäsuoriin toimijan resurssien, toimintaympäristön ja tavoitteiden perusteella. Beaufren määritelmän mukaan Syyrian kapinalliset kävivät hallintoa vastaan sissisotaa⁴³ eli *matalan intensiteetin pitkää, totaalista kamppailua*. Tällaisessa strategiassa käytettävät välineet ovat hyvin karkeita, mutta niiden totaalisen sodan ja sissisodan käyttötekniikka pakottaa vastustajan pitkällä aikavälillä kestävämmiin voimanponnistuksiin. Tätä käytetään usein vapaussodissa ja kolonisaation vastaisissa sodissa, koska strategia vaatii lujaa yhdistävää tunnetta ja merkittävää tavoitetta. Strategia voi menestyä vain, jos sissien vaatimukset eivät ole merkittäviä hallinnolle, tai jos kamppailuun saadaan ulkoista apua. Ulkoinen ulottuvuus oli epäsuorassa strategiassa erittäin tärkeä: strategian tavoitteena oli kääntää kansainvälinen mielipide omalle puolelle,

---

⁴⁰ André Beaufre, *An introduction to strategy : with particular reference to problems of defence, politics, economics and diplomacy in the nuclear age* (London : Faber & Faber, 1965).

⁴¹ Beaufre 1965.

⁴² Beaufre 1965.

⁴³ Tässä on käytetty yksinkertaista termiä sissisota. Tarkkaan ottaen Syyrian kapinalliset eivät ole käyttäneet sissitaktiikoita koko konfliktin alueella. Tällaisia väijytyksiä ja hit-and-run -hyökkäyksiä on tehty Hizbollahia vastaan esimerkiksi Libanonin rajan tuntumassa Qalamunin vuoristossa. Syyrian kaupungeissa kapinalliset hallitsivat kokonaisuuksia alueita, ja taistelut muistuttivat enemmän konventionaalista sotaa. Syyrian kapinallisiin kuitenkin pätevät Beaufren määrittelemän kriteerit. Beaufre itse tosiaan määrittelee strategian pitkän ajan matalan intensiteetin strategiana, mutta siihen viitataan myös sissistrategiana.

jakaa julkinen mielipide kotimaassa ja saada vastapuoli jopa epäilemään itseään.

Kansainvälisiä sääntöjä on kunnioitettava vähintään sen verran, että kansainvälinen yhteisö ei reagoi.⁴⁴ Kuten seuraavassa luvussa tarkemmin käsitellään, Hizbollahin strategia Israelia vastaan 1980-1990-luvuilla olisi ollut juuri tällaista Beaufren kuvaamaa sissisotaa.

Mahdollisesti mutta ei välttämättä tilanne Israelin vastaisella rintamalla on edelleen sama.

Syyriassa Hizbollah on kuitenkin taistellut hallinnon puolella kapinallisia vastaan.

Beaufren teorian merkittävin ero Liddell Hartin teoriaan on, että Beaufre käsittelee epäsuoraa strategiaa, kun taas Hart Beaufren mukaan todellisuudessa tarkoittaa epäsuoria metodeja. Hartin strategia tähtää sotilaalliseen voittoon, vaikka keinot olisivat epäsuoria.

Dislokaatio heikentää vastustajan taistelukyvyyn jo ennen ratkaisevaa taistelua. Beaufren välillisessä strategiassa pyritään ratkaisuun muille keinoilla kuin sotilaallisella voitolla.⁴⁵

Esimerkiksi siis sissistrategiassa tuhotaan vastapuolen halu taistella lisäämällä sodan poliittisia kustannuksia tai heikentämällä joukkojen moraalaa.

Syyrian hallinto ja väistämättä sen mukana myös Hizbollah pyrkivät Syyriassa todennäköisesti sotilaalliseen voittoon. Jos omaksumme Hartin käsityksen epäsuorista menetelmistä, voittoon pyritään dislokaation keinoin. Taistelussa kapinallisia vastaan kyse on kuitenkin asymmetrisestä sodasta, jota Beaufre käsittelee Hartia syvällisemmin. Beaufre perusti oppinsa sissisodan vastaisesta strategiasta ranskalaisten kokemuksiin Algeriassa ja Indokiinassa. Sissisodan vastustamisesta tekee ongelmallista ensinnäkin, jos väestö joko propagandan tai pelottelun ansiosta tuki sisseejä. Toiseksi sissit pyrkivät levittämään operaationsa mahdollisimman laajalle kuitenkin siten, että vastustajan ei tarvinnut perääntyä alueelta. Tämä teki sisseejä vastaan taistelevasta hallinnosta heikon.⁴⁶ Kuten myöhemmin argumentoidaan, juuri tämä oli tilanne Syyriassa. Kolmanneksi, kuten jo todettu, sisseejä vahvasti merkittävästi niiden ulkopuolelta saama tuki. Myös tämä päti Syyriassa. On siis selvää, että Hizbollahin tämän hetkinen vastustaja Syyriassa kävi sitä vastaan Beaufren määrittelemää matalan intensiteetin pitkään jatkuvaa konfliktia.

Vaikka Beaufre ymmärtää pitkät matalan intensiteetin konfliktit laajasti, hänen sissisodan vastaisessa strategiassaan oletuksena Ranskan käymät siirtomaasodat. Jos siirtomaasotiin liittyvät erityispiirteet ohitetaan, jää strategiasta jäljelle vastustajan ideologisen perustan tuhoaminen luomalla vahva kilpaileva diskurssi, regiimin hallussa olevien alueiden turvaaminen ja väestön tuen saaminen sekä maan rajojen sulkeminen ulkopuoliselta tuelta. Joukkojen levittämistä laajalle alueelle tulee välttää. Vain tärkeimmät kohteet tulee miehittää

---

⁴⁴ Beaufre 1965.

⁴⁵ Beaufre 1965.

⁴⁶ Beaufre 1965.

vähin joukoin ja muussa maassa on hyväksyttävä tietty turvattomuus. Turvattomille alueille jätetään miehiä, ja heidän tehtävänä on tiedustelu ja estetään vastustajaa muodostamasta alueelle perusorganisaatiotaan. Jossain tapauksissa kuitenkin Beaufren mukaan on hyväksyttävää antaa vihollisen asettua tietylle alueelle, jotta se voitaisiin myöhemmin tuhota helpommin.⁴⁷

Tutkimuksen edetessä havaitsin Beaufren teorian olevan ongelmallinen Hizbollahin strategian ymmärtämisen kannalta, koska Hizbollahin tämän hetkinen strategia Syyriassa on regiimin puolella, ja Hizbollahin vastustaja käyttää nimenomaista epäsuoraa strategiaa. Beaufren teoria kuitenkin auttaa ymmärtämään Hizbollahin strategiaa sen taistellessa Israelin joukkoja vastaan Etelä-Libanonissa. Tässä konfliktissa Hizbollahin lähtökohdat ja toimintaympäristö vastasivat hyvin Beaufren asetelmaa sissisodasta. Tämän lisäksi Beaufren teoriasta oli apua sissisodan vastaisen sodan käsitteellistämässä. Tämän lisäksi Beaufren teoria kuitenkin ohjasi tarkastelemaan resursseja, toimintavapautta ja tavoitteita syinä, jotka johtivat strategian valintaan.

2.4 Teorioiden arvioiminen

Käytän näitä kahta strategian teoriaa viitekehyksenä tarkastellessani Hizbollahin Syyrian strategiaa. Kuuluiko siihen Hartin epäsuora menetelmä eli vastustajan dislokaatio? Miten Hizbollahin strategia muuttui epäsuorasta suoraksi? Taustateorioiden käyttäminen ei olisi ollut välttämätöntä tämän tutkimuksen tekemiseksi. Koin kuitenkin, että ne auttoivat sitomaan Hizbollahin käyttämiä strategioita ja taktiikoita osaksi laajempaa kokonaisuutta. Perustelu teorioiden käyttämiseen tässä on siis pragmaattinen. Harkitsin pitkään, onko asiallista yhdistää Hartin ja Beaufren teorioita tähän tutkimukseen. Vaikka Beaufre ja Hart implisiittisesti edustavat molemmat ontologista realismia, ovat he epistemologisilta kannoiltaan toistensa vastakohdat: Hartin menetelmä oli tutkia sotia antiikista alkaen ja etsiä niistä syyn ja seurauksen ketjuja, jotka esiintyivät sodissa kautta aikojen. Tämä oli vilpittömän pyrkimys empirismiin⁴⁸. Beaufre puolestaan edusti rationalismia. Hän halusi Clausewitzin tavoin löytää sodankäynnin periaatteita. Hänen mukaansa Ranskan 1940 luhistuminen johtui filosofian puuttumisesta. Strategian tutkimisen pitää sisältää filosofia, eikä pelkkä datan kerääminen riitä. Hän kritisoi historian merkitystä strategiassa: ”Uskon, että historiaa voidaan käyttää perustelemaan melkein mitä tahansa johtopäätöstä.”⁴⁹

---

⁴⁷ Beaufre 1965.

⁴⁸ Empirismi on kausaalisuhteiden tunnistaminen, joka johti universaaleihin lakeihin, ja näiden avulla voidaan tehdä ennusteita. Empirismin ja positivismin välillä on eroavaisuuksia, kuinka kausaalisuhteet tunnistetaan. Empirismi on kaikkialla aika lailla kumottu, koska se ei kykene tehtäväänsä. Empiirisessä tutkimuksessa teorioiden falsifioiminen on käytännössä mahdotonta, mutta positivismi on nimenomaan keskittynyt tähän.

⁴⁹ Bernard Brodile, ”General Andre Beaufre on Strategy. A Review of Two Books,” *Rand Corporation*, 1965.

Argumentoisin, että kummankin teoreetikon korkeat tavoitteet vesittyivät tutkimuksen toteutuksessa. Käytännössä Hartin työtä dominoi kokemus ensimmäisestä maailmansodasta, ja hänen metodinsa oli: *se mikä toimii (ensimmäisessä maailmansodassa), on totta*. Hartille tieteellinen lähestymistapa oli siis enemmän metafora kuin käytäntö. Myös Beaufre tuli lopulta hyvin lähelle käytäntöä: loppujen lopuksi hänelle ”totuus on idea, joka toimii”.⁵⁰ Tässä alhaalta päin, havainnoista rakentavassa metodologiassa on ongelmana, että tavoitteet eivät aina täydellisenä johda toimintaan, joka ei puolestaan täydellisenä johda lopputuloksiin.⁵¹ Tässä siis syytetään strategian tutkimusta reduktionismista, eli pelkillä juurisyillä selittämisestä. Tässäkin tutkimuksessa on otettu mukaan Hizbollahin toimintaa selittäviä syitä kuten sen strateginen perinne, sen voimavarat, sen tavoitteet, mutta konfliktin sisäisiä dynamiikkoja on yritetty huomioida mahdollisimman paljon.

---

⁵⁰ Brodile 1965.

⁵¹ Kerttunen 2010.

3 Hizbollah ja sen sotilasstrategia vuoteen 2013 asti

Tässä osiossa analysoidaan Hizbollahin alkuperäistä sissistrategiaa 1980- ja 1990-luvuilla, niin kuin Naim Qassem ja Haj Hallil sen esittivät, sekä tähän strategiaan tehtyjä muutoksia vuosituhaten vaihteessa sekä vuoden 2006 sodan jälkeen. Seuraavissa luvuissa tässä luvussa muodostettua kuvaa Hizbollahin strategisesta opista verrataan Hizbollahin strategiaan Syyriassa.

3.1 Hizbollahin sissistrategia

Hizbollah tuli tunnetuksi autoilla tehdyistä itsemurhaiskuista, joista ensimmäinen tehtiin vuonna 1982.⁵² Ensimmäisinä kuukausinaan Libanonin sisällissodassa Hizbollah kärsi ankaria tappiota, ja sen oli muutettava taktiikoitaan taloudellisimmiksi.⁵³ Hizbollahin tärkein vihollinen oli Israel, joka miehitti osan Libanonista kesällä 1982. Hizbollahin sissistrategiaan kuului käyttää pieniä ryhmiä, jotka katosivat heti iskun jälkeen ja olivat tarpeeksi pieniä, että Israel ei voinut soluttautua niihin. Israelilaisten miehittäjien lisäksi Hizbollah taisteli myös muita libanonilaisia ryhmiä vastaan. Hizbollah taisteli sissisotaa Libanonin kommunistista puoluetta (1985–1986) ja toista shiialaista ryhmää, Amalia vastaan (1988–1990).⁵⁴ Amalin vastaisten taisteluiden alkaessa Hizbollahilla oli vähemmän taistelijoita ja aseita. Se sai kuitenkin Iranilta taloudellista tukea, minkä ansiosta se saattoi värvätä parhaita taistelijoita.⁵⁵

1990-luvulla Hizbollah kävi taitavaa sissisotaa Etelä-Libanonia miehittävää Israelia vastaan tavoitteenaan ajaa Israelin joukot pois maasta.⁵⁶ Sen kyvyt ja resurssit eivät kuitenkaan olleet verrattavissa armeijaan. Hizbollahin oli toimittava maan alla, myös sanan kirjaimellisessa merkityksessä, sillä Israelin ilmavoimat iskivät näkyvillä olevia kohteita vastaan. Beaufren mukaan sissistrategiaa käyttivät resursseiltaan heikot toimijat, joilla oli suuri toimintavapaus ja erittäin tärkeä tavoite.⁵⁷ Hizbollah oli juuri tällainen järjestö. Sen aseet olivat kevyitä. Sillä oli siviilien vahva tuki miehittäjää vastaan. Se sai ulkopuolista rahoitusta ja tukea, ja sen taistelijoilla oli vahva ideologinen yhteys. Hizbollahissa tiedostettiin sen heikkoudet ja vahvuudet, eikä Hizbollah pyrkinyt taistelemaan kuten normaali armeija, koska sen riittämättömät resurssit olivat tiedossa.⁵⁸

---

⁵² Naim Qassem mukaan Hizbollah teki 12 tällaista iskua. Qassem 2005, s.75.

⁵³ DeVore & Stähli 2015.

⁵⁴ Norton 2007.

⁵⁵ DeVore & Stähli 2015.

⁵⁶ Qassem 2005, s. 71; Iver Gabrielsen, ”The evolution of Hezbollah's strategy and military performance, 1982–2006,” *Small Wars & Insurgencies*, Vol. 25, No. 2, 2014; s. 258; Nadav Pollak, ”The Transformation of Hezbollah by Its Involvement in Syria,” *The Washington Institute for Near East Policy*, 8.2016, s. 6.

⁵⁷ Beaufre 1965.

⁵⁸ Qassem 2005, s. 71.

Seuraavaksi käsitellään Hizbollahin sissistrategiaa Israelin vastaisen kapinallisuuden aikana. Hizbollahin operaatioita sisällissodan aikana johtaneen Haj Hallilin on väitetty antaneen kolmesta periaatetta Hizbollahin taistelijoille. Periaatteet olivat:

1. Vältä vahvaa, hyökkää kohti heikkoa. Hyökkää ja peräänny!
2. Taistelijoidemme suojeleminen on tärkeämpää kuin tappioiden aiheuttaminen viholliselle!
3. Hyökkää vain, kun menestys on varmaa!
4. Yllätys on välttämätöntä menestykselle. Jos sinut havaitaan, olet epäonnistunut.
5. Älä päädy avoimella käytyyn ratkaisutaisteluun (set-piece battle, pitched battle, معركة ضارية). Haihdu pois kuin savu, ennen kuin vihollinen ehtii käyttää etulyöntiasemaansa.
6. Tavoitteen saavuttaminen vaatii kärsivällisyyttä, jotta voidaan löytää vihollisen heikot kohdat!
7. Pysy liikkeessä, vältä etulinjan muodostumista!
8. Pidä vihollinen jatkuvassa valmiustilassa edessä sekä takana!
9. Tie suureen voittoon kulkee useiden pienten voittojen kautta!
10. Ylläpidä taistelijoiden moraalia. Vältä huomioita vihollisen ylivoimaisuudesta!
11. Medialla on lukematon määrä aseita, jotka iskevät kuin luodit. Käytä niitä taistelussa!
12. Kansa on aarre – hoivaa sitä!
13. Satuta vihollista ja pysähdy sitten, ennen kuin hän hylkää pidättyväisyyden!⁵⁹

Hizbollahin Syyrian sisällissotaa edeltänyttä strategiaa tutkinut Iver Gabrielsen huomioi näiden periaatteiden yhteyden Maon sissistrategiaan⁶⁰, mutta suuria yhteneväisyyksiä löytyy myös Liddell Hartin epäsuoraan lähestymistapaan sekä toimintaohjeisiin epäsuoran lähestymistavan käyttämiseksi.⁶¹ Nämä periaatteet perustuvat Hartin opille dislokaatiosta, joka on selitetty tarkemmin edellisessä kappaleessa. Hartin dislokaatiolla on yhteys salamasodaksi kutsuttuun äärimmäisen liikkuvaiseen ja yllätykseen sekä hajottamiseen perustuvaan strategiaan. Yhdysvaltalainen strategian tutkija John Boyd on analysoinut sissisodan ja salamasodan yhteyttä toisiinsa. Siten siis pidän mahdollisena rinnastaa Hartin epäsuorat metodit Hizbollahin käyttämään sissistrategiaan. Boydin mukaan kumpikin strategia käytti hyväkseen epävarmuutta, harhautuksia, liikkuvuuden tuomaa ylivoimaa sekä

---

⁵⁹ Siteerattu lähteessä Gabrielsen 2014: Ehud Ya'ari, "Hizballah: 13 Principles of Warfare," *The Jerusalem Report*, 21.3.1996. Tällaisten periaatteiden tutkimisen mielekkyyttä voidaan kyseenalaistaa: yhteen lauseeseen tiivistetyissä periaatteissa tulkinnalla voidaan löytää yhteneväisyyksiä lähes mihin tahansa. Tästä syystä esimerkiksi Sun Tzun sodankäynnin oppeja ei ole otettu tähän mukaan. Tästä huolimatta uskon, että näiden kolmentoista periaatteen vertaaminen nykytilanteeseen on tarpeellista. Esimerkiksi "kansa on aarre – hoivaa sitä" voi kuulostaa tyhjältä periaatteelta, kunnes sen kääntää päinvastaiseksi: "Hyökkää kansaa vastaan". Useat kapinallisliikkeet, ISIS tuoreena esimerkkinä ovat kärsineet noudattaessaan päinvastaista lähestymistapaa.

⁶⁰ Gabrielsen 2014, s. 259.

⁶¹ Hart 1991, s. 348–349.

yllättävää väkivaltaa, jotka loivat vihollisessa shokkireaktion. Epäsuoria menetelmiä käytettiin vihollisen joukkojen hajottamiseen, jolloin niistä tuli helpompia tuhota.⁶²

Haj Hallilin periaatteet 10-12 liittyvät omien joukkojen moraaliin ja väestöön vakuuttamiseen. Hizbollah oli sissijärjestönä riippuvainen kansan tuesta. Tulkintani mukaan kolmastoista periaate viittaa siihen, että vastustajaa ei tullut provosoida eskaloimaan konfliktia. Hartin mukaan strategian yksi ihanne oli tuottaa mahdollisimman vähän vastarintaa, ja brutaalit keinot tekivät vihollisesta katkeramman ja lisäsivät vastustusta.⁶³ Hart siis argumentoi konfliktin eskaloimista vastaan, kuten ymmärtääkseni myös Hallil.

Periaatteet 1 sekä 4–8 saavat kaikupohjaa Hartin epäsuorasta lähestymistavasta. Niissä korostetaan liikettä, yllätystä, taistelun tarkkaa valintaa ja edukkaan asetelman luomista. Nämä periaatteet kävivät yhtä hyvin koulutetun, nopealiikkeisen armeijan kuin sissiryhmänkin periaatteiksi. Naim Qassem piti Hizbollahin onnistuneen strategian avaimena kykyä yllättää. Jotta operaatiot eivät olisi paljastuneet Israelin tiedustelulle etukäteen, olivat ne vain pienen piirin tiedossa, ja taistelijat oli valittu tarkkaan. Joukot olivat liikkuvia, ja varusteet olivat helposti piilotettavissa. Hizbollahin taktiikat eivät vaatineet tankkien tai kiinteiden ilmatorjunta-aseiden käyttämistä.⁶⁴ Nämä ihanteet eivät täysin käy yhteen Hartin epäsuoran strategian metodien kanssa, sillä Hizbollahin strategiaan kuului kuitenkin myös puhtaasti sissisotaan liittyviä keinoja. Hizbollahin taistelijoiden kuului ”haihtua pois kuin savu” hyökkäyksen jälkeen. Tarkemmin sanottuna Hizbollahin taistelijat palasivat osaksi Etelä-Libanonin väestöä. Hizbollahin joukkojen ja myös esimerkiksi koulutusleirien oli oltava liikkuvia ja naamioituja, jotta ne eivät olisi olleet helppo kohde Israelin ilmavoimille.⁶⁵ Nizar Hamzegin mukaan islamilainen vastarinta ei hänen kirjoittamisensa aikoihin 90-luvun alussa ollutkaan itsenäinen armeija, vaan irregulaarien taistelijoiden armeija. Hizbollahin sotilailla olisi siviilityönsä, joihin he palasivat taisteluiden välissä.⁶⁶

Vaikka Hartin periaatteet painottivatkin liikkuvuutta, Hizbollahin strategiassa tämän oli sissistrategian tyyliin viety niin pitkälle, että maa-aluetta ei pyritty edes pitämään hallussa. Qassemmin mukaan Hizbollahilla ei ollut kiinteitä asemia paitsi suojaisilla vuoristoisilla ja metsäisillä alueilla. Operaatioissaan Hizbollah valtasi Israelin asemia, mutta vetäytyi niistä,

---

⁶² Boyd yhdistää tämän fyysisen ja psyykkisen hajottamisen OODA-sykleihin, jotka ovat hänen teoretisoimiaan päätöksentekosyklejä. Niihin tarkkaan paneutuminen tässä menee turhan tekniseksi, mutta Boydin argumentti siis on, että sekä sissistrategiat että salamasota toimivat vihollisen päätöksentekosyklien sisällä. John Boyd, “Patterns of conflict,” *Defense and National Interest*, 2007.

⁶³ Hart 1991, s.356–357.

⁶⁴ Qassem 2005, s. 69–70.

⁶⁵ Qassem 2005, s. 70.

⁶⁶ Hamzeh 1993.

ennen kuin Israelin ilmavoimat ehtivät iskeä. Qassem nimitti tällaisia hyökkäyksiä hit-and-run -hyökkäyksiksi. Oleellista oli, että strategian kuului Qasseminkin mukaan olla aktiivinen. Taistelijat valitsisivat ajan ja paikan hyökkäykselle niin, että Hizbollahin vahvuudet korostuisivat.⁶⁷

Qasseminkin mukaan Hizbollahin nopeat yllätysiskut, piilotetut asemat ja hajautettu rakenne tähtäsivät seuraaviin vaikutuksiin: Ensinnäkin, vihollista tuli hämmentää niin, että tämä joutui olemaan jatkuvassa valmiustilassa, mikä ajan mittaan kävisi uuvuttavaksi⁶⁸. Tämä strategia pyrki vihollisen dislokaatioon, mutta se erosi Hartin epäsuorasta metodista ratkaisevasti. Israel oli vihollisena niin ylivoimainen, että taitavinkaan manööveri ei olisi voinut johtaa voittoon yhdessä hyökkäyksessä. Hizbollahin strategian oli sen sijaan perustuttava Israelin hitaaseen väsymiseen. Beaufren epäsuoran strategian mukaisesti tässä oli kyse voiton saavuttamisesta ilman sotilaallista voittoa: Israelin lopullinen voittaminen taistelukentällä ei olisi mahdollista, vaan voitto seuraisi Israelin taistelukyvyyn romahtamisesta. Toiseksi, vihollisjoukkojen moraaliin oli vaikutettava pelkoa herättämällä.⁶⁹ Tällainen psykologinen strategia toimi samalla tavoin kuin uuvuttaminen: sen toivottiin johtavan sodan voittoon ilman varsinaista sotilaallista voittoa.

Loput kaksi tavoitetta liittyivät alueiden vapautukseen. Kolmanneksi, Israelia vastaan olisi kohdistettava sellainen paine sen miehittämällä alueilla, että se ei kyennyt etenemään uusille alueille, ja neljänneksi, Hizbollahin lopullinen tavoite oli vapauttaa vallatut alueet vaiheittain.⁷⁰

Hizbollahin strategia Israelia vastaan oli moniulotteisempi kuin Hartin epäsuorat menetelmät tai Beaufren epäsuora strategia. 1990-luvun alussa Hizbollahin sotilaalliset kyvyt kehittyivät erityisesti sen rakettien käytössä. Hizbollah oli kehittänyt paremman kyvyn uhata Israelia, mutta käytti sitä konfliktin de-eskaloimiseen. Naim Qasseminkin mukaan Hizbollahin ja Israelin välille syntyi ensimmäinen sopimus siviilien koskemattomuudesta jo vuonna 1993, kun Hizbollahin raketit kykenivät aiheuttamaan vahinkoa Pohjois-Israelin kylissä. Qassem perusteli siviilejä vastaan hyökkäämistä sillä, että Israelin sotilaita vastaan hyökkääminen ei ollut onnistunut luomaan toivottua vaikutusta.⁷¹ Hizbollahin Israelille asettama pelote oli kaksiosainen: Ensinnäkin Hizbollahin raketit ja ohjukset olivat riittävän tarkkoja aiheuttamaan tuhoa Pohjois-Israelissa. Toiseksi Israel ei kykeni saavuttamaan nopeaa ja ratkaisevaa voittoa, vaikka se miehittäisi Libanonin. Israelille jäi toimintavaihtoehtona tehdä

---

⁶⁷ Qassem 2005, s. 70–71.

⁶⁸ Qassem 2005, s. 71.

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Qassem 2005, s. 71.

⁷¹ Qassem 2005, s. 74.

Hizbollahia vastaan niin rajattuja iskuja, että niiden laukaisema kostoisku olisi siedettävissä. Kummankin osapuolen oli varottava eskaloimasta tilannetta.

Toinen mielenkiintoinen piirre Hizbollahin strategiassa oli marttyyrius. Qassem mukaan vihollista oli vahingoitettava, jos mahdollista, ilman marttyyreita. Itsemurhastrategiaan kuuluivat jo mainitut autopommi-iskut.⁷² Naim Qassem korostaa itsemurhaoperaatioiden merkitystä, mutta käytännössä arvioisin niiden merkityksen olleen suurempi Hizbollahin diskurssille kuin sotilaallisille tavoitteille. Yllä esitetyistä Hallilin periaatteista toinen ja kolmas, se että taistelijoiden säästäminen oli tärkeämpää kuin vahinkojen aiheuttaminen viholliselle sekä hyökkääminen vain silloin kuin menestys oli varmaa, osittain sotivat itsemurhataktiikoiden käyttämistä vastaan. Hizbollahin taistelijoiden määrä oli Israelin vastaisen kapinallisuuden aikaan joka tapauksessa niin pieni, että kaikkia tappioita oli vältettävä.

3.2 Konventionaaliset piirteet Hizbollahin sotilasstrategiassa ennen vuotta 2013

Hizbollahin alkuperäistä sissistrategiaa ei suoraan voida verrata strategiaan Syyriassa, sillä järjestön strategia kehittyi tästä huomattavasti. Hizbollah kehitti taktiikoitaan sissisodassa kohti 1990-luvun loppua, ja Israelin vetäytymisen jälkeen se alkoi kehittää pelotestrategiaansa Israelin aggressioiden ehkäisemiseksi. Syyrian sisällissodan strategioissa Hizbollah ei ole käyttänyt pelotestrategiaa, mutta on tärkeää tiedostaa, että sodan syttyessä Hizbollahin strategian painopiste ei ollut sodan käymisessä vaan konfliktin eskaloitumisen estämisessä. Kansainvälisen politiikan teoria on käsitellyt pelotestrategiaa laajasti. Pelotestrategiaa hahmottamaan auttaa strategioiden jakaminen pelotteeseen rangaistuksesta (deterrence by punishment) ja pelotteeseen estämisestä (deterrence by denial)⁷³. Vihollista voitiin siis pelotella tuhoisalla vastaiskulla tai sitten sillä, että hyökkäys epäonnistuisi joka tapauksessa.

Iver Gabrielsenin mukaan Hizbollahin strategiat ja taktikat eivät vielä 1990-luvulla osoittaneet merkittävää ”konventionalisoitumista”. Vaikka tällaisia piirteitä olikin, ”1990-luvulla taistelijat tekivät ennemmin offensiivisiä kuin defensiivisiä operaatioita, ja yleisenä sääntönä suosivat liikkuvuutta enemmän kuin pysyviä asemia. Tämä on jyrkkä kontrasti Hizbollahin 2000–2006 kehittämäänsä strategiaan.” Gabrielsenin mukaan 1990-luvulla muutokset tapahtuivat Hizbollahin strategioiden kvantitatiivissa ominaisuuksissa: Hizbollah pystyi ottamaan enemmän vahinkoa ja teki operaatioita nopeammalla tahdilla, mutta sen

---

⁷² Qassem 2005, s. 74–75.

⁷³ Daniel Sobelman, ”Learning to deter: Deterrence failure and success in the Israel-Hezbollah conflict, 2006–16,” *International Security*, Vol. 41, No. 3, 2017.

operaatioiden luonne ei ollut muuttunut.⁷⁴ Toisaalta Hizbollah Gabrielsenin mukaan kehitti taktiikoitaan. Se esimerkiksi murhasi Israelin puolustusvoimien ja sitä tukevan South Lebanon Army (SLA) johtajia. Sen raketti-iskujen tarkkuus parani ja se käytti tankintorjuntaohjuksia onnistuneesti.⁷⁵ Gabrielsenin mukaan kehitys konventionaalisiiin taktiikoihin tapahtui 1990-lopussa ja Hizbollahin taktikat olivat jo tuolloin aivan yhtä kehittyneitä kuin vuonna 2006. Hizbollah esimerkiksi kykeni samanaikaisiin, laajoihin hyökkäyksiin useita Israelin tukikohtia vastaan.⁷⁶

Hizbollahin tavoitteet muuttuivat vuonna 2000 tapahtuneen Israelin vetäytymisen jälkeen. Iver Gabrielsenin mukaan Hizbollahin strategian tavoitteeksi tuli pitää israelilaiset poissa. Hizbollah vastasi tavoitteen muutokseen strategian muutoksella: se siirtyi korkeasta liikkuvuudesta tiukkaan maahan sitoutumiseen ja linnoitti Etelä-Libanonin. Etelä-Libanonin alueen kylistä tehtiin Hizbollahin linnoituksia, joissa kussakin oli 40–50 reserviläistäistelijaa. Nämä kodinturvajoukot (village defense units) pysyivät kylissä omalla maaperälläään. Ne olivat liikkuvia joukkoja vähemmän alttiita Israelin ilmaiskuille.⁷⁷ Hizbollah hylkäsi tärkeän osan israelilaisen vastaisen kapinallisuuden aikaista strategiaa jo tuolloin. Alueen hallinta kuitenkin edelleen perustui irregulaareihin joukkoihin eikä konventionaalisin voimin miehittämiseen.

Etelä-Libanonin linnoittaminen oli osa Hizbollahin pelotetta Israelille. Hizbollah halusi varmistaa, että alueen miehitys tulisi olemaan Israelille vaikeaa, kallista ja aikaa vievää. Hizbollahin pelote perustui myös sen yhä suurempaan kykyyn rankaista Israelia aggressiosta. Jean-Loup Samaanin mukaan Hizbollahin ohjukset ovat vuoden 2000 jälkeen toimineet pelotteena Israelille. Ennen tätä niiden tarkoitus oli ollut pakottaa Israel vetäytymään Etelä-Libanonista.⁷⁸ Hizbollahin ja Israelin välille kehittyi tit-for-tat -säännöt. Tämä tarkoitti, että iskuun vastattaisiin samalla mitalla. Sääntöjen kehittyminen esti osapuolten välistä konfliktia eskaloitumasta.⁷⁹ Nortonin mukaan vuosien 2000–2006 yhteenotot kunnioittivat vuoden 1996 ”pelin sääntöjä”, joiden mukaan siviilejä vastaan ei hyökätty.⁸⁰

Molemminpuolisesta pelotteesta huolimatta Israelin ja Hizbollahin välillä syttyi sota heinäkuussa 2006. Sobelmanin mukaan Israelin vastaukset sen ja Hizbollahin välisessä tit-

---

⁷⁴ Gabrielsen 2014, s. 264.

⁷⁵ Ibid, s. 268, 269, 271.

⁷⁶ Gabrielsen 2014, s. 276.

⁷⁷ Gabrielsen 2014, s.265.

⁷⁸ Jean-Loup Samaan, ”The Dahya Concept and Israeli Military Posture vis-à-vis Hezbollah Since 2006,” *Comparative Strategy*, Vol. 32, No. 2, 2013.

⁷⁹ Sobelman 2017, s. 165.

⁸⁰ Norton 2007.

for-tat -pelissä olivat vaikuttaneet todellisuutta heikommalta samaan aikaan käynnissä olleen toisen intifadan takia. Vuonna 2006 Hizbollahin ja Israelin välisen sodan syttyessä Palestiinassa oli kuitenkin rauhallista, mikä Sobelmanin mukaan aiheutti Israelin odotettua rajumman vastauksen Hizbollahin tekemään israelilaisten sotilaiden sieppaukseen.⁸¹ Vuoden 2006 sota kesti 34 päivää, joiden aikana Hizbollah laukaisi Israeliin 4000 rakettia, mikä oli keskimäärin sata rakettia päivässä.⁸² Hizbollah menetti 250-500 taistelijaa.⁸³ Gabrielsenin mukaan Hizbollahin strategia ja taktiikat toimivat sodassa hyvin. Kylienturvajoukot, tiedustelu, huolto, komentorakenne ja viestiyhteydet toimivat kaikki ja psykologisilla operaatioilla onnistuttiin vaikuttamaan siviilien mielipiteisiin Israelissa.⁸⁴ Suuresta materiaalisesta tuhosta huolimatta Israel ei onnistunut tuhoamaan Hizbollahin offensiivista potentiaalia.⁸⁵

Pelin sääntöihin kuitenkin palattiin sodan jälkeen⁸⁶. Sodan jälkeisenä kymmenenä vuotena yhtään israelilaista siviiliä ei ollut kuollut Hizbollahin iskuissa.⁸⁷ Sobelmanin mukaan vuoden 2006 sota oli molemminpuolinen vahinko, ja se pakotti kummankin puolen kehittämään pelotestrategiaansa. Hizbollahin strategian ytimeksi tuli pelote, koska se halusi estää uuden avoimen konfliktin Israelin kanssa.⁸⁸ Hizbollahin rakettien ja ohjusten määrä ja tarkkuus kasvoi niin, että se olisi saattanut iskeä tarkasti Tel Aviviin asti. Hizbollahin uhkaus oli, että jos Israel iski Hizbollahin kohteita vastaan, iskisi Hizbollah vastaaviin kohteisiin Israelissa.⁸⁹ Israelin pelote Hizbollahia vastaan puolestaan oli, että jos sen kyliä vastaan hyökkättäisiin, käyttäisi Israel suhteetonta voimaa vastahyökkäyksessään kyliin Libanonin puolella.⁹⁰ Israel käytti koston lisäksi pelotteena sitä, että se viesti Hizbollahin mahdollisen hyökkäyksen Israeliin epäonnistuvan. Israelin mukaan Hizbollahin ohjusiskut Israeliin tulisivat epäonnistumaan Israelin kehittyneen ohjuspuolustusjärjestelmän takia.⁹¹

Pelotepeli Israelin ja Hizbollahin välillä on jatkunut myös Syyrian sisällissodan aikana. Hizbollahille on ollut tärkeää vakuuttaa vastustajansa, että sen osallisuus Syyriassa ei ole

---

⁸¹ Sobelman 2017, s. 155, 165–169.

⁸² The Times of Israel, "Top Iranian general: We gave Hezbollah the thousands of rockets it used against Israel," *Business Insider*, 11.11.2016, <http://www.businessinsider.com/iran-sent-hezbollah-missiles-israel-2016-11?r=UK&IR=T&IR=T>, luettu 5.5.2018.

⁸³ Anne Barnard, "Hezbollah's Role in Syria War Shakes the Lebanese," *The New York Times*, 20.5.2013, <https://www.nytimes.com/2013/05/21/world/middleeast/syria-developments.html>, luettu 5.5.2018.

⁸⁴ Gabrielsen 2014, s. 273–274.

⁸⁵ Shanahan 2008.

⁸⁶ Samaan 2017, s. 164.

⁸⁷ Yossi Melman, "Analysis: The truth about Hezbollah," *Jerusalem Post*, 14.8.2016, <http://www.jpost.com/Arab-Israeli-Conflict/Analysis-The-truth-about-Hezbollah-464108>, luettu 5.5.2018.

⁸⁸ Sobelman 2017.

⁸⁹ Samaan 2017, s. 160-161, 164.

⁹⁰ Sobelman 2017, s. 176–177; Samaan 2013, s. 146.

⁹¹ Samaan 2013, s. 153.

heikentänyt sen kykyä iskeä israelilaiskohteita vastaan tai tehdä Israelin maahyökkäyksestä Libanoniin tuskaisen vaikea. Hizbollah on esimerkiksi iskenyt Israeliin Syyrian puolelta ja väittänyt voivansa potentiaalisesti käyttää suhteettoman suurta pelotetta Israelia vastaan. Hizbollahin tämänhetkiseen pelotestrategiaan Israelia vastaan sekä mahdollisessa tulevassa konfliktissa puolten välillä käytettäviin strategioihin palataan sissistrategiasta luopumista käsittelevässä luvussa.

4 Hizbollahin Syyrian strategian määräytyminen

Hizbollahin strateginen oppi on määritelty jo edellisessä luvussa, ja mahdollisia muutoksia tähän strategiseen oppiin tullaan käsittelemään seuraavissa luvuissa. Tässä kappaleessa käsittelen Hizbollahin strategian tavoitteita sekä reunaehdoja, joiden mukaan strategia on määräytynyt. Beaufren mukaan strategian valintaan vaikuttivat toimintaympäristön vapaus, resurssit ja tavoite. Konfliktin sisäiseen dynamiikkaan liittyviä ehtoja tulee esille seuraavissa luvuissa, joissa käsitellään Hizbollahin strategian osa-alueita.

Resursseihin on tässä laskettu kuuluvaksi materiaaliset voimavarat ja henkinen pääoma hyödyntää sitä. Tärkeä strategiaa määrittävä tekijä on ollut tappioiden välttäminen, joka juontuu Hizbollahin käytössään olevista resursseista, toisin sanoen käytössä olevien taistelijoiden vähydestä, mutta myös toimintaympäristön rajoituksista. Tappiot ovat nimittäin aiheuttaneet huolta kotirintamalla Libanonissa. Toimintaympäristöön kuuluu kotirintaman lisäksi kansainvälinen mielipide ja Hizbollahin tapauksessa sen sijoittuminen osaksi Syyrian ja Iranin hallintojen strategioita. Nämä puolestaan liittyvät kolmanteen strategiaa määräävään tekijään, tavoitteisiin. Paras strategia saavuttaa tavoitteet ilman konfliktia. Hizbollahin tapauksessa eksistentiaalinen uhka Syyrian hallinnolle näyttäisi olleen interventiota välittömästi edeltänyt tapahtuma. Hizbollah ei kuitenkaan vetänyt joukkojaan siinä vaiheessa, kun hallinnon asema vahvistui, joten syitä interventiolle on muitakin. Tässä kappaleessa tullaan johtopäätökseen, että Hizbollahiin ovat vaikuttaneet Iranin ja Syyrian tavoitteet, mutta sillä on Syyrian sisällissodassa myös omia tavoitteita.

Tavoitteiden, toimintaympäristön ja voimavarojen analyysissä ei ollut mahdollista mennä niin syvälle, että oltaisiin voitu löytää varsinaisia *syitä*. Analyysia rajoitti erityisesti se, että Hizbollahin päätöksentekoprosesseista ei ole lähteitä, kuten ei myöskään sen johdon tapaamisista Iranin ja Syyrian johtojen kanssa. Tämän takia ei ollut mahdollista tunnistaa, miten Iranin ja Syyrian hallinnon tavoitteet loppujen lopuksi vaikuttivat Hizbollahin päätöksiin Syyrian suhteen. Kuten teoreettisessa viitekehyksessä asiaa jo käsitelin, Hizbollahin strateginen oppi kuitenkin on ollut itsenäinen Syyriasta ja Iranista. Siten, vaikka Hizbollahin tärkein syy osallistua konfliktiin ja sen tärkeimmät tavoitteet tulivat ylhäältä päin, on silti mielenkiintoista tutkia, kuinka strateginen oppi sopeutui tähän.

4.1 Tavoitteet

Tavoitteista tietäminen on välttämätöntä, koska taustateoriani mukaan sotiminen on tavoitteellista toimintaa ja strategialla pyritään pääsemään näihin poliittisiin tavoitteisiin.

Oletuksena tässä tietenkin on, että toimijat ovat rationaalisia.⁹² Ongelmana tavoitteiden tutkimuksessa on se, että toimijat harvoin ovat rationaalisia, vaan poliittiseen päätöksentekoon liittyy virheitä, eikä vastustajan siirtoa ole aina edes loogisesti mahdollista ennustaa. Tästä syystä ei ole mahdollista päätellä syitä ja tavoitteita pelkästään tutkimalla lopputuloksia. Tässä tutkimuksessa toimittiin niin, että Hizbollahin perusteluita verrattiin hyötyihin, joita se mahdollisesti voisi saada puolustamalla Syyrian hallintoa. Hizbollahin tavoitteita tutkittiin analysoimalla Nasrallahin ja Qassemmin puheita ja lausuntoja. Nasrallahin puheista saatiin tietoa siitä, kuinka Hizbollah on oikeuttanut toimintaansa. Tätä verrattiin aiempiin analyyseihin Hizbollahin tavoitteista ja konfliktiin osallistumisen syistä.

Tavoitteiden käsittelyssä edetään siten, että ensin analysoidaan Hizbollahin geopolittisia ja uskonnollisia ja ideologisia tavoitteita. Myös kotimaanpoliittista tavoitteista tehtiin analyysia, mutta niillä ei havaittu olleen vaikutusta. Syyriassa taistelemisesta on päinvastoin ollut Hizbollahille kotimaan politiikan kannalta enemmän haittaa kuin hyötyä. Hizbollahin omien tavoitteiden käsittelemisen jälkeen niitä verrataan Iranin ja Syyrian tavoitteisiin. Päädyn lopputulokseen, että Hizbollahin, Iranin ja Syyrian tavoitteita on vaikeaa erottaa toisistaan, vaikka Hizbollahille Libanonin rajan suojeleminen onkin todellinen tavoite.

4.1.1 Geopoliittiset tavoitteet

Hizbollahin osallistumista analysoimalla saadaan merkittävästi tukea väitteelle, että Hizbollah olisi mennyt Syyriaan suojelemaan hallintoa. Hizbollahin osallistuminen konfliktiin oli vuosien 2011 ja 2012 ajan vähäistä. Hizbollahin tuki hallinnolle oli ollut enimmäkseen poliittista. Randa Slimin mukaan tämä muuttui, kun Hizbollah laski uudelleen regiimin selviytymismahdollisuuksia. Heinäkuussa 2012, kun neljä tärkeää hallinnon sotilaallista johtajaa kuoli, Hizbollah muutti laskelmiaan.⁹³ Syyrian hallinto uhkasi kaatua, ja Hizbollahin oli tultava sen tueksi. Hizbollahin tuki Assadin hallinnolle käy järkeen ottaen huomioon osapuolten viimeaikaiset suhteet.⁹⁴ Libanonin sisällissodan ja etenkin Bashar al-Assadin valtaantulon jälkeen osapuolten väliset suhteet olivat lämmenneet. Setrivallankumouksen aikaan 2005 Hizbollah kuului Syyrian puolustajiin.⁹⁵ Nadav Pollakin mukaan Nasrallahin ja Assadin välillä oli kahdenväliset suhteet, jotka olivat entisestään

---

⁹² Strategian tutkimuksessa tämä oletus yleensä on implisiittinen. Rationaalisten valtioiden sotilaallista päätöksentekoa on erittäin kuuluisasti tutkinut Bruce Bueno de Mesquita, jonka odotetun edun teoriassa (Expected Utility Theory) odotetun edun suuruus kertautuu lopputuloksen todennäköisyydellä, ja päätös tehdään tämän laskelman perusteella. Bruce Bueno de Mesquita, "An expected utility theory of international conflict," *The American Political Science Review*, Vol. 74, No. 4, 1980.

⁹³ Randa Slim, "Hezbollah's plunge into the Syrian abyss," *Foreign Policy*, 28.5.2013, <http://foreignpolicy.com/2013/05/28/hezbollahs-plunge-into-the-syrian-abyss/>, luettu 5.5.2018.

⁹⁴ Historiallisesti Hizbollahin ja Syyrian hallinnon suhteet ovat ongelmalliset. Libanonin sisällissodan aikana Hizbollahin ja Syyrian hallinnon suhteet olivat vaihtelevat. Hizbollah tapasi Syyrian hallinnon edustajien kanssa, mutta osapuolet myös ottivat yhteen. Norton 2007; Wiegand 2009.

⁹⁵ Szekely 2012.

tiivistyneet Syyrian sisällissodan aikana.⁹⁶ Hizbollahilla on kuitenkin ollut muitakin syitä lähteä mukaan Syyrian sisällissotaan, kuin Assadin hallinnon puolustaminen itseisarvona.

Tämän ilmeisimmän ja välittömimmän syyn lisäksi Hizbollahin tavoitteista ja läsnäolon syistä Syyriassa on jo runsaasti akateemisia näkemyksiä. Näissä väitteissä ongelma on sama kuin oikeastaan kaikessa muussakin Hizbollahia käsittelevässä tutkimuksessa: omia väittämiä ei oikeasti ole pyritty kyseenalaistamaan, vaan valtavasta aineistosta on etsitty omia hypoteeseja tukevat argumentit.

Erityisesti Hizbollahin tavoitteena Syyriassa on väitetty olleen sen halu turvata Iranilta Syyrian kautta tulevat asekuljetukset.⁹⁷ Tämän on usein esitetty tärkeimpänä Hizbollahin intressinä Syyriassa, ja se on myös mediassa usein esitetty selitys. Nadav Pollakin väitteen mukaan aseiden kuljetusten lisäksi Syyria oli Hizbollahille alue, jossa se saattoi kouluttaa joukkojaan ja varastoida aseitaan.⁹⁸ Huoltolinjojen turvaaminen on erittäin rationaalinen peruste konfliktille, vaikka ei ehkä itsessään riittävä syy. Mielenkiintoinen kehitys Syyrian sisällissodan aikana on ollut, kuinka Hizbollah on ollut pääsemässä irti riippuvuudesta Syyrian huoltoreiteistä. Toisaalta Hizbollahista on tullut itsenäisempi ohjusten valmistamisessa, sillä Iran on tukenut kahden ase tehtaan perustamista Libanoniin.⁹⁹ Israelilaisväitteen mukaan Iran on myös kuljettanut aseita Hizbollahille reittilennoilla suoraan Beiruttiin.¹⁰⁰ Siten siis Syyrian regiimin kaatuminen ei tarkoittaisi, että Hizbollah menettäisi taistelukykyä.

Hizbollahin viestinnässä on huoltoreittien sijaan korostunut toinen geopolittinen tavoite, Libanonin suojeleminen. Sotatoimet Syyriassa tehtiin Libanonin ja Libanonin intressien suojelemiseksi.¹⁰¹ Tämä sama väite on esiintynyt myös akateemisessa tutkimuksessa, vaikka sitä ei ole pidetty yhtä tärkeänä kuin huoltoreittien turvaamista. Hizbollahin tavoitteissa on väitetty olleen ainakin Syyrian ja Libanonin välisen rajan suojeleminen sunni-islamisteilta.¹⁰² Ongelmana tässä väitteessä olisi Hizbollahille, miten se oikeuttaisi taistelut kaukana muualla

---

⁹⁶ Pollak 8.2016, s.2.

⁹⁷ Zafer Kizilkaya, ”Identity, War, and Just Cause for War: Hezbollah and Its Use of Force,” *Mediterranean Quarterly*, Vol. 28, No. 2, 2017; Pollak 8.2016, s.2; ⁹⁷ Marisa Sullivan, ”Hezbollah in Syria,” *Institute for the Study of War*, 4.2014, s. 10.

⁹⁸ Pollak 8.2016, s.2.

⁹⁹ High Level Military Group (HLMG), ”Hizballah’s terror army: How to prevent a third Lebanon war,” *Friends of Israel Initiative*, 10.2017, s. 39. Israelilaislähde väitteen takana näkee Libanonissa valmistettujen aseiden olevan Hizbollahille hyödyllisiä, koska Israelin on vaikeampi tehdä ilmaiskuja piilotettuja tehtaita vastaan kuin Syyriasta tulevia saattueita.

¹⁰⁰ Al-Manar, ”Rafik Hariri International Airport chairman denies weapon transfer from Lebanon to Syria,” *Al-Manar*, 24.11.2016, <http://english.almanar.com.lb/112286>, luettu 5.5.2018.

¹⁰¹ Näin on argumentoitu mm. Naim Qassem vuonna 2016. Al-Safir, ”العرض العسكري.. وأصبح لدينا جيش.. قاسم: أصبح لدينا جيش.. والعرض العسكري,” 16.11.2016, <http://assafir.com/Article/517601/Archive>, luettu 5.5.2018.

¹⁰² Kizilkaya 2017.

Syyriassa. Taistelut Qalamunissa, Damaskoksen ympäristössä ja Homsin provinssin eteläosissa voidaan todella nähdä Libanonin suojelemisena, mutta Aleppon ja etenkin Palmyran ja Deir ez-Zorin islamisteja vastaan taisteleva ei liity Libanonin rajan turvaamiseen.

Tähän ongelmaan on vastattu Hizbollahin retoriikassa. Libanonin suojelemiseen liittyi myös konfliktin pitäminen Syyriassa. Nasrallah ja Naim Qassem ovat molemmat sanoneet, että jos sotaa ei taisteltaisi Syyriassa, se taisteltaisiin Libanonissa.¹⁰³ Syyrian regiimin suojeleminen oli myös Libanonin suojelemista, sillä jos sunni-islamistit voittaisivat Syyriassa, he uhkaisivat Libanonia¹⁰⁴. Aleppon taisteluista Nasrallah sanoi puheessaan: ”Aleppon puolustaminen on muun Syyrian puolustamista; se on Damaskoksen puolustamista, mutta se on myös Libanonin ja Irakin puolustamista.”¹⁰⁵ Väite, että Assadin hallinnon kaatuminen oli estettävä Libanonin suojelemiseksi, on jossain määrin uskottava, koska Syyrian tilanteella väistämättä oli vaikutus Libanonin turvallisuustilanteeseen. Tämä kuitenkin asetti kyseenalaiseksi väitteen, että sotiminen Syyriassa voisi estää sotimisen Libanonissa.

Hizbollahin ja hallinnon tekemien valtauksien seurauksena Libanoniin on siirtynyt taistelijoita Syyrian puolelta. Syitä ei tietenkään voida selittää lopputuloksilla: se, että Libanonin suojeleminen on epäonnistunut ei tarkoita, etteikö sitä olisi yritetty. Joka tapauksessa, Syyrian konflikti on levinnyt myös Libanonin puolelle. Kun 25.5.2013 Nasrallah puheessaan myönsi Hizbollahin joukkojen taistelevan Syyriassa, tämän jälkeen Beirutin kaupunginosiin Mar Mikhaeliin ja Shiyaan ammuttiin raketteja.¹⁰⁶ Tätä seuranneen vuoden aikana autopommi-iskuissa kuoli lähes sata ihmistä. Suurimman osan vastuista otti Jabhat al-Nusra ja Abdullah al-Azzam -prikaatit eksplisiittisesti vastauksena Hizbollahin interventioon Syyriaan.¹⁰⁷ Abdullah al-Azzam -prikaatit väitti tehneensä Etelä-Beirutissa

---

¹⁰³ Anne Barnard, “Hezbollah commits to an all-out fight to save Assad,” *New York Times*, 25.5.2013, <https://www.nytimes.com/2013/05/26/world/middleeast/syrian-army-and-hezbollah-step-up-raids-on-rebels.html>, luettu 5.5.2018; Al-Safir 16.11.2016.

¹⁰⁴ Kizilkaya 2017, s. 217.

¹⁰⁵ Al-Jazeera, “Hezbollah to send more fighters to Syria's Aleppo,” 25.6.2016, <http://www.aljazeera.com/news/2016/06/hezbollah-send-fighters-syria-aleppo-160624180847854.html>, luettu 5.5.2018. Nasrallah puolusti taisteluista Aleppossa myös puheessaan 24.6.2016 sillä, että sunnitaistelijat olivat ylittäneet rajan Turkista Syyriaan osallistuakseen Aleppon taisteluihin, mikä oikeutti myös Hizbollahin taistelevan Aleppossa. Mitään syytä ei kuitenkaan ole väittää, että koko Hizbollahin interventio Syyriassa olisi yritys palauttaa kansainvälinen normi non-interventiosta. Ks. esim. luku 6, “Interventions” teoksessa Michael Walzer, *Just and Unjust Wars* (New York: Basic Books, 1977).

¹⁰⁶ Al-Jazeera “Rockets hit Beirut's southern suburbs,” 29.5.2013, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2013/05/201352645843641150.html>, luettu 27.11.2016; Jean Aziz, “Two Rockets Hit Beirut's Southern Suburbs,” *Al-Monitor*, 26.5.2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/05/rockets-hit-beirut-southern-suburbs-syria-hezbollah.html>, luettu 1.11.2017.

¹⁰⁷ Nicholas Blanford, “Hezbollah’s evolution. From Lebanese militia to regional player,” *Middle East Institute*, 2017, s.14.

Burj el-Barajnessa marraskuussa 2015 tehdyn pommi-iskun, jossa kuoli yli 40 ihmistä.¹⁰⁸ Nicholas Blanfordin mukaan Hizbollahin osallistuminen Syyriassa ei inspiroinut uusien ryhmien perustamista, mutta Libanonissa sunniryhmät muodostivat soluja, joiden tarkoitus oli iskeä juuri Hizbollahia vastaan.¹⁰⁹ Myös varsinainen konflikti levisi Libanonin raja-alueelle. Libanonin Arsalissa käytiin taisteluja 2.8.-9.8.2014, ja kovia taisteluja käytiin myös heinäkuussa 2017. Konfliktin leviäminen Arsaliin johti myös Syyrian hallinnon mukaantuloon. Arsalin taisteluiden aikaan Syyrian hallinto pommitti Libanonin puolta useaan otteeseen.¹¹⁰

Koska Hizbollahin päätöksenteosta ei voida saada tietoa, ei voida tietää, millaisia laskelmia Hizbollahissa tehtiin ennen Syyrian interventiota. Interventiosta johtuva vastaisku ja konfliktin leviäminen eivät ole voineet tulla yllätyksiä. Tämä saa argumentin Libanonin suojelemisesta vaikuttamaan epäuskottavalta. Toisaalta Hizbollahilla oli yksittäisiä taistelijoita Qalamunissa suojelemassa shiiakylä jo vuonna 2012.¹¹¹ Mahdollista oli, että yksittäisten taistelijoiden lähettämistä ei enää pidetty riittävänä suojelemaan rajan tuntumassa Syyrian puolella asuvia libanonilaisia, vaan että tähän tarvittiin sotilaallista interventiota.

4.1.2 Ideologiset ja uskonnolliset tavoitteet

Hizbollahin retoriikassa uskonnon vaikutusta on vähätelty, vaikka todellisuudessa uskonnollisten kohteiden sekä shiiakyläjen suojeleminen ovat olleet ensimmäisiä tehtäviä, joita Hizbollah otti Syyriassa. Lisäksi uskonto on ollut tärkeä motivaatio taistelijoille. Hizbollahin interventiossa on siis myös uskonnollinen puoli. Yksi Hizbollahin ensimmäisistä tehtävistä Syyriassa oli uskonnollinen. Hizbollah on ollut Damaskoksessa puolustamassa Sayyida Zaynab moskeijaa ainakin Qusayrin taistelusta 2013 asti.¹¹² ISISin tulo mukaan vaikutti Hizbollahin toimiin, sillä 12.6.2014 Hizbollah julisti yleisen

---

¹⁰⁸ CNN, "Beirut suicide bombings kill 43; suspect claims ISIS sent attackers," 16.11.2015, <https://edition.cnn.com/2015/11/12/middleeast/beirut-explosions/index.html>, luettu 2.5.2018.

¹⁰⁹ Blanford 2017, s.13–14.

¹¹⁰ Twitter-käyttäjä Qalaat al-Mudiq, 21.7.2017, <https://twitter.com/QalaatAlMudiq/status/888410766503813120>; Georgi Azar, "How the battle for Arsal's outskirts unfolded," 31.7.2017, <https://en.annahar.com/article/630272-how-the-battle-for-arsals-outskirts-unfolded>, 6.8.2017. Lähteenä on käytetty esimerkiksi Hassan Nasrallahia.; NNA, "Syrian warplanes pound Zamarani route at dawn," 26.7.2017, <http://nna-leb.gov.lb/en/show-news/81732/Syrian-warplanes-pound-Zamarani-route-at-dawn>, luettu 6.8.2017.

¹¹¹ Al-Arabiya English, "Hezbollah fighters, Syrian rebels killed in border fighting," 17.2.2013, <http://english.alarabiya.net/articles/2013/02/17/266843.html>, luettu 27.11.2016.

¹¹² Barnard 25.5.2013.

mobilisaation, ja ”Sayyida Zaynabia suojelemaan” lähetettiin yli tuhat taistelijaa.¹¹³ Tässä ISISin uhkaa käytettiin perusteena retoriikassa, ja suojeltavana oli juuri shiialainen kohde.

Tästä huolimatta uskonnon puolustamista enemmän Hizbollahin viestinnässä korostuu Libanonin puolustaminen. Sota on siis kehystetty enemmän kansallisena kuin uskonnollisena. Nasrallah on kovasti väittänyt, että taistelu Syyriassa ei olisi sektariaanista. Liikkeen johto ei siis kehystetä shiialaisuuden ja sunnalaisuuden väliseksi vaan ekstremismin vastaiseksi. Taistelijat kuitenkin ovat kertoneet uskonnon olevan tärkeä heitä itseään motivoiva tekijä. Tutkimuksessaan Hizbollahin taistelijoiden pienryhmäidentiteeteistä Marco Nilsson havaitsi, että ikiaikainen sunnien ja shiiojen välinen vastakkainasettelu oli läsnä. Nilssonin tutkimuksessa haastatellut mainitsivat kuvastoa kuten Karbalan taistelun, vaikka Hizbollahin johto ei Nilssonin tutkimuksen mukaan kannustanut hyödyntämään tällaisia ideoita.¹¹⁴ Haastatteluissa taistelijat ovat viitanneet vastustajiin ei-muslimeina.¹¹⁵ Hizbollahin vihollinen Syyriassa eivät ole toiset muslimit vaan uskonnostaan luopuneet terroristit. Hizbollahin johto kuitenkin väitti, että taistelua käytiin järjestelmää vastaan eikä yksittäisiä taistelijoita tai sunnimuslimeita vastaan.¹¹⁶

Uskontoa enemmän konflikti Syyriassa sidottiin Hizbollahin vastarintaan Israelia vastaan. Vastarinta ei ole pelkästään uskonnollinen projekti, minkä takia käsittelen sitä erillisenä perusteluna. Nasrallahilla oli puheissaan tapana pohjustaa Syyrian tapahtumia puhumalla ensin vastarinnasta Israelia vastaan. Marco Nilsson, Nicholas Blanford ja Zafer Kizilkaya ovat kaikki havainneet Hizbollahin perusteiden liittyvän sen vastarintaan. Blanfordin mukaan Hizbollahin perusteet taistella Syyriassa ovat, että Syyrian sota on Yhdysvaltojen projekti, ja Assadin kaatuminen heikentäisi Israelin vastaista rintamaa.¹¹⁷ Kizilkaya huomioi, että Nasrallahin mukaan regiimin kaatuminen Syyriassa johtaisi, että Israel miehittäisi Libanonin uudestaan. Sen lisäksi Assadin hallinnon romahtaminen johtaisi Palestiinan kansallisliikkeen romahtamiseen, koska Syyrian tuhoutuminen tekisi arabeista vähemmän kykeneviä tehdä mitään palestiinalaisten asialle.¹¹⁸ Nilssonin tutkimuksen mukaan Hizbollahin retoriikassa osallistuminen Syyriassa on osa vastarinnan yhteisöä eli Israelin

---

¹¹³ Now Lebanon, ”Hezbollah mobilizes to defend Shiite shrines in Syria,” 12.6.2014, <https://now.mmedia.me/lb/en/lebanonnews/551145-hezbollah-announces-general-mobilization-in-syria>, luettu 5.5.2018.

¹¹⁴ Marco Nilsson, ”Primary Unit Cohesion Among the Peshmerga and Hezbollah,” *Armed Forces and Society*, 2017, s. 9. Nilssonin tutkimukseen on haastateltu vain viittä Hizbollahin taistelijaa ja näiden lisäksi Hizbollahin ulkoministeriön johtajaa Ammar al-Mousawia. Aineisto on siis hyvin deskriptiivistä ja sitä voidaan käyttää esimerkkinä, mutta siitä ei voi tehdä johtopäätöksiä koskien koko joukkoja.

¹¹⁵ Mona Alami, ”Meet one of Hezbollah's teen fighters,” *Al-Monitor*, 28.1.2016, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/01/lebanon-hezbollah-teenagers-jihad-syria.html>, luettu 20.10.2017; Nilsson 2017, s. 12–13.

¹¹⁶ Nilsson 2017, s. 12–13.

¹¹⁷ Blanford 2017, s. 8.

¹¹⁸ Kizilkaya 2017, s. 215, 219.

vastaista kamppailua. Syyrian sota oli Hizbollahille tärkeää, koska se auttoi vastustamaan Israelia.¹¹⁹ Retoriikassaan Hizbollah yhdisti toisiinsa Yhdysvallat, Israelin ja ISISin. Kapinallisten voittaminen Syyriassa oli osa Israelin vastaista sotaa, ja Syyrian hallinto oli välttämätön osapuoli sodassa Palestiinan vapauttamiseksi.

Hizbollahin johdon pyrkimykset sitoa Syyria Palestiinan vapauttamiseen ja Libanonin suojelemiseen Israelilta oli todennäköisesti hyvin tietoinen. Yhteys vastarintaan on yritys legitimoida osallistuminen Syyriassa. Aineistossa löytyi hyvin vähän viitteitä siitä, että Syyrian hallinnon kaatuminen todella vahvistaisi Israelia tai että Syyriassa sodan käyminen olisi osa Hizbollahin vastarintaa Israelia vastaan. Hizbollah on toiminut aktiivisesti Etelä-Syyriassa Israelin rajan tuntumassa ja myös iskenyt sieltä Israeliin, ja tämä on kiistämättä yhteys kahden konfliktin välillä. Tämän lisäksi Judith Harik esitti ajatuksen, että Hizbollahin vastarinnan tarkoituksena oli parantaa Syyrian neuvotteluasemia Israeliin nähden Golanin kukkulan palauttamisessa Syyrialle. Syyrian hallinto itse ei voinut toimia alueella, koska se olisi tuomittu kansainvälisesti, jos se olisi omine joukkoineen hyökännyt Israeliin.¹²⁰ Tämä olisi huomattavasti uskottavampi argumentti kuin Hizbollahin itse käyttämä ISISin, Israelin ja Yhdysvaltojen salaliitto. Läpi käymässäni aineistossa ei kuitenkaan kertaakaan käytetty Syyrian neuvotteluaseman parantamista argumenttina.

Hyvin todennäköisesti asemien parantaminen Israelia vastaan tai palestiinalaisten kamppailun tukeminen ei ollut Hizbollahin intresseissä, kun se lähetti joukkonsa Syyriaan. Hizbollahin vastarinta-argumentissa oli myös itsessään ongelma, sillä Hizbollahin tausta sorrettujen puolustajana ja vastarinnan organisaationa oli ristiriidassa repressiivisen regimin puolustamisen kanssa. Hizbollah kärsikin siitä, että se lähti taistelemaan epäsuositun diktaattorin puolella. Hizbollahin suosio oli ollut Lähi-idän alueella korkea vuoden 2006 sodan jälkeen, mutta Syyrian intervention julkistaminen sai suosion romahtamaan, kun erityisesti sunnit vieraantuivat järjestöstä.¹²¹ Hizbollahin julistus osallistua taisteluihin aiheutti myös Libanonissa välittömästi vastalauseita.¹²² Siten siis vastarinta voidaan hyvin varmasti sulkea pois Hizbollahin intervention syynä tai tavoitteena.

4.1.3 Syyrian ja Iranin hallintojen tavoitteet suhteessa Hizbollahiin

Niin kuin ylhäällä jo mainittiin, Syyrian vakaus vaikutti myös Libanoniin, ja Assadin regimin suojeleminen liittyi Hizbollahin omiin tavoitteisiinsa. Toisaalta Hizbollah ei ole

---

¹¹⁹ Nilsson 2017, s. 9.

¹²⁰ Harik 2004, s. 49, 111.

¹²¹ Blanford 2017, s.16.

¹²² Sky News Arabia, "السنيورة: حزب الله يجرنا إلى الحرب", *Sky News Arabia*, 26.5.2013, <http://bit.ly/2gKZ81o>, luettu 17.10.2017.

riippumaton toimija, ja sen intressinä Syyrian hallinnon tukemisessa on myös pysyä väleissä Syyrian ja Iranin hallintojen kanssa.¹²³ Sen on siis taisteltava Syyriassa pitääkseen asemansa.

Syyrian hallinnon tavoitteena on ollut pitää koko Syyria hallussaan. Resurssien puutteen takia hallinto on joutunut priorisoimaan tärkeimmät alueet ja tukemaan konventionaalisia joukkoja milizioilla, eli epäkonventionaalisilla joukoilla. Hallinnon joukkojen vähyyteen oli vaikuttanut mm. rintamakarkuruus ja taisteluväsymys.¹²⁴ Tämän lisäksi kaupunkisodat veivät paljon miehistöä, ja hallinto tarvitsi näihin taisteluihin tukea.¹²⁵ Etenkin luotettavista taistelijoista oli pulaa, koska sunnitaistelijoihin ei voitu luottaa ja vasta värvätyt shiiaaistelijat eivät olleet tarpeeksi kokeneita.¹²⁶ Kasvaneen vallankumousriskin, tai Syyrian tapauksessa vallankumouksen sattuessa, hallinnon oli rationaalista tukeutua luotettaviin milizioihin.¹²⁷ Hizbollahin joukot olivat tehokas ja luotettava vaihtoehto, joka hoiti kalliin taistelemisen hallinnon joukkojen puolesta.¹²⁸ Sen sijaan aineistossa ei käynyt ilmi, että hallinnolla olisi ollut erityinen tarve delegoida illegitiiminä pidettyä väkivaltaa milizioille.

Syyrian hallinnon strategiaa ja Hizbollahin osuutta siinä käsitellään tarkemmin strategioihin liittyvissä kappaleissa. Tällä hetkellä on riittävää todeta, että hallinto tarvitsi Hizbollahia ja muita milizioita päästäkseen tavoitteisiinsa, selviytymiseen ja koko Syyrian pitämiseen hallinnassaan.

Hizbollah liittyy Iranin alueellisten intressien edistämiseen. Fabrice Balanche esimerkiksi piti Iranin tavoitteena saada maasilta Iranista Irakin kautta Välimerelle asti.¹²⁹ Syyriassa Iranilla oli myös sen konventionaalisia joukkoja, mutta ennen tätä Iranilla oli pitkä historia epäkonventionaalisten joukkojen käyttämisestä alueellisten intressiensä saavuttamiseksi. Maan konventionaaliset sotilaalliset kyvyt ovat vaatimattomia verrattuna sen vastustajiin Yhdysvaltoihin, Israeliin ja sunnimonarkioihin, eikä Iran kestäisi näiden vastatoimia. Tämän

---

¹²³ Esimerkiksi Karim Knion mukaan Hizbollahin on pyrittävä säilyttämään sen nykyinen asema Iranin ja Syyrian valtioiden suojeluksessa. Karim Knio, "Structure, agency and Hezbollah: a morphogenetic view," *Third World Quarterly*, Vol. 34, No. 5, 2013.

¹²⁴ Christopher Kozak, "Army in all corners' – Assad's campaign strategy in Syria," *Institute for the Study of War*, 4.2015.

¹²⁵ W. A. Terrill, "Iran's strategy for saving Assad," *The Middle East Journal*, vol. 69 no. 2, 2015.

¹²⁶ Tämä oli siis tilanne ainakin Qalamunin taisteluissa, joissa Hizbollahilla oli merkittävä osuus. Aryn Baker & Rami Aysha, "Taking the lead, Hizballah girds for key Syria battle on Assad's behalf," *Time*, 7.11.2013, <http://world.time.com/2013/11/07/taking-the-lead-hizballah-girds-for-key-syria-battle-on-assads-behalf/>, luettu 5.5.2018.

¹²⁷ Sabine C. Carey, Michael P. Colaresi, Neil J. Mitchell, "Risk mitigation, regime security, and militias: Beyond coup-proofing," *International Studies Quarterly*, Vol. 60, No. 1, 2016.

¹²⁸ Jeffrey White, "The Qusayr rules: The Syrian regime's changing way of war," *The Washington Institute for Near East Policy*, 31.5.2013. Jeffrey White kirjoittaa Qusayrin offensiivin vielä ollessa käynnissä. Todellisuudessa Hizbollah vain kerran "hoiti taistelemisen hallinnon puolesta", sillä Qusayrissa tämän todettiin käyvän Hizbollahille liian kalliiksi.

¹²⁹ Ghaddar Hanin, "Hezbollah's redeployment in Syria: Potential confrontations," *The Washington Institute for Near East Policy*, 13.6.2017.

takia Iran on valinnut käyttää proxy-toimijoita, jotka hämärtävät Iranin suhteet konfliktiin.¹³⁰ Iranissa on siis päätetty hyödyntää epäsuoraa strategiaa, koska maan resurssit ja ulkopoliittinen toimintavapaus ovat olleet rajattuja. Hizbollah on ollut erittäin tärkeä osa tätä epäsuoraa strategiaa. Hizbollahin ja Libanonin ohella Iranin *Vastarinnan akseliin* kuuluu Syyria, Palestiina, Irak ja Jemen.¹³¹ Ali Alfonehin mukaan Iran antoi Hizbollahille ja muille militioille merkittävän roolin Syyrian taisteluissa mieluummin, kuin olisi lähettänyt maahan paljon IRGC-joukkoja. Alfonehin mukaan syynä oli haluttomuus provosoida muita kansainvälisiä toimijoita,¹³² toisin sanoen taustalla siis olivat Iranin toimintakyvyn rajoitteet. Alfonehin analyysi on tässä mielessä yhteneväinen Iranin epäsuorasta strategiasta tehdyn aiemman tutkimuksen kanssa. On olemassa myös käytännön syy, miksi Hizbollahin taistelijat ovat olleet Iranille hyödyllisiä. IRGC-joukot ovat tarvinneet koordinaatioon syyrialaisien kanssa arabiantaitoisia komentajia.¹³³

Iran siis tarvitsi Hizbollahia Syyrian strategiansa toteuttamiseksi. Konfliktiin osallistumisen kannalta enemmän painetta on kuitenkin todennäköisesti asettanut Iran, sillä Iran on ollut aina Syyriaa merkittävämpi materiaallinen ja ideologinen tutkija. Iranilla on vaikutusvaltaa Hizbollahiin, sillä muista rahoituskeinoistaan huolimatta Hizbollah on riippuvainen iranilaisesta rahoituksesta. Suurin osa Hizbollahin rahoituksesta tulee Iranista, ja loput rahoituksena tulevat lahjoituksina, liiketoiminnasta¹³⁴ ja ainakin jotain tuloja saadaan huumekaupasta.¹³⁵ Nasrallah itse sanoi 2016 Hizbollahin rahoituksen tulevan Iranista: ”Me olemme avoimia siitä faktasta, että Hizbollahin budjetti, sen tulot, sen kulut, kaikki mitä se

---

¹³⁰ Melissa G. Dalton, ”Iranian backed militias: Destabilizing the Middle East,” *Center for Strategic and International Studies (CSIS)*, 4.10.2017.

¹³¹ Youtube-käyttäjä Sayed Hasan, ”Hassan Nasrallah: 100 000s of combatants from the Muslim world ready to fight Israel,” 2.7.2015, <https://www.youtube.com/watch?v=tWy6CsRUvBA>, saatavilla 8.12.2017.

¹³² Ali Alfoneh, ”Hezbollah fatalities in the Syrian war,” *The Washington Institute for Near East Policy*, 22.2.2016. Alfonehin mukaan Hizbollahin suuret tappiot olivat uhka tasapainolle Libanonissa, minkä takia IRGC joutui myöhemmin lähettämään enemmän omia joukkojaan Syyriaan. Alfoneh on tutkinut Hizbollahin ja muiden shiiaryhmien sekä Iranin joukkojen taistelukuolemia Syyriassa. Alfonehin aineistossa Hizbollahin taistelukuolemat olivat korkeampia kuin IRGC:llä 2014 syksyyn asti, jolloin hetkellisesti IRGC:n kuolonuhrit ylittivät Hizbollahin. Tämän jälkeen Hizbollahin tappiot pysyivät korkeina ja IRGC:n matalina taas syyskuuhun 2015 asti, jolloin IRGC:n tappiot alkoivat nousta merkittävästi.

¹³³ High Level Military Group 10.2017, s. 35; Ben Hubbard, ”Iran out to remake Mideast with Arab enforcer: Hezbollah,” *The New York Times*, 27.8.2017, <https://www.nytimes.com/2017/08/27/world/middleeast/hezbollah-iran-syria-israel-lebanon.html?smid=tw-share>, luettu 4.12.2017.

¹³⁴ Reutersin artikkelissa väitettiin, että Hizbollahin vuotuinen budjetti oli 800 miljoonan ja miljardin välillä, ja rahasta 70-90 % tuli Iranista. Samia Nakhoul, ”Special Report: Hezbollah gambles all in Syria,” *Reuters*, 26.9.2013, <https://www.reuters.com/article/us-syria-hezbollah-special-report/special-report-hezbollah-gambles-all-in-syria-idUSBRE98P0AI20130926>, luettu 5.5.2018. Nämä luvut eivät välttämättä pidä täysin paikkaansa, mutta kuvaavat suhdetta. Vuonna 2017 Hizbollahin Iranilta saamaa rahoitusta nostettiin 600 miljoonasta dollarista 800 miljoonaan dollariin. Anna Ahronheim, ”Iran pays \$830 million to Hezbollah,” *Jerusalem Post*, 15.9.2017, <http://www.jpost.com/Middle-East/Iran-News/Iran-pays-830-million-to-Hezbollah-505166>, luettu 19.10.2017.

¹³⁵ Iyas al-Amar, ”مقتل تاجر مخدرات متهم بالارتباط بحزب الله في درعا,” *All4Syria*, 23.8.2017, <http://www.all4syria.info/Archive/436596>, luettu 24.10.2017. Lähde tukee kapinallisia.

syö ja juo, sen aseet ja raketit, ovat Iranin islamilaisesta tasavallasta.”¹³⁶ Hizbollah ei kykenisi ilman iranilaista rahaa sotimaan Syyriassa. Taloudellisen riippuvuuden takia Hizbollahin johdon myöskin olisi ollut hyvin vaikeaa kieltäytyä, jos Iran olisi pyytänyt joukkojen lisäämistä Syyriassa.

4.2 Toimintaympäristön rajoitukset

Tässä kappaleessa käydään lyhyesti läpi, mitä rajoituksia Hizbollah joutui huomioimaan strategian valinnassa Syyriassa. Beaufre huomioi toimintaympäristön rajoituksista ennen kaikkea kansainvälisen mielipiteen, mutta tässä on käsitelty myös kotirintamaa ja taistelukenttää.

Hizbollahin oli huomioitava sen kotirintama taistelussa Syyriassa. Ennen kaikkea tämä liittyi libanonilaisten pelkoihin konfliktin leviämisestä Libanoniin. Syyriassa Hizbollahilla olisi tullut olla intressinä välttää eskaloimasta konfliktia horisontaalisesti siten, että kapinalliset veisivät konfliktin Libanonin puolelle. Tähän pystyttäisiin vaikuttamaan pitämällä Syyriassa matalaa profilia niin, että Hizbollahista ei tulisi pääasiallinen vihollinen kapinallisryhmille. Hizbollahille ongelma olivat myös Syyriassa kaatuneet libanonilaiset. Taistelijat tulivat usein samoilta alueilta¹³⁷, mikä lisäsi tappioiden vaikutusta Hizbollahin tukijakuntaan.

Myös vertikaalista eskalaatiota eli väkivallan tason nostamista tuli välttää. Syyrian sotaa käydään Hizbollahille vieraalla maaperällä, joten kapinalliset eivät pysty vahingoittamaan sen kotirintamaa yhtä paljon kuin mitä Hizbollah kapinallisten. Kapinalliset kuitenkin ovat pitäneet saarroksissa shiiakaupunkeja Syyriassa. Erityisesti hallintoa tukevat Fu'an ja Kefrayan piiritettyinä olleet kaupungit Pohjois-Syyriassa ovat liittyneet muihin Syyrian taisteluihin. Kahdessa erillisessä tapauksessa vuosina 2015 ja 2016 kapinalliset iskivät näihin kaupunkeihin vastauksena hallinnon pommituksiin kapinallisten hallitsemia piiritettyjä kaupunkeja vastaan¹³⁸.

---

¹³⁶ Al-Jazeera 25.6.2016. Nasrallah sanoi näin liittyen aiemmin kesäkuussa tapahtuneeseen Blom-pankin pommitukseen Beirutissa. Nasrallahin mukaan Yhdysvaltojen rahoituskielto ei vaikuttanut Hizbollahiin, koska ”[Hizbollahilla] ei ole yhtään bisnesprojektia tai investointia, joka olisi tehty pankkien kautta.”

¹³⁷ Hizbollahin Syyriassa kuolleista taistelijoista 60 % on Etelä-Libanonista. Pollak 8.2016, s. 11 Myös Ali Alfonehin mukaan yli puolet Hizbollahin Syyriassa kuolleista taistelijoista tuli Etelä-Libanonista tai Nabatiyen alueelta. Alfoneh 22.2.2016. Nicholas Blanford antaa yhden esimerkin taisteluista Qalamunissa kesältä 2014, jossa yksikössä taistelleet 40 taistelijaa olivat Etelä-Beirutin Haret Hreikistä. Nicholas Blanford, ”Hezbollah lowers fighting age as it takes on Islamic State,” *Christian Science Monitor*, 18.8.2014, <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2014/0818/Hezbollah-lowers-fighting-age-as-it-takes-on-Islamic-State>, luettu 6.3.2018.

¹³⁸ Zabadanin valtauksen yhteydessä 2015 kapinalliset sanoivat iskevänsä kostona Fu'aan ja Kefrayaan. Hallinnon lisättyä pommituksiaan Idlibissä kapinalliset pommittivat Fu'aa ja Kefrayaa. Tämän jälkeen 4.12.2016 hallinto ja militiat käynnistivät operaation Madayan kaupungissa. Kaupunkiin pudotettiin tynnyripommeja, ammuttiin kranaatteja ja surface-to-surface -raketteja. Asukkaat kokivat tämän kostona Fu'an ja Kefrayan pommittamisesta. Telegraph, ”How one of Syria's best-known resorts became the latest victim of Assad's endless war,” 26.7.2015,

Kansainvälisen yhteisön asettamien rajoitusten puolesta Hizbollah kykeni toimimaan vapaammin kuin monet valtiot. Hizbollahille määrättiin Syyrian sisällissodan aikana pakotteita, joihin Hizbollah vastasi räjäyttämällä pommi pakotteita toimeenpanneen pankin pääkonttorin edessä.¹³⁹ Kansainvälinen yhteisö voi asettaa Hizbollahia vastaan pakotteita tai painostaa Libanonin valtiota puuttumaan Hizbollahin toimintaan, mutta tähän mennessä tällaiset yritykset ovat olleet turhia.

Vaikka Hizbollahilla muuten olisikin Syyriassa huomattavan suuri toimintavapaus, on se sidottu tiukasti osaksi Iranin ja Syyrian hallintojen strategioita. Aineistossa kävi ilmi, että Hizbollahin joukot liikkuvat usein Syyrian erikoisjoukkojen tai iranilaisten neuvojen kanssa. Hizbollahilla vaikutti olevan suuresti valtaa Syyrian hallinnon toimintaan ainakin taktisella tasolla, sillä Hizbollahin neuvoja liikkui joukkojen kanssa niin usein. Hizbollahin yksikköjen itsenäisyydestä suhteessa hallinnon joukkoihin ja IRGC:n joukkoihin löytyi kaksi ristiriitaista tietoa. Reutersin tietojen mukaan vuonna 2013 Hizbollah toimi Syyriassa osana IRGC:n komentoketjua¹⁴⁰. Sen sijaan vuoden 2016 tietojen mukaan Hizbollahin yksiköt toimivat itsenäisesti, vaikka iranilaiset johtivat muita militioita¹⁴¹. Tietojen välillä on kulunut aikaa kolme vuotta, joten on täysin mahdollista, että tilanne on muuttunut. Tietoja ristiriidoista Iranin joukkojen ja Hizbollahin joukkojen välillä ei löytynyt.

Hizbollahissa ollaan oltu ajoittain pettyneitä hallinnon sotilaallisiin kykyihin. Ennen Aleppon kaupungin valtaamisen aloittamista 2016 Hizbollahilla ja Assadin hallinnon joukoilla oli strategisia erimielisyyksiä Aleppon takaisinvaltaamisesta. Hizbollahin lähteet olivat kertoneet italialaiselle medialle, että kesäkuussa 2016 Hizbollahin mukaan kaupungin valtaamista pidettiin mahdottomana. Laajentumisen lisääminen oli vaarallista, jos laajennusta ympäröiviä ei alueita ei turvata ensin. Hizbollahissa huomioitiin, ettei Syyrian hallinto ole huomioinut heidät varoituksiaan.¹⁴² Hizbollah uhkasi vetäytyä pois Aleppon

---

<https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/11764399/How-one-of-Syrias-best-known-resorts-became-the-latest-victim-of-Syrias-endless-war.html>, luettu 3.5.2018; Syrian Network for Human Rights, "The Syrian regime targets the last medical point in Madaya town. The least the UN could do is to protect medical facilities," 25.12.2016, http://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/Syrian_Regime_is_targeting_another_medical_point_in_Madaya_en.pdf.

¹³⁹ Yhdysvaltojen asetti Hizbollahia vastaan sanktioita joulukuussa 2015. Sanktiot olivat maailmanlaajuisia ja koskivat kaikkia taloudellisia instituutioita, jotka hoitivat Hizbollahin rahaliikennettä. Hizbollahissa pakotteiden uskottiin aiheuttavan haittaa sen jäsenille. Blanford 2017, s.16; Now Lebanon, "Beirut bank targeted by bombing," 12.6.2016, <https://now.mmedia.me/lb/en/NewsReports/567090-beirut-bank-targeted-by-bombing>, luettu 5.5.2018.

¹⁴⁰ Nakhoul 26.9.2013.

¹⁴¹ Tom Perry, Laila Bassam, Suleiman Al-Khalidi & Tom Miles, "Hezbollah, other Shi'ite allies helped Assad win in Aleppo," *Reuters*, 14.12.2016, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-aleppo-fall-insi/hezbollah-other-shiite-allies-helped-assad-win-in-aleppo-idUSKBN1431PV>, luettu 14.3.2018.

¹⁴² Karim el-Bar, "Hezbollah at odds with Syrian government over 'impossible' Aleppo battle: Report," *Middle East Eye*, 29.6.2016, <http://www.middleeasteye.net/news/hezbollah-syrian-govt-clash-over-aleppo-impossible-take-report-1337512772>, luettu 20.10.2017.

taistelusta, mutta ei kuitenkaan toteuttanut uhkaustaan.¹⁴³ Tämä oli ainut vakava erimielisyys, josta löytyi tietoja.

4.3 Hizbollahin ”armeija”

Tässä kappaleessa tarkistellaan Hizbollahin sotilaallisia voimavaroja: joukkojen koulutusta ja määrää, aseistusta ja kalustoa sekä lopussa Hizbollahin kykyä toimia kuten konventionaalinen armeija, ja miten Hizbollahin kyvyt vertautuvat suhteessa sen vastustajaan. Aineiston perusteella vallitseva trendi näyttää olleen, että Hizbollahin kyvyt ovat kaikin puolin parantuneet Syyrian sisällissodan aikana.

4.3.1. Joukot

Joukkojen komentorakenteesta Syyriassa voidaan sanoa vain vähän. Nadav Pollakin mukaan Nasrallah osallistuu Syyrian sotaan liittyvään päätöksentekoon Hizbollahissa, ja hän pitää itsensä ajan tasalla taisteluiden etenemisestä. Pollakilla ei ole tietoa siitä, kuka olisi korvannut 2016 kuolleen Mustafa Badreddinen Hizbollahin joukkojen ylimpänä komentajana Syyriassa.¹⁴⁴ Jeffrey White arvelee, että Hizbollahin joukot Damaskoksen alueella, Aleppon provinssissa ja Homsin provinssissa toimivat eri komentojen alla.¹⁴⁵ Hizbollah on kuitenkin ollut vaitonainen komentajistaan Syyriassa. Ero irakilaisiin shiiamilitioihin on valtava, sillä nämä usein kertovat julkisissa Facebook-postauksissa komentajiensa henkilöllisyyksiä ja joukkojen ja koulutusleirien sijainteja. Hizbollahista tällaista aineistoa ei yksinkertaisesti ollut saatavilla.

Hizbollahin joukkojen määrästä ja tappioista Syyriassa ei ole täsmällistä tietoa. Tietoja on antanut Hizbollah itse, jolla kuitenkin on tapana vähätellä tappioita. Toisaalta Israelin puolustusvoimat on antanut useita arvioita, mutta Hizbollahin suhteen sekään ei ole puolueeton lähde. Israelin puolustusvoimien tietojen mukaan Hizbollahilla oli noin 20 000 taistelijaa, ja että toiset parisen kymmentä tuhatta olisi myös reservissä.¹⁴⁶ Vaihtelua arvioissa on paljon, mutta useita lähteitä vertailemalla voidaan sanoa, että Hizbollahin tappiot Syyriassa ovat vuoden 2017 loppuun mennessä 1500-2000¹⁴⁷, ja taistelijoiden määrä

---

¹⁴³ Youssef Diab, ”Information about Hezbollah abandoning Aleppo battle over failure to control it,” *Asbarez al-Awsat*, 30.6.2016, <https://eng-archive.aawsat.com/youssef-diab/news-middle-east/information-hezbollah-abandoning-aleppo-battle-failure-control>, luettu 15.3.2018.

¹⁴⁴ Pollak 8.2016, s. 5.

¹⁴⁵ Arvioi perustui siihen, että myös Libanonissa käytettiin maantieteellistä jakoa. Jeffrey White, ”Hizb Allah at war in Syria: Forces, operations, effects and implications,” *The Washington Institute for Near East Policy*, 1.2014.

¹⁴⁶ Amos Harel, ”Israel's military now sees Hezbollah as an army in every sense,” *Haaretz*, 4.11.2016, <https://www.haaretz.com/israel-news/israel-sees-hezbollah-as-an-army-in-every-sense-1.5413084>, luettu 6.5.2018.

¹⁴⁷ Ahronheim 15.9.2017; High Level Military Group 10.2017, s. 35.

on vuodesta 2015 alkaen pysynyt jokseenkin samana, vähintäänkin 5000 taistelijaa¹⁴⁸ yhdellä hetkellä.

Huomioitavaa on, että Hizbollah ei ole omien lähteidensä perusteella järjestänyt joukkojaan samalla tavalla kuin useimmat armeijat, vaan jaottelee joukkonsa taistelijoihin ja komentajiin. Israelilaisten tiedustelulähteiden mukaan Hizbollahin alemman tason upseerit ovat olleet aloitteellisempia kuin saman tasoiset Syyrian armeijan upseerit¹⁴⁹. Hizbollahin komentajia onkin otettu Syyrian armeijaan johtamaan yksikköjä aliupseereina.¹⁵⁰ Hizbollahin komentajien kyvyistä huolimatta sillä näyttää olleen ajoittain pulaa pätevistä taistelijoista. Hizbollah oli alusta asti kierrättänyt taistelijoitaan Syyriassa. Aluksi Hizbollah lähetti taistelijat Syyriaan seitsemäksi päiväksi, mutta se pidensi kiertoa 20 päivän mittaiseksi Qusayrin taistelun aikana 2013.¹⁵¹ Varma merkki pulasta kuitenkin oli, että Hizbollahin värväminen on Syyrian konfliktin aikana muuttunut siten, että aiempia kriteerejä alokkaille on löysennetty ja koulutusprosessia on lyhennetty.

Aiemmin alaikäiset olivat saaneet liittyä puolueeseen ja saaneet jotain sotilaskoulutusta, mutta taisteluihin oli lähetetty vain 18 vuotta täyttäneitä. 2014 Qalamunissa käydyssä vuoristosodassa kapinallisia vastaan mukana oli alaikäisiä, kokemattomia Hizbollahin taistelijoita.¹⁵² 2015 Qalamunin keväthyökkäyksen aikaan Hizbollahin havaittiin värväävän jopa 15-vuotiaita taistelijoita.¹⁵³ Aiemmin koulutus kesti ainakin vuoden, mutta Syyriassa taistelijoiden koulutus tapahtui nopeasti. Sillä oli Etelä-Libanonissa kolme koulutusleiriä, joissa koulutus kestää kahdesta kolmeen kuukautta. Koulutukseen kuului konventionaalisen Israelin vastaisen sodankäynnin sijaan katutaisteluita ja kapinallisten vastaisia taktiikoita.¹⁵⁴ Haastatteluiden perusteella taistelijat saivat kolmenlaista koulutusta. Ensin oli uskonnollinen koulutus, jossa värvätyille kerrottiin Syyriassa sodittavan sodan uskonnollisista aspekteista sekä esimerkiksi vankien oikeasta kohtelusta. Toinen osa kesti 45 päivää ja siihen kuului fyysistä koulutusta, taistelutekniikoita, tavallisimpien aseiden käyttöä.

---

¹⁴⁸ David Schenker, "Hezbollah's victory in Qalamoun: Winning the battle, losing the war," *The Washington Institute for Near East Policy*, 20.5.2015, <http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/hezbollahs-victory-in-qalamoun-winning-the-battle-losing-the-war>, luettu 9.3.2018; Alami 28.1.2016; Harel 4.3.2016; Ori Lewis, "Hezbollah using U.S. weaponry in Syria: senior Israeli military officer," *Reuters*, 21.12.2016, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-israel-hezbollah/hezbollah-using-u-s-weaponry-in-syria-senior-israeli-military-officer-idUSKBN14A19W>, luettu 30.11.2017; Ahronheim 15.9.2017.

¹⁴⁹ High Level Military Group 10.2017, s. 36.

¹⁵⁰ Nicholas Blanford, "The battle for Qusayr: How the Syrian regime and Hizb Allah tipped the balance," *CTC Sentinel*, Vol. 6., No. 8, 27.8.2013.

¹⁵¹ Mansur al-Amari, "حزب الله في سوريا: بدايات - قادة - ممارسات," *Orient News*, 2.11.2014, http://www.orient-news.net/ar/news_show/82360, luettu 16.10.2017; Blanford 27.8.2013.

¹⁵² Blanford 18.8.2014.

¹⁵³ Schenker 20.5.2015.

¹⁵⁴ Bassem Mroue, "Hezbollah recruiting push comes amid deeper role in Syria," *Associated Press*, 18.12.2015, <https://apnews.com/de8588cd81244cd58a7dd12e32ee18e2/hezbollah-recruiting-push-covers-its-deeper-role-syria>, luettu 6.5.2018.

Kolmannessa vaiheessa tuoreet taistelijat lähetettiin lyhyeksi aikaa Syyriaan,¹⁵⁵ kun ennen Syyrian sisällissotaa Hizbollah lähetti taistelijoitaan koulutukseen Iraniin.¹⁵⁶

Nuorien taistelijoiden värvämisessä kyse ei välttämättä ollut, että Hizbollahilla olisi ollut vajetta miehistössä, vaan että kokeneimmat taistelijat haluttiin pitää reservissä. Nicholas Blanfordin mukaan muutos värväyksessä saattoi tarkoittaa, että Hizbollah säästeli Israelin vastaiseen sotaan koulutettuja kokeneimpia taistelijoitaan, esimerkiksi tankintorjuntayksiköitä ja pitkän kantaman rakettien yksiköitä.¹⁵⁷ Libanonilaisten sotilaslähteiden mukaan Hizbollah tukeutui enemmän nuoriin taistelijoihin, koska kokeneimmat taistelijat haluttiin pitää suojaamassa Israelin vastaista rintamaa Etelä-Libanonissa.¹⁵⁸

Nopeasti värvättyjen ja koulutettujen taistelijoiden käyttämiseen liittyi ongelmia. Etelä-Libanonin kapinallisuuden aikana Hizbollah oli tottunut toimimaan äärimmäisen lojaalien pienien taistelijasolujen kanssa. Mahdollinen haittapuoli laajemmalla värväyksellä ja matalammilla kriteereillä oli, että Syyriassa taistelisi ennen kaikkea tienaanisesta motivoituneita taistelijoita. Kysymys ei kuitenkaan pelkästään ollut lojaaliuudesta vaan myös taistelijoiden kyvystä itsenäiseen toimintaan. Strategian tutkija John Boyd on teoretisoinut sodanjohtoon liittyvistä päätöksentekosykleistä. Nopeaan etenemiseen ja toimintaan perustuvat strategiat olivat hänen mukaansa mahdollisia, jos upseereilla oli kaikkialla sama koulutus, jonka turvin he pystyivät toimimaan itsenäisesti ilman jatkuvaa yhteyttä päämajaan.¹⁵⁹ Nopea koulutus ja värväys heikentäisivät tätä yhteistä näkemystä. Selkeimpiä käytännössä ilmeneviä merkkejä tästä olisivat joukkojen tekemät oikeudenloukkaukset. Vaikeammin havaittava mutta merkityksellisempi olisi vaikutus käyttää nopeaa liikkuvuutta vaativaa strategiaa. Vaikka Hizbollahin taistelijat olisivat olleet vähemmän indoktrinoituja Hizbollahin normeihin, vakavista oikeudenloukkauksista on vähän raportteja. Tietoa löytyi yhdestä tapauksesta, jossa Hizbollah olisi joutunut ottamaan kiinni omia joukkojaan niskoittelusta¹⁶⁰. Nopeasti liikkuvien operaatioiden toteuttamista, tai lähinnä niiden puutetta, sivutaan kaupunkisota-osiossa. Tutkimuksessa ilmeni, että Israelin vastaiseen

---

¹⁵⁵ Alami 28.1.2016.

¹⁵⁶ Pollak 8.2016, s. 11.

¹⁵⁷ Blanford 18.8.2014.

¹⁵⁸ Alami 28.1.2016.

¹⁵⁹ Tämä on siis Boydin ajatus äärimmilleen tiivistettynä, vaikka Boyd selittää tätä paljon tarkemmin. Eri hierarkian tasojen päätöksentekosykli toimivat eri nopeuksilla niin, että mitä ylemmäksi mennään, sitä hitaammin toimitaan. Ongelmana on tasapainottaminen näiden eri nopeuksien välillä. Yhteinen koulutus tuo Boydin mukaan yhteisen näkemyksen, mikä sallii toimintavapauden kaikille hierarkian tasoille. Boyd 2007.

¹⁶⁰ Avi Issacharoff, "A third of Hezbollah's fighters said killed or injured in Syria," *The Times of Israel*, 15.12.2015, <https://www.timesofisrael.com/a-third-of-hezbollahs-fighters-said-killed-or-injured-in-syria/>, luettu 3.4.2018. Israeliläislähteen mukaan Hizbollah oli pidättänyt 175 omaa taistelijaansa, jotka olivat kieltäytyneet taistelemasta Zabadanissa.

kapinallisuuteen verrattuna Hizbollah ei ollut Syyriassa päässyt yhtä laajasti näyttämään kykyään epäsuorien menetelmien käytössä.

4.3.2 Aseistus

Aseistuksen ja taktisten kykyjen kriteereiksi on valittua maajoukkojen tavallisesti hoitamista tehtävistä suoriutuminen. Näitä ovat offensiiviset taistelut, ilmapuolustus, ohjuspuolustus, helikopterien käyttäminen operaatioissa, ”epäkonventionaalinen sodankäynti”, kapinallisten ja terroristien vastaiset operaatiot, sisäinen turvallisuus, tiedustelu, viestiyhteydet, psykologiset operaatiot, sähköinen sodankäynti, huolto ja siviilisuhteet.¹⁶¹ Edes kaikki valtion armeijat eivät suoriudu näistä tehtävistä kunnolla. Niitä voidaan kuitenkin käyttää arvioimaan Hizbollahin kykyjä Syyrian sisällissodan aikana. Näistä epäkonventionaalista sodankäyntiä ja kapinallisten vastaisia operaatioita käsitellään tarkemmin myöhemmin, joten niitä ei erikseen käsitellä tässä.

Hizbollahin joukot ovat käyttäneet Syyriassa tavallisia kevyen jalkaväen aseita kuten rynnäkkökivääreitä, konekiväärejä, panssaritorjuntaohjuksia¹⁶², sinkoja¹⁶³, *teknikaleja*,¹⁶⁴ kevyitä raketinheittimiä ja rekyylittömiä kiväärejä.¹⁶⁵ Hizbollahin varustus on todennäköisesti ollut yleensä riittävä, sillä tutkimuksessa löytyi vain yksi tapaus, jossa Hizbollahin yksikkö oli lähetetty taisteluun täysin puutteellisin varustein ilman kiikareita ja radiopuhelimien paristoja.¹⁶⁶

Kevyesti aseistautuneet taistelijat muodostavat Hizbollahin pääjoukon. Kevyiden kranaatin- ja raketinheittimien lisäksi Hizbollahilla on pidemmän kantaman ohjuksia ja raketteja, joita se on varastoinut Israelin vastaista sotaa varten. Hizbollahilla on myös mekanisoitua jalkaväkeä, jolla on käytössään panssaroituja miehistönkuljetusajoneuvoja¹⁶⁷. Syyriassa Hizbollahilla oli ”panssariprikaati” jossa oli panssaroituja miehistönkuljetusajoneuvoja,

---

¹⁶¹ John M. Collins, *Military Strategy* (Washington D.C.: Potomac Books, 2002), s. 40.

¹⁶² Hizbollahilla on käytössään ainakin Kornet-panssaritorjuntaohjuksia (Al-Manar, ”Hezbollah’s Kornet hits al-Nusra convoy in Qalamoun,” 10.6.2015, <http://archive.almanar.com.lb/english/article.php?id=214740>, luettu 6.5.2018.) sekä panssaritorjuntaan tarkoitettuja RPG 29 -aseita (High Level Military Group 10.2017, s. 36). Panssaritorjunta-aseita on voitu käyttää joitain kapinallisten käytössä olevia Syyrian hallinnon entisiä panssarivaunuja vastaan sekä saattueita ja panssaroituja itsemurhapommiautoja vastaan. Chris Tomson, ”Video: Syrian Army captures armored vehicles left behind by Islamists in rural Damascus,” *Masdar News*, 20.4.2017, <https://mobile.almasdarnews.com/article/video-syrian-army-captures-armored-vehicles-left-behind-islamists-rural-damascus/>, luettu 4.5.2018.; Hubbard 27.8.2017; Amos Harel 4.11.2016.

¹⁶³ Rocket propelled grenade (RPG) ovat tarkkaan otettuna eri aseita, mutta suomenkielessä kumpaankin tavallisesti viitataan sinkona. Oikein käytettynä sinkoja voidaan käyttää myös panssaritorjunnassa ja jopa ilmatorjunnassa.

¹⁶⁴ Technical, eli raskas konekivääri, esimerkiksi neuvostoliittolainen dushka, kuorma-auton lavalla.

¹⁶⁵ White 1.2014.; High Level Military Group 10.2017, s. 36.

¹⁶⁶ Blanford 18.8.2014. Lähteessä kuvatussa tapauksessa Hizbollah kärsi poikkeuksellisia tappioita, sillä 40 taistelijan yksiköstä kuoli kymmenen ja haavoittui 20.

¹⁶⁷ Lewis 21.12.2016.

panssarivaunuja ja mobiileja ilmapuolustusjärjestelmiä.¹⁶⁸ Yhden lähteen mukaan Hizbollahin panssariyksikössä on panssarivaunuja kuten T72- ja T80-panssareita sekä panssaroituja miehistönkuljetusajoneuvoja BMP-3 ja M-113.¹⁶⁹ Hieman epäselvää on, käyttikö Hizbollah Syyrian armeijan panssarivaunuja, vai oliko se saanut Syyrialta panssareita omaan käyttöönsä.¹⁷⁰

Tavallisen kevyen jalkaväen sekä panssarijoukkojen lisäksi Hizbollahilla oli erikoisjoukkoja. Hizbollahilla oli pioneereja, jotka puhdistivat vallattuja alueita räjähteistä.¹⁷¹ Amn al-Khariji eli ulkoinen turvallisuus tai Unit 910 on aiemmin toiminut Libanonin ulkopuolella ja tehnyt iskuja israelilaisia kohteita vastaan.¹⁷² Syyriassa Hizbollah on tehnyt erikoisoperaatioita vihollislinjojen takana, mutta tarkkoja tietoja näistä ei löytynyt. Varmasti Hizbollahilla on ollut Syyriassa muita yksiköjä tukeva Radwan-erikoisjoukko. Radwan-joukot ovat taistelleet ainakin Zabadanissa 2015, jossa ne kärsivät suuria tappioita, sekä Palmyrassa 2016.¹⁷³

Hizbollah soti Syyriassa offensiivista sotaa, mikä oli sille uutta. Hizbollah oli kuitenkin aiemminkin kyennyt käymään offensiivisia taisteluita. Israelilaisen High Level Military Groupin (HLMG) ja Nadav Pollakin mukaan Hizbollah kykeni tekemään suhteellisen isoja maahyökkäyksiä. Lähteiden mukaan hyökkäyksiä voidaan tehdä komppanian tai pataljoonan tasolla¹⁷⁴, eli siis hyökkäykseen osallistui kymmenistä satoihin taistelijaa mutta ehdottomasti alle tuhat taistelijaa. Väitetysti Qusayrissa Hizbollahilla olisi ollut vielä tätä enemmän taistelijoita yhdessä taistelussa, sillä sen kerrottiin jakaneen noin 1700 taistelijaansa seitsemääntoista sadan taistelijan yksikköön.¹⁷⁵

Ilma- ja meritorjunta ovat vähemmän relevantteja Syyriassa, sillä kapinallisten sodankäynti perustuu käytännössä pelkkään jalkaväkeen. Hizbollah kykeni tehokkaaseen panssarintorjuntaan jo 1990-luvulla, ja sillä on kyky iskeä israelilaisia laivoja vastaan¹⁷⁶, mutta Israelin ilmavoimille se on aiemmin ollut voimaton.¹⁷⁷ Aiemmin Hizbollahin

---

¹⁶⁸ Blanford 2017, s. 7.

¹⁶⁹ High Level Military Group 10.2017, s. 36.

¹⁷⁰ Kapinalliset väittivät tuhonneensa Hizbollahin panssarivaunun Aarsalissa heinäkuussa 2017, mutta tätä tietoa ei ole vahvistettu. Tämä kuitenkin tarkoittaisi, että Hizbollah käytti panssareita myös riippumatta Syyrian armeijasta. Twitter-käyttäjä Qalaat al-Mudiq 26.7.2017, <https://twitter.com/QalaatAlMudiq/status/890129283573743616>, luettu 6.8.2017.

¹⁷¹ Tomson 27.10.2017.

¹⁷² Al-Amari 2.11.2014.

¹⁷³ Pollak 8.2016, s. 4; Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, "Spotlight on global Jihad (March 17–23, 2016)," 23.3.2016.

¹⁷⁴ High Level Military Group 10.2017, s. 36; Pollak 8.2016, s.7.

¹⁷⁵ AFP, "Hezbollah losses in Syria steep, but morale high," *Ma'an News Agency*, 25.5.2013 <http://www.maannews.com/Content.aspx?id=598895>, luettu 11.4.2018.

¹⁷⁶ High Level Military Group 10.2017, s. 37.

¹⁷⁷ Gabrielsen 2014, s. 268, 269, 271.

ilmatorjunta kuitenkin perustui olkapääohjuksille. Vuoden 2006 sodan jälkeen Hizbollah on saanut kehittyneitä ilmapuolustusjärjestelmiä kuten SA-17 Grizzly (Buk M2), SA-18 Grouse (9K38 Igla), SA-22 Greyhound (Pantsir-S1), jotka ovat venäläisiä järjestelmiä.¹⁷⁸ Näistä uusinta ja järeintä, rekalla liikutettavaa SA-22 -järjestelmää voidaan käyttää matalalla lentäviä kohteita vastaan, ja sen kantama on 30km.¹⁷⁹ Varsinaisessa ilmatorjuntakäytössä nämä aseet eivät ole Syyriassa olleet, eikä niistä heikon kantamansa takia myöskään olisi merkittävää hyötyä Israelin ilmavoimia vastaan.

Hizbollahin tiedustelukyvystä Syyriassa ei ole tällä hetkellä tarkkaa tietoa. Hizbollahilla on Syyriassa ainakin signaalitiedustelun yksikkö.¹⁸⁰ Hizbollahilla on Syyriassa käytössään tiedustelulennokkeja, joita se todennäköisesti on saanut Iranilta. Ensimmäisen kerran Hizbollah tiedetysti lensi lennokkeja tiedustelutarkoituksessa marraskuussa 2004. Tällöin käytössä oli Mirsad-1 -lennokki. Toinen käytössä ollut lennokkityyppi oli Ababil.¹⁸¹ Hizbollahin kerrotaan käyttäneen valvontalennokkeja Jabhat al-Nusraa vastaan kevätoffensiivissa Qalamunissa toukokuussa 2015.¹⁸² Hizbollah on käyttänyt lennokkeja offensiiveissa jo vuoden 2006 sodan aikana. Israelin puolelle lennätettiin lennokeilla räjähteitä, mutta niiden vaikutus oli tarkoitettu psykologisesti, eikä niitä niinkään ollut tarkoitettu tekemään materiaalista tuhoa.¹⁸³ Nicholas Blanfordin mukaan (2017) ei kuitenkaan ole varmaa, että Hizbollahin lennokkeja voitaisiin hyödyntää taistelussa muuten kuin tiedustelussa.¹⁸⁴

Syyrian sisällissota on pakottanut Hizbollahin luomaan maahan huolto- ja kommunikaatioyhteydet. Maassa on taistelijoiden lisäksi Hizbollahin teknikkoja ja huoltohenkilökuntaa.¹⁸⁵ Hizbollah oli vetänyt Syyriaan toiminta-alueilleen telekommunikaatioverkon, joka yhdisti alueet sen päämajoihin Libanonissa. Taistelijoiden ei silloin tarvitse käyttää matkapuhelimia, jotka olivat alttiita kuuntelulle.¹⁸⁶

---

¹⁷⁸ High Level Military Group 10.2017, s. 37.

¹⁷⁹ Army Recognition, "Pantsir-S1 / Pantsyr-S1 Air Defense missile - gun system SA-22 Greyhound," 15.2.2018, http://www.armyrecognition.com/russia_russian_missile_system_vehicle_uk/pantsir_pantsyr_s1_sa-22_greyhound_air_defense_missile_gun_system_technical_data_sheet_specification.html, luettu 6.5.2018.

¹⁸⁰ Blanford 2017, s. 7.

¹⁸¹ Pollak 8.2016, s. 8; Milton Hoenig, "Hezbollah and the use of drones as a weapon of terrorism," *Federation of American Scientists*, Vol. 67, No. 2, 2014.

¹⁸² Ariel Ben Solomon, "Hezbollah, Jihadists suffers casualties in Qalamoun," *The Jerusalem Post*, 28.5.2015, <http://www.jpost.com/Middle-East/Hezbollah-jihadists-suffer-casualties-in-Qalamoun-404333>, luettu 10.3.2018.

¹⁸³ Hoenig 2014.

¹⁸⁴ Blanford 2017, s. 6.

¹⁸⁵ Pollak 8.2016, s.3.

¹⁸⁶ Associated Press, "Hezbollah develops new tactics in Syrian civil war," *Haaretz*, 13.4.2014, <https://www.haaretz.com/hezbollah-develops-new-tactics-1.5244935>, luettu 6.5.2018.

Yhteenvetona aseistuksesta ja taktisesta taidosta voidaan sanoa, että Hizbollah on Syyriassa kehittynyt niin, että se kykenee lähes kaikkiin maajoukkojen tehtäviin.

4.3.3 Hizbollahin armeija?

Hizbollahin taistellessa Syyriassa Israelin puolustusvoimissa on tehty päätös käsitellä Hizbollahia vihollisarmeijana.¹⁸⁷ Marraskuussa 2016 Qusayrissa järjestetyn sotilasparaatin yhteydessä Naim Qassem väitti, että Hizbollah oli kouluttanut konventionaalisen armeijan, jonka ei enää tarvinnut käyttää sissitaktiikoita.¹⁸⁸ Hizbollahin johto tosin kumosi Qasseminkin väitteen heti.¹⁸⁹ Myöhemmin Hizbollah korostanut offensiivisiä kykyjään, mutta tämä on liittynyt Israelin vastaiseen pelotteeseen.¹⁹⁰

Hizbollahilla ei välttämättä ollut kykyä kaikkiin kansallisten armeijoiden vastuulla oleviin operaatioihin, mutta siihen missä se pystyi, sen väitettiin olevan kyvykäs, ainakin Syyrian armeijaa kyvykkäämpi. Kapinallisjohtajat sanoivat haastattelussa, että Hizbollahin joukkoja vastaan taisteleminen oli Qusayrissa vaikeampaa kuin hallinnon joukkoja vastaan.

Hizbollahia pidettiin ammattimaisempana ja parempana kuin Syyrian armeijaa.¹⁹¹

Hizbollahin oman lähteen mukaan sodan aikana sen käytössä olevien joukkojen määrä vaihteli, mutta sen kalusto parani. Helmikuussa 2015 Hizbollahin taistelijan mukaan Hizbollahin kalusto Qalamunissa oli parempi kuin aiemmissa yhteenotoissa Syyriassa, mutta sillä oli käytössään vähemmän taistelijoita.¹⁹²

Kapinallisiin verrattuna Hizbollahin resurssit olivat merkittävät. Joukoilla oli esimerkiksi käytössään pimeänäköteknologiaa, mikä mahdollisti operaatiot yöaikaan.¹⁹³ Kapinallisilla ei tätä teknologiaa ollut¹⁹⁴, joten yöllä hyökkääminen toi etua hallinnolle ja Hizbollahille.

Lisäksi Hizbollahilla oli hallinnon tai Venäjän ilmatuki puolellaan, mikä antoi merkittävän edun. Kapinalliset olivat varustukseltaan huonompia, mutta heillä oli puolellaan ympäristön

---

¹⁸⁷ Harel 4.11.2016.

¹⁸⁸ Roi Kais, "Hezbollah stages military parade in Syria," *Ynet news*, 16.11.2016, <https://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-4879936,00.html>, luettu 6.5.2018; Al-Jazeera, "نعيم قاسم: حزب الله أصبح له جيش مدرب", 16.11.2016, <https://bit.ly/2fXdDxB>, luettu 6.5.2018.

¹⁸⁹ Al-Jazeera, "عبارة 'الجيش المدرب' التي أخرجت حزب الله", 18.11.2016, <http://bit.ly/2DDYziN>, luettu 8.12.2016.

¹⁹⁰ Youtube-käyttäjä Sayed Hasan, "Hassan Nasrallah: our experience in Syria will enable us to liberate Palestine," 22.5.2017, https://www.youtube.com/watch?v=a5sFsS_6FT0, saatavilla 8.12.2017.

¹⁹¹ Elizabeth O'Bagy, "The fall of al-Qusayr," *Institute for the Study of War*, 6.6.2013, s.5.

¹⁹² Nour Samaha, "The Battle for the Qalamoun Mountains," *Foreign Policy*, 6.2.2015, <http://foreignpolicy.com/2015/02/06/the-battle-for-the-qalamoun-mountains-syria-lebanon-hezbollah-isis-al-nusra-front/>, luettu 9.3.2018.

¹⁹³ High Level Military Group 10.2017, s. 36.

¹⁹⁴ Elijah J. Magnier, "Elijah J Magnier on the latest developments in the Yabrud offensive," *Brown Moses Blog*, 16.3.2014, <https://brown-moses.blogspot.fi/2014/03/elijah-j-magnier-on-latest-developments.html>, luettu 25.2.2018. Magnier väittää siteeraavansa suoraan taisteluihin osallistuneita komentajia; Leith Fadel, "Yabroud is liberated! New map," *Syrian Perspective Blog*, 16.3.2014, <https://syrianperspective.com/2014/03/yabroud-is-liberated-new-map.html>, luettu 1.4.2018.

tuntemus, ja usein heillä oli ollut aikaa linnoittaa kaupunki. Tämän lisäksi kapinallisten aseistus on vaihdellut taisteluittain. Jos kapinallisilla oli ollut tilaisuus saada käsiinsä hallinnon aseita, saattoi aseistus olla yhtä hyvä kuin Hizbollahillakin. Esimerkiksi Qusayrissa kapinallisilla oli käytössään Dabaan lentotukikohdasta saatuja aseita.¹⁹⁵

Yhteenvetona voidaan sanoa, että Hizbollah on yhteistyössä hallinnon joukkojen kanssa toiminut kuin mikä tahansa konventionaalinen armeija. Erityisesti ilmavoimissa se kuitenkin on riippuvainen Syyriasta ja Venäjästä, joten Syyrian konfliktin ulkopuolella Hizbollahin kyvyt olivat rajatut.

---

¹⁹⁵ Blanford 27.8.2013. Panssarintorjuntaan kapinallisilla oli käytössään RPG-7-sinkoja, minkä lisäksi joukoilla oli mm. lentotorjuntatykkeitä, kranaatinheittimiä ja pienikaliperisia panssarintorjuntaraketteja.

5 Hizbollahin osallistumisesta taisteluihin Syyriassa

Seuraavassa neljässä luvussa käydään läpi neljä Hizbollahin strategiassa havaittua piirrettä. Ensinnäkin, Hizbollahin resurssit kasvoivat, mutta sen oli käytävä sotaa taloudellisesti niin, että tappioita tuli mahdollisimman vähän. Toiseksi, Hizbollahin kyvyt olivat konfliktissa kuin konventionaalisella armeijalla, ja se käytti näitä kykyjä kapinallisten vastaiseen sotaan. Esimerkiksi on otettu Qalamunin kampanja 2014-2015. Kolmanneksi, Hizbollah käytti tätä strategiaa, koska sen valmiudet olivat parantuneet ja koska konfliktin asetelma vaati sitä, mutta tämä ei tarkoittanut, että Hizbollahin ja Israelin välinen asetelma olisi muuttunut. Neljänneksi, Hizbollahin joukot ovat toimineet keihään kärkenä Syyrian hallinnon kaupunkien valtaamisen strategiassa. Tämä ei ole kaiken kattava esitys Hizbollahin sotilasstrategiasta. Käsiteltävät teemat valikoituivat aineistosta tehtyjen havaintojen perusteella.

Hizbollahin sotilasstrategiaa on analysoitu Syyrian sisällissodan tärkeimpien taisteluiden sekä erityisesti Hizbollahille tärkeiden taisteluiden perusteella. Näitä taisteluja olivat: Qusayrin valtaus 2013, toimet Damaskoksen alueella 2013–2017, Tal Kalakh 2013, Homsin taistelut kesällä 2013, taistelut Qalamunissa 2014–2015, Yabrudin valtaus keväällä 2014, Zabadanin piiritys 2015 loppukesästä, Aleppon valtaus 2016, Palmyran valtaus ja menetys vuonna 2016, Palmyran takaisinvaltaus vuonna 2017 ja Deir Ezzorin valtaus 2017. Muista taisteluista oli saatavilla runsaasti analyyseja ja media-artikkeleita, paitsi Palmyran ja Deir Ezzorin taisteluista.

Analyysissa arvioitiin Hizbollahin syitä osallistua taisteluihin sen vahvuuksien sekä sen sotimisen oikeuttamisen perusteella. Käytännössä Hizbollah kuitenkin osallistui kaikkiin tärkeimpiin taisteluihin. Hizbollahilla on ollut vahvuuksia Syyrian armeijaan nähden. Värvättävien löysemmistä kriteereistä huolimatta Hizbollahin taistelijat olivat luotettavampia ja motivoituneempia kuin Syyrian armeijan sotilaat. Hizbollah joutunut kasvattamaan rivejään kokemattomilla taistelijoilla, mutta sillä oli kuitenkin Israelin vastaisissa sodissa sotineiden kokeneiden taistelijoiden sukupolvi, kun taas Syyrian hallinto ei ollut käynyt sotia vuosikymmeniin. Hizbollahilla oli myös etuja koskien tietyn tyyppisiä taisteluja. Hizbollah johti tai vain tuki operaatioita riippuen maastosta ja taistelun luonteesta. Haastatellun Hizbollahin taistelijan mukaan Hizbollahilla oli hallinnon joukkoja parempi osaaminen joissain taktiikoissa, esimerkiksi kapinallistaistelijoiden vastaisissa (counter insurgency) taktiikoissa, vaikkakin hallinnon kyvyt paranivat sodan aikana.¹⁹⁶ Hizbollahin oli luonnollisesti helpompi toimia Libanonin rajan läheisyydessä. Sen joukot

---

¹⁹⁶ Alami 22.10.2013.

saattoivat kulkea Libanonin rajan yli ilmeisen esteettä. Aineistosta ei löytynyt viitteitä, että Libanonin asevoimat olisivat vaikeuttaneet Hizbollahin joukkojen kulkua rajan yli.

Aineistosta ei saatu varmuutta siitä, oliko Hizbollah osallistunut tiettyihin taisteluihin, koska ne olivat sille helpompia oikeuttaa. Hizbollahin taisteluista itäisessä ja pohjoisessa Syyriassa on saatavilla vähemmän tietoa kuin Hizbollahin taisteluista Aleppon, Homsin ja Damaskoksen alueilla. Varmaa ei ole, johtuuko tämä analyttikoiden ja median suuremmasta kiinnostuksesta tähän alueeseen vai siitä, että Hizbollah olisi toiminut avoimemmin näillä alueilla. Erityisesti Homsin ja Damaskoksen alueilla argumentti Libanonin suojelemisesta on uskottava, kun taas itäisessä Syyriassa läsnäoloa on vaikeaa selittää ainakaan Libanonin suojelemisella.

Seuraavaksi annetaan tiivistelmä taisteluista, joihin Hizbollah on ottanut osaa Syyrian sisällissodan aikana. Qusayrin takaisinvaltaus keväällä 2013 oli Hizbollahin ensimmäinen merkittävä operaatio Syyriassa. Useimmissa lähteissä Hizbollahin sanotaan johtaneen Qusayrin hyökkäystä. Jeffrey Whiten mukaan toukokuussa kaupungissa oli 5000-6000 hallinnon sotilasta ja noin 2000 Hizbollahin taistelijaa.¹⁹⁷ Nicholas Blanfordin mukaan Qusayrissa Hizbollah toimi keihäänkärkenä, mutta Qusayrin jälkeen Hizbollah joutui palaamaan takaisin hallintoa tukevaan rooliin, koska sen voimavarat eivät riittäisi toiseen Qusayrin kaltaiseen hyökkäykseen.¹⁹⁸ Olisin Blanfordin kanssa tässä eri mieltä siinä, että Hizbollahin taistelijoita oli niin merkittävästi verrattuna hallinnon taistelijoihin, että suoranaisesti siitä ei voida puhua pelkkänä keihäänkärkenä.

Qusayrin jälkeen Hizbollah taisteli kesäkuussa Tal Kalakhissa, joka vallattiin kapinallisilta viikon kestäneen taistelun aikana.¹⁹⁹ Kesäkuussa käytiin taisteluista myös Homsissa, jossa Homsin kaupungin taskut olivat vakaasti kapinallisten hallussa, mutta Homsia ympäröivällä maaseudulla kapinalliset oli melkein ajettu pois. Hizbollah ja muut militiat puhdistivat alueen kyllä kapinallisista.²⁰⁰ Heinäkuussa tärkeän Al-Khaldiyan kaupunginosan valtauksessa Hizbollahin kokeneemmat taistelijat komensivat aliupseereina syyrialaisien taistelijoiden ryhmiä.²⁰¹

Hizbollahilla oli jälleen suuri vastuu operaatioiden johtamisesta Qalamunissa. Qalamun on 600 neliökilometrin vuoristoinen alue Libanonin ja Syyrian välisellä rajalla. Qalamun oli Hizbollahille tärkeä alue alueen shiiakylien suojelemisen, alueen läheisyyden ja sen

---

¹⁹⁷ White 31.5.2013.

¹⁹⁸ Blanford 27.8.2013.

¹⁹⁹ Syrian Network for Human Rights, "Talkalakh: Ethnic cleansing by Hezbollah, Shabiha and Assad's Forces," *Zaman al-Wasl*, 17.6.2013, <https://en.zamanalwsl.net/news/article/486>, luettu 18.3.2018.

²⁰⁰ Institute for the Study of War, "The Syrian Army Renews Offensive in Homs," 5.7.2013.

²⁰¹ Blanford 27.8.2013.

kulkuyhteyksien takia.²⁰² Hizbollah ei Qalamunissa kuitenkaan käyttänyt sissistrategiaa, vaan se pikemminkin taisteli sissejä vastaan. Hizbollahin luopumista sissitaktikoista käsitellään kappaleessa 6. Joka tapauksessa Qalamunin alue sopi paremmin Hizbollahin vastuualueeksi sen sijainnin ja maantieteen vuoksi. Vaikka Hizbollah ei olisikaan Syyriassa käyttänyt sissitaktikoita, oli sen tietämyksestä mahdollisesti etua laajalle levittäytyneitä kapinallisia vastaan. Hizbollahin oikeutus taisteluille Qalamunissa liittyi Libanonin suojelemiseen. Hizbollah väitti, että se pyrki hyökkäämään Qalamunissa juuri niitä ryhmiä vastaan, jotka uhkasivat Libanonia.²⁰³

Qalamunin alueella käytiin taisteluja myös kaupungeissa. Yabrudin, aiemmin 40 000 asukkaan kaupungin, taistelussa Hizbollahin tappiot kertovat, että sillä on ollut muukin kuin neuvova rooli. Yabrudissa vastuu oli enemmän Syyrian armeijalla Qalamunin raja-alueella käydyissä taisteluissa²⁰⁴. Offensiivi Yabrudin alkoi ilmaiskulla ja kaupunkia ympäröivien alueiden valtaamisella helmikuussa 2014.²⁰⁵ Kaupunki vallattiin lopulta päivissä. Hizbollah ei ollut maahyökkäyksen etulinjassa, vaan se teki harhautushyökkäyksen ennen hallinnon joukkojen varsinaista hyökkäystä.²⁰⁶ Perusteluna Yabrudin taistelusta Hizbollah väitti, että kaikki Libanonissa räjäytetyt autopommit oli tehty Yabrudissa, josta ne oli kuljetettu ensin Arsaliin ja sitten Beirutiin.²⁰⁷

Toukokuussa 2015 Qalamunissa alkoi uusi offensiivi, kun hallinto ja Hizbollah alkoivat työntämään kapinallisia raja-alueelta kohti pohjoista. Kun tässä oltiin onnistuttu, hyökkättiin Etelä-Qalamunissa eristyksiin jääneeseen Zabadanin kaupunkiin. Zabadanissa kapinallisia vastaan taistelivat Hizbollah sekä hallinto.²⁰⁸ Kaupunki piiritettiin ja osapuolten välillä käytiin useita neuvotteluja, mutta lopullinen ratkaisu saatiin vasta vuonna 2017.

Venäjän mukaantulo konfliktiin muutti tasapainoa hallinnon eduksi, mikä mahdollisti etenemisen uusille alueille. Yhteistyö Venäjän kanssa toi Syyriaan uusia aseita. Hallinto sai

---

²⁰² Jean Aziz. "The battle at Qalamoun," *Al-Monitor*, 11.5.2015, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2015/05/syria-qalamoun-battle-army-hezbollah-isis-militants-qussair.html>, luettu 20.10.2017.

²⁰³ Elijah J. Magnier, "Update on the Yabrud offensive from Elijah J Magnier," *Brown Moses Blog*, 23.2.2014, <https://brown-moses.blogspot.fi/2014/02/update-on-yabrud-offensive-from-elijah.html>, luettu 25.2.2018.

²⁰⁴ Elijah J. Magnier, "Has the release of 13 Orthodox nuns created a real turn in the battle of Yabrud?," *Brown Moses Blog*, 11.3.2014, <https://brown-moses.blogspot.fi/2014/03/has-release-of-13-orthodox-nuns-created.html>, luettu 25.2.2018.

²⁰⁵ Alexander Corbeil, "Assad re-captures Yabroud and Lebanon takes a plunge," *Foreign Policy Association*, 18.3.2014, <https://foreignpolicyblogs.com/2014/03/18/as-yabroud-falls-lebanon-takes-a-plunge/>, luettu 6.5.2018.

²⁰⁶ Magnier 16.3.2014.

²⁰⁷ Elijah J. Magnier, "Special report on Hezbollah's role in the Yabrud offensive," *Brown Moses Blog* 12.2.2014, <https://brown-moses.blogspot.fi/2014/02/special-report-on-hezbollahs-role-in.html>, luettu 25.2.2018.

²⁰⁸ Philemon Leenhardt, "Lebanon, Hizbullah and the battle of Zabadani," *IISS Voices*, 23.10.2015, <https://www.iiss.org/en/iiss%20voices/blogsections/iiss-voices-2015-dda3/october-9d0c/lebanon-zabadani-92d4>, luettu 7.5.2018.

S-300 ja S-400 liikuteltavia ilmatorjuntapattereita, jotka saattoivat laukaista useita ohjuksia jopa 380 kilometrin päähän.²⁰⁹ Venäjä virallisesti ilmoitti läsnäolostaan Syyriassa syyskuun lopussa 2015. Tämän jälkeen Syyrian hallinnon strategia muuttui defensiivistä offensiiviseksi.²¹⁰ Tosin, Syyrian hallinto eteni tärkeillä alueilla Damaskoksen ja Homsin provinseissa jo 2013 ja 2014. Hallinnon kyvyt kuitenkin varmasti kasvoivat vuoden 2015 jälkeen.

Venäjän ilmatuki oli merkityksellistä esimerkiksi Aleppon valtaamisessa. Syyrian suurimman kaupungin Aleppon hyökkäystä valmisteltiin pitkään. Hizbollah on osallistunut Aleppon taisteluihin ainakin vuodesta 2013 alkaen.²¹¹ Aleppon valtaus alkoi Pohjois-Aleppon alueiden valtaamisella helmikuussa 2016. Kun Palmyran kaupunki oli ensimmäistä kertaa saatu vapautettua ISISiltä maaliskuussa 2016, siirrettiin hallinnon taistelijoita Aleppon alueelle valmistautumaan kaupungin valtauksen.²¹² Kaupunki vallattiin ankarien pommitusten avulla vuoden 2016 loppuun mennessä. Nasrallah väitti Aleppon olevan Syyrian suurin taistelu²¹³ ja jälkikäteen Aleppon taistelua on pidetty Hizbollahin diskurssissa erittäin merkittävänä, ja siihen tehdään usein viittauksia Hizbollahin viestinnässä. Nasrallah väitti seuraavana keväänä, että juuri Aleppon suuri voitto oli tehnyt poliittisen ratkaisun mahdolliseksi Syyriassa²¹⁴.

Aleppon kaatumisen jälkeen Hizbollahin sotatoimet Syyriassa sijoittuivat al-Tanfiin, Palmyraan ja Deraan. Hizbollahin fokus siirtyi Badian alueeseen ja Etelä-Syyriaan.²¹⁵ Palmyra oltiin saatu vapautettua ISISiltä maaliskuussa 2016, mutta siellä kävi samoin kuin Homsissa vuonna 2013: kun alue saatiin vallattua, ei sitä kuitenkaan onnistuttu pitämään, koska alueen turvaamiseen tarvittuja joukkoja jouduttiin lähettämään muualle. Kapinalliset etenivät uudelleen alueille Homsin maaseudulla. Samoin ISIS valtasi Palmyran uudestaan vuoden 2016 lopussa, samaan aikaan kuin Aleppon hyökkäyksen loppuvaihe oli käynnissä. Hizbollah joutui lähettämään tällöin Palmyraan vahvistuksia huolimatta Aleppon

---

²⁰⁹ The IDF has neither confirmed nor denied the strikes. Ahronheim 15.9.2017.

²¹⁰ Nour Samaha, "Hizbollah's new ally in Syria," *Newsweek*, 18.11.2015, <http://newsweekme.com/hezbollahs-new-ally-in-syria/>, luettu 12.3.2018.

²¹¹ Fabrice Balanche, "The battle of Aleppo is the center of the Syrian chessboard," *The Washington Institute for Near East Policy*, 5.2.2016, www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/the-battle-of-aleppo-is-the-center-of-the-syrian-chessboard, luettu 20.10.2017.

²¹² Al-Masdar News, "Syrian Army, Russian Air Force prepare to liberate Aleppo: Syrian PM," 10.4.2016, <http://mideasti.blogspot.fi/2016/04/why-is-syrian-regime-shifting.html>, luettu 4.4.2018.

²¹³ Deutsche Welle, "Hizbollah sends reinforcements to 'greatest fight' over Aleppo," 24.6.2016, <http://www.dw.com/en/hezbollah-sends-reinforcements-to-greatest-fight-over-aleppo/a-19356004>, luettu 14.3.2018.

²¹⁴ Youtube-käyttäjä كلام سياسي (Kalam Siyasi), "كلمة السيد حسن نصر الله في ذكرى اسبوع رحيل فقيه العلم والجهاد الشيخ | حسين عبيد | #الفضائية السورية", 12.2.2017, <https://www.youtube.com/watch?v=NHGWwy8KpIQ>, saatavilla 5.12.2017.

²¹⁵ Ghaddar 13.6.2017.

hyökkäyksestä²¹⁶. Syyrian hallinto käynnisti vastahyökkäyksen ISISiä vastaan tammikuussa 2017. Hizbollah oli tällöin mukana taisteluissa, ja sen joukkoja liikkui Tiger Forcesin kanssa.²¹⁷ 2.3.2017 Syyrian armeija ilmoitti vallanneensa Palmyran ISISiltä. ISIS vetäytyi Palmyrasta kohti itää. Palmyran menettämistä 2016 tai 2017 keväällä seurannutta takaisinvaltausta ei ole käytetty tapausesimerkkinä, koska Hizbollahin osallisuudesta näihin taisteluihin on saatavilla vähän tietoa. Tämä on luonnollista: Länsi-Syyrian kaupunkeihin verrattuna Palmyra oli merkityksetön, ja toisaalta taistelu oli Hizbollahille vaikeaa oikeutta.

Samoihin aikoihin hallinto taisteli ISISiä vastaan Aleppon itäpuolella ja Deir Ezzorin kaupungissa.²¹⁸ Puheessaan 18.3.2017 Nasrallah sanoi hallinnon jo voittaneen sodan, mutta sota takfiristeja vastaan jatkui edelleen.²¹⁹ Tämä pitää paikkaansa, sillä hallinnon taistelut Badian aavikkoalueella keskisessä Syyriassa jatkuivat keväällä 2017. Hizbollah lähetti tuhansia taistelijoita Palmyran maaseudulla ja osallistui taisteluihin Deir Ezzoriin johtavan tien varrella.²²⁰

Sillä aikaa, kun Syyriassa taistelut siirtyivät kohti itää, käytiin Libanonissa Aarsalin kaupungissa taistelua sunnikapinallisten ajamiseksi pois maasta. Aarsalissa neuvottelut olivat keskeisessä asemassa konfliktin ratkaisemiseksi. Hizbollah aloitti offensiivin Aarsalissa heinäkuussa 2017 tarkoituksenaan ajaa al-Qaida-militantit, entinen al-Nusra eli Fatah al-Sham Front²²¹ sekä väitetysti ISIS ja Free Syrian Army (FSA) ulos kaupungista.

---

²¹⁶ Twitter-käyttäjä ResistanceER, 17.12.2016,

<https://twitter.com/ResistanceER/status/810191364990337024>, luettu 15.12.2017.

²¹⁷ Leith Fadel, "Syrian Army fully secures T-4 Airport in western Palmyra after liberating area," *Al-Masdar News*, 7.1.2017, <https://www.almasdarnews.com/article/syrian-army-fully-secures-t-4-airport-western-palmyra-liberating-area/>, luettu 25.10.2017.

²¹⁸ Reuters, "Syrian army announces recapture of Palmyra from Islamic State," *Reuters*, 2.3.2017, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-islamic-state/syrian-army-announces-recapture-of-palmyra-from-islamic-state-idUSKBN1691GI>, luettu 19.3.2018.

²¹⁹ Youtube-käyttäjä Sayed Hasan, "Hassan Nasrallah: The Resistance Axis triumphs, Israel panics," *Youtube*, 19.3.2017, <https://www.youtube.com/watch?v=xOz9HtzoUM4>, saatavilla 13.12.2017.

²²⁰ Ghaddar 13.6.2017.

²²¹ Judah Ari Gross, "Hezbollah to move into south Syria, just across Israel border," *Times of Israel*, 8.8.2016 <http://www.timesofisrael.com/hezbollah-to-move-into-south-syria-just-across-israel-border/>, luettu 7.5.2018.

6 Tappioiden välttäminen rajoitti osallistumista taisteluihin

Hizbollahin Syyriassa kokemat tappiot, sen taistelijoiden rajallinen määrä, miestappioiden aiheuttama vastustus kotirintamalla sekä konfliktin levinneisyys laajalle alueelle Syyriassa johtivat Hizbollahissa pulaan taistelijoista. Selväksi on tehtävä, että vaikka Hizbollahissa marttyyreilla onkin suuri merkitys sen diskurssissa, ei Hizbollah ole halunnut marttyyreja ja se on myös strategiassaan aktiivisesti pyrkinyt minimoimaan tappiot.²²² Hizbollahin joukkoja käsittelevässä kappaleessa kerrottiin, kuinka taistelijoiden riittämättömyyteen vastattiin lisäämällä värväystä. Ongelmaan kuitenkin saatettiin vastata myös muuttamalla sotastrategiaa Syyriassa Qusayrin suurten tappioiden jälkeen. Hypoteesini oli, Hizbollah alkoi suosia mahdollisimman vähän taisteluja sisältävää strategiaa. Tämä olisi eri asia kuin Hartin epäsuora metodi, jossa sotilaalliseen voittoon yritettiin päästä mahdollisimman vähillä taisteluilla. Se ei myöskään ollut niin kuin Beaufren epäsuora strategia, jossa voittoon pyrittiin ilman sotilaallista voittoa. Jonkun oli edelleenkin hoidettava valtaosa taistelutehtävistä Syyriassa, mutta Hizbollah keskittyisi erikoisoperaatioihin, neuvoviin tehtäviin ja muiden militioiden koulutukseen.

Jos taisteluihin lähetettiin pelkkiä neuvoja, implikaatioita tästä olisi, että taistelijoiden ja tappioiden määrä kaupungissa oli vähäinen. Jos taistelijoita on lähetetty samaan taisteluun useita satoja, ovat joukot todennäköisimmin olleet tavallista jalkaväkeä. Pidin epätodennäköisenä, että Syyrian armeijan joukkoja paremmin koulutetut ja harvalukuisemmat Hizbollahin taistelijat olisivat toimineet maahyökkäyksen toteuttavana massana. Implikaatioita tästä olisi suuret joukkomäärät ja suuret tappiot. Qusayrissa näin toki ilmeisesti kävi, mutta Hizbollah tällöin myös johti hyökkäystä. Pelkän määrän ja tappioiden perusteella on kuitenkin vaikeaa sanoa osallistumisen luonteesta. Siksi tutkin Hizbollahin roolia taistelussa kiinnittämällä huomiota, minkä joukkojen kanssa Hizbollahin taistelijoita liikkui. Jos Hizbollahin taistelijat liikkuvat IRGC:n tai Syyrian armeijan Tiger Forcesin kanssa, oli kyse melko varmasti erikoisoperaatiosta. Turvauduin myös medialähteissä esiintyneisiin Hizbollahin taistelijoiden haastatteluihin sekä olemassa oleviin analyysihin Hizbollahin roolista. Analyysissa kävi ilmi, että Hizbollahin tehtävät vaihtelivat taistelusta toiseen. Tehtävät taistelussa voidaan jakaa neuvoviin, erikoistehtäviin, kokemattomampien joukkojen komentamiseen ja tavallisiin jalkaväen tehtäviin.

Qusayrin taistelussa Hizbollah oli merkittävässä vastuussa. Hizbollah aloitti maahyökkäyksen Qusayrin kaupunkiin sen eteläpuolelta Syyrian hallinnon tukiessa

---

²²² Ks. osa Hizbollahin strategia ennen vuotta 2013.

ilmavoimilla ja tykistöllä.²²³ Mona Alamin mukaan hallinnon joukot eivät edenneet Hizbollahin joukkojen rinnalla, vaan eteneminen oli Hizbollahin vastuulla. Hizbollah puhdisti ja varmisti vallatut alueet ennen hallinnon joukkojen saapumista.²²⁴ Hizbollah jopa antoi taisteluissa käskyjä Syyrian armeijan upseereille.²²⁵ Vastuu näkyi tappioissa, sillä Qusayrin taistelu oli lyhyestä kestoistaan huolimatta Hizbollahille suurin taistelu tappioissa mitattuna.²²⁶ Taisteluissa kuoli arviosta riippuen reilusti yli sata Hizbollahin taistelijaa.²²⁷ Erään viikonlopun aikana kuoli 20-40 Hizbollahin taistelijaa.²²⁸ Kun verrataan näitä lukuja tuleviin taisteluihin, niin normaalisti tämän verran taistelijoita kuoli kuukaudessa.

Homsissa Hizbollah osallistui tärkeään hyökkäykseen al-Khaldiyan alueelle kesällä 2013. Hizbollahilla ei ollut samanlaista johtavaa roolia, kuin sillä oli ollut Qusayrissa. Homsin katutaisteluissa Hizbollahin kokeneet taistelijat komensivat syyrialaisen kokemattomampien joukkojen ryhmiä aliupseereina.²²⁹ Hizbollahin joukot olivat siis osa Syyrian armeijan yksiköitä, eivätkä ne liikkuneet omina itsenäisinä yksiköinä.

Kun kaupunkiin oltiin etenemässä Yabrudissa, Hizbollah teki harhautushyökkäyksen toisesta ilmansuunnasta. Hyökkäyksen aikana hallinto tuki Hizbollahia huollolla ja ilmapommituksilla.²³⁰ Vaikka Yabrudin valtaaminen eteni nopeasti, Hizbollah kuitenkin kärsi Yabrudin taisteluissa jonkin verran tappioita. Maaliskuun 2014 aikana Hizbollahin pitämässä hautajaisissa oli piikki. Aiemmin yhtä paljon tappioita oli tullut vain Qusayrin taistelussa, jolloin tappiot kylläkin olivat moninkertaisia.²³¹ Taistelussa käytetyistä erikoisjoukoista tiedetään, että Hizbollah teki Yabrudissa tiedustelua. Hizbollah hankki tietoja vihollistaistelijoiden huoltoreiteistä, määrästä, komentokeskuksien sijainneista ja taisteluvalmiudesta.²³²

---

²²³ Blanford 27.8.2013.

²²⁴ Samaha 6.2.2015; Mona Alami, "Minding the home front. Hezbollah in Lebanon," *Washington Institute for Near East Policy*, 8.2014, s. 4.

²²⁵ Blanford 27.8.2013.

²²⁶ Ali Alfoneh, "Hezbollah battlefield deaths defending Assad mount up," *Newsweek*, 21.4.2017, <http://www.newsweek.com/hezbollah-battlefield-deaths-defending-assad-mount-586320>, luettu 3.4.2018.

Lähteessä ilmenee vastaava piikki myös vuoden 2013 lopussa, mutta tämä johtui siitä, että aiemmin tapahtuneista tappioista raportoitiin samanaikaisesti.

²²⁷ Martin Chulov, "Syria conflict pits Shia against Sunni as Hezbollah says this is 'war we must win'," *The Guardian*, 1.1.2014, <https://www.theguardian.com/world/2014/jan/01/syria-shia-sunni-hezbollah-war>, luettu 8.3.2018.

²²⁸ Barnard 20.5.2013.

²²⁹ Blanford 27.8.2013.

²³⁰ Magnier 16.3.2014; Fadel 16.3.2014.

²³¹ Hisham Ashkar, "Infographic: Hezbollah fighters killed in Syria," *Al-Akhbar*, March 31, 2014, <http://english.al-akhbar.com/node/19226>. Ashkarin arvio perustui Hizbollahin taistelijoiden hautajaisten kirjaamiseen. Päätelmän tekemisessä hautajaisista ongelmana on, että ruumista hautajaisia varten ei välttämättä saada kuukausiin.

²³² Magnier 12.2.2014; Isabel Nassief, "The fall of Yabroud and the campaign for the Lebanese border," *Institute for the Study of War*, 26.3.2014, s. 2.

Tarkkoja tietoja Hizbollahin tappioista Zabadanissa ei ole, mutta Hizbollahin tappiot olivat korkeita koko vuoden 2015 ajan, nousten kesällä jopa 50 kaatuneeseen taistelijaan kuussa²³³. Hizbollahin roolista tarkemmin ei löydetty tietoa.

Hizbollahilla oli Aleppossa tavallisia taistelijoita sekä Radwan-erikoisjoukkoja²³⁴. Syyrian hallinnon erikoisjoukot Tiger Forces ja Hizbollah valtasivat alueita Syyrian kaupungin eteläpuolella, mutta varsinaisiin katutaisteluihin Itä-Aleppossa heidän ei mainittu osallistuneen. Mona Alamin haastatteleman Hizbollahin komentajan mukaan Hizbollahilla oli Aleppossa kolmenlaisia tehtäviä: se johti hyökkäysryhmiä, joiden perään lähetettiin miinanpurkuryhmiä ja lopuksi vallatulle alueelle lähetettiin vakautusryhmä.²³⁵ Rolf Holmboen mukaan hyökkäykset Aleppossa yleensä etenivät niin, että etenemistä johti Hizbollah tai Tiger Forces, jonka jälkeen muut shiiamilitiat ottivat vastuun rintaman säilyttämisestä.²³⁶ Molemmissa näissä näkemyksissä toistuu tekemäni havainto, että Aleppossa Hizbollah johti taisteluita tai toimi erikoistuneissa tehtävissä.

Yleisesti ottaen Hizbollah on toiminut neuvontatehtävissä hallinnon joukkojen tukena. Jeffrey White (2014) on päättänyt tämän siitä, että oppositiolähteet usein mainitsevat Hizbollahin upseerien liikkuvan hallinnon joukkojen mukana taistelussa ja että Hizbollahin komentajat toimivat hallinnon joukkojen neuvojina rintamalla. Hizbollah on tehnyt myös operaatioita, joissa sen hyvin koulutetut joukot liikkuvat yhdessä huonommin koulutettujen joukkojen kanssa parantaen niiden tehokkuutta.²³⁷ Toisaalta myös täysin päinvastaisesta työnjaosta löytyi merkkejä. Al-Monitorin vuonna 2016 haastattelema taistelija kertoi, että Hizbollahin ja hallinnon muodostamassa 1200 taistelijan yksikössä Hizbollah johti operaatioita, ja sen taistelijat tekivät suurimman osan taistelemisesta. Syyrialaiset toimivat neuvojina alueen maantieteellisissä ja sosiaalisissa oloissa ja taistelevat myös osana Hizbollahin komentoketjua.²³⁸

Hizbollah on kouluttanut ja tukenut syyrialaisen omia hallinnon puolella taistelevia militioita, ja Hizbollahin upseereja on laitettu muissa militioissa yksikköjen johtoon.²³⁹ Historiansa aikana Hizbollahilla on ollut muista kuin shiioista koostuvia joukkoja. Saraya al-Muqawama al-Lubnaniya perustettiin Hizbollahin libanonisoitumisen aikaan vuonna 1997,

---

²³³ Alfoneh 21.4.2017.

²³⁴ Ya Libnan, ”8 more Hezbollah fighters killed in Syria’s Aleppo,” 8.8.2016, <http://yalibnan.com/2016/08/08/8-more-hezbollah-fighters-killed-in-syrias-aleppo/>, luettu 15.3.2018.

²³⁵ Mona Alami. ”Will Hezbollah remain in Syria forever,” *Newsweek*, 28.3.2017, <http://www.newsweek.com/will-hezbollah-remain-syria-forever-573818>, luettu 3.4.2018.

²³⁶ Perry, Bassam, al-Khalidi & Miles 14.12.2016

²³⁷ White 1.2014.

²³⁸ Alami 28.1.2016.

²³⁹ Lähteessä mainittu nimeltä afganistanilaisten taistelijoiden Liwa Fatemiyun ja pakistanilaisten Liwa Zeinabiyun. Blanford 2017, s. 7–8.

ja siinä taisteli sunneja, druuseja ja kristittyjä 1997. Nämä joukot eivät saa samaa pitkälistä sotilaskoulutusta kuin Hizbollahin muut joukot.²⁴⁰ Syyriassa Hizbollah on kouluttanut muita militioita ainakin vuodesta 2013 alkaen, jolloin Hizbollah auttoi paikallisen militian Fawj al-Imam al-Hijjan perustamisessa piiritetyissä Nublin ja Zahraan kaupungeissa.²⁴¹ Hizbollah on tukenut myös seuraavia militioita: Quwat Ridha, National Ideological Resistance (al-muqawama al-wataniya al-‘aqa’idiya), Liwaa al-Imam al-Mahdi, Junud Mahdi ja Mahdi-partiolaiset.²⁴² Quwat al-Ridha taisteli Yabrudin ja Rankusin taisteluissa etulinjassa hyökkäysoperaatioissa, missä suurimmat tappiot tulevat. Itä-Rankusissa sen joukot tunkeutuivat kaupunkiin ensimmäisinä. Homsissa Quwat al-Ridhan taistelijat osallistuivat lopputaisteluihin kaupungissa. Tämänhetkisen aineiston varassa on kuitenkin mahdotonta sanoa, tekivätkö Quwat al-Ridha ja muut paikalliset militiat vaarallisimman työn taisteluissa.

Hizbollahin omien taistelijoiden välillä vallitsee hierarkia. Syyriaa varten on jouduttu mobilisoimaan tuhansia uusia taistelijoita Libanonista, mutta nämä taistelijat ovat saaneet lyhyemmän koulutuksen²⁴³. Hizbollahille olisi ollut rationaalista lähettää näitä taistelijoita Syyriaan ja säästää Israelin vastaisessa sodassa kokeneet taistelijat mahdollista Israelin vastaista sotaa varten. Taisteluista analysoimalla olin tullut johtopäätökseen, että Qusayrin ja Qalamunin taisteluista lukuun ottamatta Hizbollahin rooli Syyriassa oli ollut tukea, neuvoa ja johtaa hallinnon joukkoja sekä tehdä erikoisoperaatioita. Kozakin analyysin mukaan Hizbollahin erikoisjoukot liikkuvat hallinnon erikoisjoukkojen mukana²⁴⁴. Kuitenkin, kuten seuraavassa luvussa käsitellään tarkemmin, Hizbollahin joukkoja jäi myös miehittämään sille erityisen tärkeitä alueita Libanonin rajan läheisyydessä. Qalamunin taisteluista löytyi tapaus, jossa Hizbollahin kokemattomampi yksikkö oli lähetetty turvaamaan toisen yksikön valloittamaa kukkulanlakea²⁴⁵. On jokseenkin itsestään selvää, että Hizbollahilla oli eri joukot vaativiin operaatioihin sekä alueen miehittämiseen.

Hizbollahin muuttunut fokus taistelukentällä Qusayrin jälkeen ei välttämättä ollut syy vähempiin tappioihin, vaan on myös huomioitava operaatiotaitojen kehittyminen. Offensiivinen kaupunkisota oli Hizbollahille uusi asetus. Hizbollahin tukijat selittivät kovia tappioita Qusayrissa sillä, että Hizbollah oli tottunut taistelemaan omalla maallaan

---

²⁴⁰ Israelin puolustusvoimien asiantuntijoiden mukaan Hizbollah olisi lähettänyt Syyriaan myös Saraya al-Muqawama al-Lubnaniyan taistelijoita. Pollak 8.2016, s.4; Hugh Macleod, "Lebanon's militant Hezbollah forging new ties," *SFGate*, 1.11.2007, <https://www.sfgate.com/news/article/Lebanon-s-militant-Hezbollah-forging-new-ties-3235227.php>, luettu 10.4.2018.

²⁴¹ Phillip Smyth, "How Iran is building its Syrian Hezbollah," *The Washington Institute for Near East Policy*, 8.3.2016, <http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/how-iran-is-building-its-syrian-hezbollah>, luettu 15.3.2018.

²⁴² Alami 28.3.2017.

²⁴³ Ks. kohta "4.3.1 Joukot".

²⁴⁴ Kozak 4.2015, s. 13–14.

²⁴⁵ Blanford 18.8.2014.

eikä omaa maaperäänsä puolustavia kapinallisia vastaan.²⁴⁶ Toisen selityksen mukaan Qusayrissa Hizbollah taisteli ensimmäistä kertaa kaupungin sisäpuolella linnoittautunutta vihollista vastaan.²⁴⁷ Qusayrissa Hizbollahin asema tosiaan oli käänteinen kuin Libanonin kapinallisuuden aikaan 1990-luvulla Israelia vastaan.

Qusayr saattoi olla Hizbollahin ainutkertainen panostus Syyrian konfliktiin. Kun verrataan Qusayrin valtausta Qalamunissa pitkään jatkuneeseen kampanjaan, Qusayrin mittakaava oli valtava. Qusayrissa oli 5000 Hizbollahin henkilökuntaa, joista 500-1700 lähteestä riippuen taisteli. Qalamunissa 2015 henkilökuntaa oli vain joitain satoja.²⁴⁸ Tarkoista numeroista ei voi sanoa varmuutta, mutta hyvin todennäköisesti suuret linjat kuitenkin pitävät paikkaansa: Qalamunissa tuli myös vähemmän tappioita verrattuna Qusayriin. Qusayrissa kuoli kuudessa viikossa 140 taistelijaa, kun taas Qalamunissa menetettiin yli vuoden kestäneissä taisteluissa 2015 alkuvuoteen mennessä vain alle sata taistelijaa. Vaikka hypoteesia Hizbollahin muuttuneesta roolista ei kunnolla pystytty vahvistamaan tai kumoamaan, tiivistäen voidaan sanoa, että Qusayrissa ja Qalamunissa Hizbollah oli suuressa vastuussa, Yabrudissa ja Zabadanissa se toimi hallinnon komennossa, mutta omissa yksiköissään ja Aleppossa Hizbollahin joukot toimivat erikoisjoukkoina. Myös Palmyrassa oli ainakin erikoisjoukkoja,²⁴⁹ mutta taistelusta ei muuten ole tarpeeksi tietoja.

Hizbollahin keskittyminen koulutukseen ja erikoisoperaatioihin olisi tarkoittanut, että se ei ollut itsenäinen toimija suurilla alueilla Syyriaa. Hizbollahin oli mahdollista tehdä näin, koska se ei ollut valtion armeija tai olemassaolostaan taisteleva kapinallisryhmä. Hizbollahin ratkaisu kaventaa toimialaansa tekisi siitä vähemmän *armeijan* ja vähemmän mielenkiintoisen tutkimuskohteen. Seuraavassa luvussa kuitenkin tarkastelen Qalamunia, jossa Hizbollahilla edelleen oli suuri vastuu.

---

²⁴⁶ Barnard 20.5.2013.

²⁴⁷ Samaha 6.2.2015.

²⁴⁸ Samaha 6.2.2015. Muissa lähteissä on esiintynyt eri lukuja, mutta Hizbollahilla kerrotaan olleen noin parituhatta taistelijaa. Esimerkiksi AFP 25.5.2013.

²⁴⁹ Fadel 7.1.2017.

7 Kapinallisten vastainen strategia

Tässä luvussa analysoidaan, kuinka Hizbollah toimi Syyriassa osana hallinnon kapinallisten vastaista strategiaa. Beaufren mukaan sissejä vahvisti väestön tuki, ulkopuolelta saatu tuki sekä konfliktin levittäminen laajalle²⁵⁰. Hartin mukaan paras tapa taistella sissejä vastaan oli vaikuttaa näiden kansansuosioon.²⁵¹ Syyriassa hallinnon joukkojen riittämättömyys laajalle levinneessä konfliktissa ja kapinallisten vahvuus - muun muassa kansansuosion ja ulkoisen tuen ansiosta - vaikuttivat Syyrian hallinnon strategiaan. Hallinto ei tuhonnut kapinallisia taktisissa iskuissa, vaan joutui valtaamaan ja miehittämään suuria alueita. Tässä täytyi edetä vaiheittain niin, että ensin varmistettiin hallinnolle tärkeimmät alueet. Kapinallisia heikennettiin katkaisemalla sen joukkojen huolto ja yrittämällä vaikuttaa väestöltä saatuun tukeen.

Koska Beaufre ja Hart eivät riittävästi käsitelleet kapinallisten vastaista sotaa, jouduin etsimään lisää lähteitä. Kapinallisten vastaiset strategiat voidaan jakaa kahtia. Etsi ja tuhoa -strategioissa (search and destroy) kapinalliset yritetään eristää muusta väestöstä ja pakottaa reaktiivisiin hyökkäyksiin.²⁵² Tässä strategiassa siis lähetetään maajoukot alueelle ja hyökätään suoraan kapinallisia vastaan. Alueelta vetäydytään sen jälkeen, kun kapinalliset on saatu tuhottua. Tyhjennä ja miehitä -strategioissa (clear and hold) varmistetaan ensin tärkeimmät alueet, jossa aletaan vahvistaa hallinnon suhdetta kansalaisiin. Taistelu kapinallisia vastaan leviää näiltä turvallisilta alueilta.²⁵³ Tässä siis on ideana luoda saarekkeita, joissa ollaan vahvoilla, ja hyväksyä kapinallisten valta muilla alueilla, kunnes niillekin päästään etenemään. Juuri tällainen oli Beaufren ihanteellinen kapinallisten vastainen strategia.

7.1 Hallinnon strategia kapinallisia vastaan

Hallinnon strategiaa on tilaa käsitellä tässä vain hyvin pinnallisesti, sillä oleellisempaa on Hizbollahin osuus tässä strategiassa. Hizbollahin kapinallisia vastaan käymää sotaa tarkastellaan esimerkissä Qalamunista seuraavassa alaluvussa.

Syyrian konfliktissa sekä hallinnon että sitä tukevien ryhmien strategia on keskittynyt vallattujen alueiden hallussa pitämiseen ja näiltä alueilta etenemiseen. Ongelmana on ollut, että hallinnon voimavarat eivät ole riittäneet jatkuviin offensiiveihin, ja konflikti on siten pitkittynyt. Christopher Kozakin raportissa 2015 analysoidaan Syyrian armeijan strategiaa

---

²⁵⁰ Beaufre 1965.

²⁵¹ Hart 1991.

²⁵² Collins s. 187.

²⁵³ Collins s. 187. Collins esittelee vielä yhdistelmän näistä kahdesta strategiasta, ”Hold and harass” strategia väittää yhdistävänsä näitä kahta varmistamalla tärkeimmät alueet, mutta hyökkäämällä tarpeeksi usein kapinallisia vastaan, jotta nämä eivät pääsisi vahvistumaan. Tästä ei kuitenkaan löytynyt esimerkkejä.

tilanteessa, jossa hallinto ei kykene voittamaan konfliktia ainakaan välittömästi, ja jossa se joutuu turvautumaan luotettaviin eliittijoukkoihin, esimerkiksi Hizbollahiin. Kozakin mukaan Syyrian hallinnon strategia oli ”armeija joka nurkalla” (army in all corners). Assadin tavoitteena oli säilyttää valta kaikkialla Syyriassa sen jälkeen, kun konflikti on saatu päätökseen neuvotteluilla. Strategian tarkoituksena on pitää Syyrian rajat mahdollisimman pitkällä niin, että Assad edelleenkin hallitsee koko Syyriaa, vaikka suuret osat Syyriasta ovat islamilaisten ryhmien hallussa.²⁵⁴ Kozakin kuvaamassa strategiassa siis hyväksytään turvattomuus suurilla alueilla Syyriaa, ja kapinallisjoukkojen on jouduttu antamaan muodostaa vahva organisaatio hallitsemilleen alueille. Huomioitavaa on, että Syyrian hallinnolla on ollut intressi levittää joukkonsa mahdollisimman laajalle siinä missä kapinallisillakin.

Vaikka kapinalliset konfliktin alkuvaiheessa valtasivat alueita nopeasti, kääntyi tilanne jo vuonna 2013, ja hallinto alkoi valtaamaan takaisin menettämiään alueita. Hallinnon strategiaan on kuulunut pitää joukot miehitettyjä alueita turvaamassa eikä ainoastaan ajaa pois tai tuhota kapinallistaistelijoita alueella. Ongelma alueiden miehittämisessä oli joukkojen riittämättömyys. Kun hallinnon joukot siirtyvät yhdestä kohteesta toiseen, riskinä on, että valloitettu alue menetetään uudestaan kapinallisille. Esimerkiksi, kun suuria osia Homsista oltiin saatu vallattua, hallinnon konventionaalisia ja epäkonventionaalisia joukkoja siirrettiin Aleppoon. Hallinto joutui kuitenkin palaamaan Homsiin, kun alue ei ollutkaan turvattu kapinallisilta²⁵⁵. Joukkojen riittämättömyyden takia hallinto on joutunut priorisoimaan tärkeimmät rintamat, ja muualla taistelut ovat olleet pysähdyksissä tai kapinalliset ovat jopa edenneet.²⁵⁶

Kozak on analysoinut Syyrian eliittijoukkojen liikkeitä ja päätellyt tiheästi paikanvaihdesta, että Assad tukeutui pieniin ja uskollisiin eliittijoukkoihin. Joukkoja lähetettiin reaktiivisesti tärkeimpiin, priorisoituihin kriisipesäkkeisiin. Hallinnon joukkojen rinnalla myös Hizbollahin joukot ovat liikkuneet taistelusta toiseen.²⁵⁷ Haastateltujen taistelijoiden mukaan Hizbollah kuitenkin myös jäi Syyriaan miehittämään strategisia alueita, joita mainitaan olevan Qusayrin kaupunki sekä jotkin alueet Homsin ympäristössä.²⁵⁸ Hizbollahille erityisen tärkeisiin alueisiin katsotaan kuuluneen myös Qalamunin ja Damaskoksen ympäristön, ja myös näillä alueilla Hizbollahin joukkojen läsnäolo on

---

²⁵⁴ Kozak 4.2015.

²⁵⁵ Institute for the Study of War 5.7.2013. Lähteessä on siteerattu medialähteitä, mutta tiedot on tarkistettu kapinallistaistelijoiden haastatteluilla.

²⁵⁶ Kozak 4.2015, s.31.

²⁵⁷ Kozak 4.2015, s. 13–14.

²⁵⁸ Alami 28.3.2017.

jatkunut vuoteen 2017 asti. Erityisesti Qusayria kuitenkin pidetään Hizbollahin kannalta merkittävänä kaupunkina. Hizbollah on pitänyt hallussaan Qusayria 2015, jolloin kaupungissa pidettiin tarkastuspisteitä²⁵⁹ ja 2016, jolloin Hizbollah hallitsi myös alueita Qusayrin ja Libanonin välillä sekä rajan ylittävää liikennettä.²⁶⁰ Vuoden 2016 marraskuussa Hizbollahin pitämän sotilasparaati Qusayrissa oli myös osoitus alueen hallinnasta.²⁶¹

Alueita ei pidetty miehitettynä ainoastaan siksi, että niitä estettäisiin joutumasta kapinallisten käsiin uudestaan. Vallattuja saarekkeitä voitiin käyttää tukikohtina tuleville operaatioille. Näin ehdottomasti tapahtui Badian alueella, jonne hallinto pääsi etenemään vasta, kun tärkeimmät kohteet Länsi-Syyriassa oltiin saatu turvattua. Vuonna 2017 tehdyn Palmyran uudelleenvaltaamisen jälkeen kaupunkia käytettiin tukikohtana keskeisessä Syyriassa tehtäviin hyökkäyksiin²⁶².

Kapinallisten heikentämiseen pyrittiin Syyriassa muutoinkin kuin taisteluilla. Kapinallisliikkeitä vastaan taistelemisessa pidetään tärkeänä katkaista kapinallisten yhteydet ulospäin. Kuten kaupunkisota-luvussa käsitellään tarkemmin, kaupunkien valtaaminen alkoi huollon katkaisemisella. Myös laajoja kapinallisten hallitsemia alueita pyrittiin eristämään, sillä vaikka kapinalliset olivat Syyriassa levittäytyneet laajalle, saattaisi hallinto vallata saarron heikentämät kapinallistaskut yksi kerrallaan.

Hallinnolla on etu puolellaan, koska se on suvereeni kansainvälinen toimija, joka voi aina saada tukea ja täydennyksiä muilta valtiolta. Siten siis erityisen ongelmallista on, jos kapinalliset pääsevät perustamaan turvapaikkoja naapurivaltioihin ja pystyvät sieltä ylläpitämään huoltoa²⁶³. Syyriassa kapinalliset ovat saaneet pohjoisessa tukea Turkin puolelta konfliktin alusta asti, ja nämä reitit ovat edelleen olemassa.²⁶⁴ ISIS ei saanut suoraan naapurimaiden tukea, mutta se oli levittäytynyt sekä Irakin että Syyrian puolelle ja sai ulkomailta yksityistä rahoitusta ja vierastaistelijoita. Hallinnon tavoitteena olisi tullut olla näiden huoltoreittien katkaiseminen. Kapinallisten huolto kulki myös Syyriassa Libanoniin. Vuonna 2012 reittien raportoitiin kulkevan pohjoisesta Bekaan laaksosta Homsiin ja

---

²⁵⁹ Samaha 6.2.2015.

²⁶⁰ Rasha Dalati, ”(القصور) الخاضعة لسيطرة (حزب الله)”, *All4Syria*, 25.8.2017, <http://www.all4syria.info/Archive/437122>, luettu 24.10.2017.

²⁶¹ Välttämättä tosin ei voida sanoa, että paratoiminen tarkoittaisi hallintaa. Hizbollah ja Liwa al-Quds pitivät Deir Ezzorin lähellä paraatin sen jälkeen, kun kaupungin saarto oli saatu purettua 2017 (Caleb Weiss, ”Hezbollah and allies parade in Deir Ezzor, Syria,” *Threat Matrix*, 7.9.2017, <https://www.longwarjournal.org/archives/2017/09/hezbollah-and-allies-parade-in-deir-ezzor-syria.php>, luettu 19.3.2018), vaikka Hizbollah ei ole löydettyjen lähteiden perusteella ollut Deir Ezzorissa missään erityisessä asemassa.

²⁶² Ghaddar 13.6.2017.

²⁶³ Collins s. 186–187, Beaufre 1965.

²⁶⁴ Kim Sengupta, ”Assad troops try to block rebels' supply line to Turkey,” *The Independent*, 22.2.2012, <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/assad-troops-try-to-block-rebels-supply-line-to-turkey-7281416.html>, luettu 1.5.2018.

keskisestä Bekaan laaksosta kohti Damaskoksen aluetta.²⁶⁵ Erityisesti Hizbollahin olisi tullut olla huolissaan Libanonin rajan ylittävistä kapinallisten huoltolinjoista, sillä linjoja pitkin saattaisi kulkeutua aseita, räjähteitä ja taistelijoita myös Libanoniin. Kapinalliset saivat aseita myös Jordaniasta Deraan provinssin kautta Etelä-Syyriassa, ja kapinallisten huollon katkaiseminen oli yksi Hizbollahin tavoitteista Etelä-Syyriassa. Siihen pyrittiin halkaisemalla provinssi kahtia ilman, että alueita oltaisiin yritetty ottaa haltuun.²⁶⁶ Myös Qalamunin alueella kapinallisten huoltoa haitattiin pilkkomalla alue mahdollisimman pieniin osiin.

Strategiset alueet määräytyivät siis osittain sen perusteella, että niiden valtaaminen heikensi vihollista. Toinen peruste oli alueiden tärkeys hallinnon joukkojen kyvyille. Syyrian hallinnolle tämä tietenkin tarkoitti Damaskoksen ensisijaista tärkeyttä, sillä pääkaupungin ja oman huollon turvaaminen oli luonnollisesti myös tärkeää. Israelin tekemistä iskuista Hizbollahin väitettyjä asekuljetuksia vastaan voidaan päätellä, että Hizbollahille tuli aseita ainakin Damaskoksen kautta.²⁶⁷ Hizbollahin oli toimiakseen huolehdittava tärkeimmistä huoltoreiteistä Damaskoksen ja Libanonin rajan välillä. Tämän lisäksi valtateiden valtaamisen tulisi olla tärkeää, ja niiden hallinnasta käytiinkin taisteluista. Erityisesti Badiassa oli vähän muita strategisia kohteita, minkä takia taistelut keskittyivät teiden varsille. Strateginen tärkeys saattoi myös liittyä muuhun infrastruktuuriin kuin teihin. Esimerkiksi Ein al-Fijan lähde Wadi Baradassa oli strateginen kohde, sillä sieltä tuli suurin osa Damaskoksen vedestä. Lähteen käyttöoikeudesta myös neuvoteltiin kapinallisten ja hallinnon välillä.²⁶⁸ Palmyrassa tulee huomioida myös öljykentät ja -jalostamot. Keski-Syyrian alueella nämä olivat valtateiden lisäksi toinen kohde, jonne taistelut keskittyivät.

Tutkimusta varten käytiin läpi suuri määrä taistelukuvauksia, ja suurin osa käydyistä taisteluista liittyi strategisesti enemmän ja vähemmän tärkeiden alueiden saartamiseen ja valtaamiseen. Vaikka hallinnon ja Hizbollahin strategia kapinallisia vastaan on ollut puhdistaa alue kapinallisista vähitellen ja miehittää se, on Hizbollah tehnyt myös etsi ja tuhoa -tyyppisiä operaatioita. Hizbollah on siis tehnyt kapinallisia vastaan erikoisoperaatioita, joissa iskettiin tiettyjä henkilöitä vastaan tai ilman alueen valtausta kohdistettiin kapinallisten joukkoihin. Hizbollahilla kerrotaan olleen iskuryhmiä, jotka murhasivat kapinallisten johtajia.²⁶⁹ Aineistosta löytyi kaksi tarkemmin kuvattua

---

²⁶⁵ Stratfor, "Syrian rebels' supply lines," *Stratfor*, 3.2.2012, <https://worldview.stratfor.com/article/syrian-rebels-supply-lines>, luettu 1.5.2018.

²⁶⁶ Ghaddar 13.6.2017.

²⁶⁷ Myös Christopher Kozak pitää Damaskosta Hizbollahin huollolle erityisen tärkeänä. Kozak 4.2015, s. 24.

²⁶⁸ Khalil Harb & Wassim Abdallah, "Zabadani battle rages on," *Al-Monitor*, 6.7.2015; <https://www.al-monitor.com/pulse/fa/contents/articles/security/2015/07/syria-zabadani-battle-lebanese-border-nusra-isis-qalamoun.html>, luettu 20.10.2017; Al-Jazeera, "منطقة سورية تواجه مصير حلب," *Al-Jazeera*, 27.12.2016, <http://bit.ly/2xSwC3M>, luettu 20.10.2017.

²⁶⁹ Nakhoul 26.9.2013.

erikoisoperaatiota, toinen Qalamunissa ja toinen Damaskoksen lähellä. Damaskoksen alueella Otaibassa helmikuussa 2014 kuoli 175 ihmistä kapinallisten saattuetta vastaan tehdyssä pommi-iskussa.²⁷⁰ Todennäköisesti Hizbollah oli iskun takana. Qalamunissa Hizbollah toteutti tarkkaan suunnitellun taktisen operaation väitettyjä kapinallisten räjähdeseasiantuntijoita vastaan lähellä Hawsh Arabia kapinallisten alueella. Al-Manarin mukaan samat asiantuntijat olivat valmistaneet laitteet Libanonissa tehtyjä itsemurhapommituksia varten. Tämä isku nähtiin käännteentekeväenä Hizbollahin Syyrian strategioissa, vaikka vihollisvyöhykkeellä tehtyihin operaatioihin on kyllä ollut kokemus ja koulutus jo konfliktissa Israelia vastaan.²⁷¹

7.2 Hizbollahin strategia Libanonin rajaseudulla Qalamunissa

Hizbollahin strategia Qalamunissa on otettu tähän esimerkiksi lähteiden saatavuuden takia sekä siksi, että Hizbollahilla oli Qalamunissa huomattavan suuri osuus verrattuna Syyrian muihin rintamiin. Useissa medialähteissä ilmeni, että Hizbollah toimi Qalamunissa omissa yksiköissään ja kävi taisteluita ilman Syyrian maajoukkojen läsnäoloa. Hizbollahin joukot saattoivat olla ainoita joukkoja vallatuissa kaupungeissa²⁷². Hizbollah näyttäisi olleen itsenäinen kylien ja tärkeiden vuorenhuippujen valtaamisessa, mutta kaupungeissa Syyrian hallinnon joukot taistelivat sen kanssa yhteistyössä. Qalamunin alueen tärkeimpiä kaupunkitaisteluita olivat Yabrud ja al-Zabadani, ja näitä käsitellään kaupunkisota-osiossa.

Hizbollah oli päävastuussa Qalamunin operaatiosta 2013 joulukuusta 2014 tammikuuhun²⁷³ ja todennäköisesti tämän jälkeenkin. Hizbollahin tiedetään varmasti osallistuneen operaatioihin tuolloin, sillä Hizbollahin tappiot Qalamunissa alkoivat nousta marraskuussa 2013. Marraskuun ja joulukuun aikana Hizbollahilla kuoli Syyriassa ainakin 60 taistelijaa, mikä oli kolminkertainen määrä kahteen edeltävään kuukauteen verrattuna.²⁷⁴ Hizbollahin tappiot koko Syyriassa olivat Alfonehin datan mukaan loppuvuodesta 2013 korkeita, mutta Alfonehin mukaan piikki tilastossa selittyi aiempien tappioiden yhtäaikaishana julkaisemisena.²⁷⁵

Qalamunin taisteluiden alkaessa loppuvuodesta 2013 haastatellun Hizbollahin komentajan mukaan Qalamunissa oltiin tehty päätös, että kapinallisten ei annettaisi vetäytyä.²⁷⁶ Tämä ei

---

²⁷⁰ Stephen Kalin, "Pro-Assad forces kill 175 rebels in ambush: Syrian state media," *Reuters*, 26.2.2014, <https://www.reuters.com/article/us-syria-crisis-ambush/pro-assad-forces-kill-175-rebels-in-ambush-syrian-state-media-idUSBREA1P0TP20140226>, luettu 6.3.2018.

²⁷¹ Associated Press 13.4.2014.

²⁷² Al-Souria, "مليشيا "حزب الله" تسيطر على بلدة حدودية مع سوريا", *Al-Souria*, 21.6.2014, <http://bit.ly/2oN9W2Z>, luettu 6.3.2018.

²⁷³ Blanford 18.8.2014.

²⁷⁴ Sullivan 4.2014, s. 22.

²⁷⁵ Alfoneh 21.4.2017.

²⁷⁶ Baker & Aysha 7.11.2013.

vaikuttaisi Hizbollahin näkökulmasta rationaaliselta, koska sen intressinä olisi ennen kaikkea kuulunut olla saada kapinalliset pois Libanonin rajan tuntumasta. Näin ei myöskään tapahtunut, sillä kapinallisten annettiin vetäytyä Qalamunista, ja lopulta kapinallisia jopa evakuoitiin Zabadanin ja Madayan kaupungeista²⁷⁷. Yhdestä haastattelusta ei voida tehdä johtopäätöstä, että Hizbollahin strategiana olisi tuolloin ollut pakottaa kapinalliset antautumaan. Tällainen johtopäätös olisi houkutteleva, koska se tarkoittaisi Hizbollahin strategian muuttuneen taisteluiden aikana. Muita lähteitä aiheesta ei kuitenkaan löytynyt.

Hizbollahin taktiikoista on jo jonkin verran analyysia. Hizbollahin erikoisjoukkojen suunnitelmassa oli lähestyä kapinallisia Qalamunissa kuudelta eri akselilta ja erottaa kapinallisten linjat toisistaan jakaen ne pienempiin ryhmiin.²⁷⁸ Vastustajan joukkojen pilkkominen osiin häiritsi tämän huoltoa, mutta oli myös yksi Liddell Hartin tavoista aiheuttaa vihollisen johdon dislokaatio. Yllättävä mottiin jääminen vaikeutti koordinaatiota, ja Hartin mukaan sillä oli myös psykologinen vaikutus.

Charles Listerin mukaan Hizbollah on tietoinen rajallisesta miesvoimastaan, ja sen takia on luonnollinen strategia tehdä mahdollisimman paljon vahinkoa käyttäen mahdollisimman vähän resursseja.²⁷⁹ Nicholas Blanfordin haastattelema lähde väitti, että Hizbollah käytti tiedustelulennokkeja ISISin joukkojen paikantamiseen ja iski sitten niitä vastaan raketeilla.²⁸⁰ Tällaisella toiminnalla voidaan minimoida miestappiot, kun suoraa kontaktia viholliseen voidaan välttää. Lennokeissa oli etuna myös niiden edullisuus.

Huhtikuulta 2014 olevan Associated Pressin artikkelin mukaan Hizbollah teki keihäänkärkioperaatioita tykistönsä tukemana ja luovutti vallatut alueet hallinnolle tai NDF:lle.²⁸¹ Pienet rajatut operaatiot kohteiden kuten vuorenhuippujen valtaamiseksi tykistön ja kranaatinheittimien tukemana toistuivat myös medialähteissä Hizbollahin taistelusta Qalamunissa. Alueiden luovuttaminen hallinnolle tai NDF:lle oli ristiriidassa muiden lähteiden kanssa, joiden mukaan Hizbollah nimenomaan piti aluetta hallinnassaan. Näin tapahtui ainakin 2015.

Taistelut Qalamunissa alkoivat uudelleen kesällä 2014, ja ne levisivät tällöin myös Libanonin puolelle.²⁸² Kesällä 2014 Hizbollahiin vaikutti alueen turvallisuustilanteen kehittyminen laajemmin. ISISin vastaisen sodan alkaminen Irakissa sai irakilaiset militiat

---

²⁷⁷ Ks. luku 9, Evakuoiminen.

²⁷⁸ Magnier 12.2.2014.

²⁷⁹ Associated Press 13.4.2014.

²⁸⁰ Blanford 18.8.2014.

²⁸¹ Associated Press 13.4.2014.

²⁸² Blanford 18.8.2014.

vetämään joukkoja takaisin Irakiin, erityisesti kesäkuun 2014 jälkeen.²⁸³ Kapinalliset joka tapauksessa käyttivät tilannetta hyväkseen ja tekivät Hizbollahia vastaan tuhoisia yllätysiskuja hallinnon alueella Qalamunissa, mikä kasvatti Hizbollahin tappioita.²⁸⁴ Alfonehin aineistossa heinäkuulle 2014 sattuu piikki Hizbollahin tappioissa. Alfoneh on yhdistänyt tämän ISISin etenemiseen Raqqassa.²⁸⁵ Useat tiedot Hizbollahia vastaan tehdyistä hyökkäyksistä kuitenkin tarkoittavat, että tappiot kasvoivat myös Qalamunissa.

Analyysissani yritin selvittää, muistuttiko kapinallisten strategia Qalamunissa enemmän varsinaista sissistrategiaa, vai kävivätkö nämä symmetristä armeija-vastaan-armeija -sotaa. Toisaalta kapinalliset eivät olleet tarpeeksi vahvoja pitämään aluetta hallussa tai käymään suuria taisteluita. Sen sijaan kapinalliset käyttivät hit-and-run -taktiikoita iskien Hizbollahin tarkastuspisteisiin ja saattueisiin, kuten esimerkiksi juuri kesäkuussa ja heinäkuussa 2014. Pyrkimyksenä oli pakottaa Hizbollahin joukot perääntymään.²⁸⁶ Kapinallisilla oli maastosta johtuen joitain etuja, sillä vuoristossa piiloutuminen oli helpompaa ja raskaan kaluston käyttäminen vaikeampaa. Huomionarvoista tässä on, että kapinallisten tavoite ja käytetyt taktiikat vastasivat Hizbollahin Israelia vastaan käymää kapinallisuutta 1990-luvulla. Hizbollah ei tuolloin kyennyt hallitsemaan maa-alueita, vaan yritti saada Israelin joukot vetäytymään.

Varsinaista sissistrategian käyttämistä vastaan puhuu, että aineistoa tutkimalla ei löytynyt viitteitä, että kapinalliset olisivat onnistuneet jäämään hallinnon ja Hizbollahin valtaamien maa-alueiden sisälle ja jatkamaan siellä sissitoimintaa. Joitain iskuja käyttäen sissitaktiikoita tehtiin, mutta pääsääntöisesti tilanne ei ollut hallinto vastaan sissit vaan hallinto vastaan kapinallisarmeija. Kapinallisten oli kuitenkin vaikeaa saada alueita täysin haltuunsa, ja sama ongelma koski Hizbollahia. Hizbollahin taistelija sanoi 2014 haastattelussa Qalamunin vaikeakulkuisen maaston varmistamisen vaikeudesta: ”Meille on mahdotonta hallita kaikkia

---

²⁸³ Colin Freeman, “Iraq: Battle-hardened fighters return from Syria to fight Isis at home,” *The Telegraph*, 20.6.2014, <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iraq/10917907/Iraq-Battle-hardened-fighters-return-from-Syria-to-fight-Isis-at-home.html>, luettu 8.5.2018.

²⁸⁴ Kapinalliset tekivät iskuja Hizbollahia vastaan Rankousissa ja raja-alueella 14 ja 19.6. ja Assal al-Wardissa heinäkuussa 2014. Kozak 4.2015, s.17, Naharnet, ”Ten Hizbullah fighters killed in Syria's ongoing battles,” *Naharnet*, 14.6.2014, <http://www.naharnet.com/stories/en/134950>, luettu 6.3.2018; Peter Clifford, ”Syrian opposition continue fight back in Qalamoun, reportedly reopening the route to Lebanese border,” *Al-Tahrir*, 20.6.2014, <https://altahrir.wordpress.com/2014/06/20/syrian-opposition-continue-fight-back-in-qalamoun-reportedly-re-opening-route-to-lebanese-border/>, luettu 6.3.2018; Paula Astih, ”Syrian rebels intensify attacks on Hezbollah in Qalamoun,” *Asharq al-Awsat*, 13.7.2014, <https://eng-archive.aawsat.com/p-astatih/news-middle-east/syrian-rebels-intensify-attacks-on-hezbollah-in-qalamoun>, luettu 27.2.2018.

²⁸⁵ Alfoneh 21.4.2017.

²⁸⁶ Reuters, ”Hezbollah and al Qaeda clash on Syria-Lebanon frontier,” *Reuters*, 17.7.2014, <https://www.reuters.com/article/us-syria-crisis-hezbollah/hezbollah-and-al-qaeda-clash-on-syria-lebanon-frontier-idUSKBN0FM1OQ20140717>, luettu 27.2.2018.

vuoria rajalla, mutta meillä on tarpeeksi ihmisiä tehdä tiedustelua ja väijytyksiä.”²⁸⁷

Hizbollah tai hallinto eivät onnistuneet vielä kesällä 2014 ajamaan kaikkia kapinallisia alueelta, ja 30 000 kapinallistaistelijasta alueelle jäi arviosta riippuen parista tuhannesta kymmeneen tuhanteen kapinallista²⁸⁸.

Qalamunin taistelut jatkuivat vuonna 2015, ja myös tuolloin Hizbollahin osallistuminen oli merkittävää.²⁸⁹ Keväällä 2015 arviot kapinallisten määrästä Qalamunissa vaihtelivat 2000 ja 5000 välillä.²⁹⁰ Näitä taisteluja analysoimalla vaikutti, että kapinalliset toisaalta olivat sitoutuneempia hallitsemaan maa-alueita kuin mitä Hizbollah oli Israelin vastaisessa sodassa. Qalamunin alueelle muodostui rintamalinjoja, vaikka kiistellyt alueet niiden välissä olivatkin leveät. Qalamunissa alueita on pidetty hallussa perustamalla ulkoasemia hallitun alueen rajoille. Toukokuussa 2015 Hizbollahin joukkoja oli Jabal al-Manarin, Jabal Musan ja Jabal al-Baruhin alueella Jabhat al-Nusran vastaisella rintamalla Syyrian sekä Libanonin puolella rajaa, sekä etelämpänä Libanonin rajan pinnassa Tfailista kohti länttä²⁹¹.

Hizbollahilla oli rintamalla asemia noin kolmen kilometrin välein, ja näissä jokaisessa oli 30 henkilökunnan jäsentä.²⁹² Jos tämä luku pitää suunnilleen paikkaansa, olisi rintamalinjojen pitämiseen vaadittu noin 800 taistelijaa ja muuta henkilökunnan jäsentä.

Kevätoffensiivissa touko-kesäkuussa 2015 Hizbollah työnsi Qalamunin islamistit eli käytännössä Jabhat al-Nusran etelästä Baalbekin ja Asal al-Wardin korkeudelta kohti pohjoista.²⁹³ Hyökkäys tapahtuu kapinallisten hallitseman alueen etelä-, itä- ja länsipuolilta, eli myös Libanonin puolelta. Hizbollah eteni valtaamalla strategisia kukkuloita,²⁹⁴ joilta saatiin tulilinja ympäröiville alueille. Hizbollahin kerrotaan käyttäneen Qalamunissa uutta strategiaa. Se taisteli kapinallisia vastaan rajatulla alueella estäen kapinallisten toiminnan, eristäen ja nälännyttäen nämä. Syyrian armeija Hizbollah työnsivät kapinalliset alueelleen välissään heikentääkseen niitä.²⁹⁵ Laajemmassa mittakaavassa tällaista taktiikkaa oli käytetty

---

²⁸⁷ Nicholas Blanford, “ISIS’ Iraq offensive could trigger Hezbollah to fill gap left in Syria,” *Daily Star*, 16.6.2014, <http://www.dailystar.com.lb/News/Analysis/2014/Jun-16/260266-isis-iraq-offensive-could-trigger-hezbollah-to-fill-gap-left-in-syria.ashx#axzz34ov1Htup>. Siteerattu lähteessä Kozak 4.2014, s. 19.

²⁸⁸ Astih 13.7.2014.

²⁸⁹ Leith Aboufadel, “Hezbollah and the Syrian Army overwhelm Al-Qaeda at the Qalamoun Mountains,” *Masdar news*, 24.6.2015, <https://www.almasdarnews.com/article/hezbollah-and-the-syrian-army-overwhelm-al-qaeda-at-the-qalamoun-mountains/>, luettu 11.8.2018.

²⁹⁰ Nour Samaha, “Why Qalamoun matters for Hezbollah,” *Al-Jazeera*, 11.5.2015, <https://www.aljazeera.com/news/2015/05/150511085809867.html>, luettu 8.5.2018

²⁹¹ Al-Masdar News, “Battle map update of the Qalamoun offensive,” *Al-Masdar News*, 13.5.2015, <https://www.almasdarnews.com/article/battle-map-update-of-the-qalamoun-offensive/>, luettu 1.4.2018.

²⁹² Samaha 6.2.2015.

²⁹³ Samaha 11.5.2015; Aziz 11.5.2015.

²⁹⁴ Twitter-käyttäjä AlBawabaEnglish, 14.6.2015, <https://twitter.com/AlBawabaEnglish/status/610075723542462464>, saatavilla 12.3.2018. Sara Hussein, “On Syrian border, Hezbollah faces its ‘hardest’ battle,” *Times of Israel*, 21.5.2015, <https://www.timesofisrael.com/on-syrian-border-hezbollah-faces-its-hardest-battle/>, luettu 10.3.2018.

²⁹⁵ Samaha 11.5.2015.

kaupunkien valtaamisessa, jossa koko kaupunki saattoi olla eristettynä. Ensimmäisen kahden viikon aikana Hizbollah valtasi puolet kapinallisten hallussa olleesta pinta-alasta ja menetti tässä 13 taistelijaa²⁹⁶, mikä oli Qusayrin taisteluun verrattuna mitätön määrä. Tämä kuitenkin kertoo enemmän Qalamunin taisteluiden eri tahdista ja luonteesta, kuin että Hizbollahin valmiudet olisivat merkittävästi parantuneet. Joka tapauksessa, hyökkäys Qalamunissa oli onnistunut. Kesäkuun puoleen väliin mennessä kapinalliset olivat vetäytyneet lähes kokonaan Syyriasta Libanonin puolelle²⁹⁷. Hyökkäyksessä onnistuttiin valtaamaan suurin osa kapinallisten hallussaan pitämästä alueesta Qalamunista ja katkaisemaan Zabadanin ympäristöön jääneeltä kapinallistaskulta huolto.²⁹⁸

Hizbollahin joukot jäivät Qalamunin alueelle vuoden 2015 merkittävien taisteluiden jälkeen. Tilanne puolten välillä aaltoili. Sky News Arabin mukaan Hizbollah oli menettänyt alueita sarjassa heinäkuussa 2016,²⁹⁹ mihin saattoi liittyä hallinnon ja Hizbollahin huomion keskittyminen Aleppoon. Vuonna 2017 Hizbollahin asema Libanonin raja-alueella on ollut vahva. Hizbollah piti rajaa hallussaan muualla paitsi Aرسالissa, jossa vastuussa oli Libanonin armeija.³⁰⁰

Hizbollah on julkisesti ilmaissut mielipiteensä, että tilanne Qalamunin alueella pitäisi normalisoida ja sen sekä hallinnon joukkojen pitäisi vetäytyä alueelta. Periaatteessa näin olisi mahdollisuus vapauttaa joukkoja muille rintamille, vaikka kääntöpuolena alueen turvallisuus voisikin heikentyä uudestaan. Tuntien Libanonin sisäpoliittiseen tilanteen, uskon kuitenkin alueen rauhoittamisen liittyvän tilanteeseen Libanonissa. Hizbollahin intresseissä oli saada Libanoniin tulleet syyrialaiset pakolaiset mahdollisimman nopeasti takaisin Syyriaan. Mahdollisesti syynä tähän olivat syyrialaisien pakolaisleirien ongelmallisuus Hizbollahille³⁰¹ sekä mahdollisuus, että 400 000 sunnipakolaista maassa järkyttäisi Libanonin sektariaanista tasapainoa³⁰². Nasrallah ja Hizbollahin kanssa liitossa oleva presidentti Michel Aoun väittivät, että Syyriassa useat alueet ovat jo turvallisia, ja syyrialaisien pakolaisten olisi palattava heti, kun heidän kotialueensa oli turvallinen. Puheessaan helmikuussa 2017

---

²⁹⁶ Schenker 20.5.2015. Luvut ovat Nasrallahilta, mutta Schenker pitää hänen antamia lukuja mahdollisena.

²⁹⁷ Twitter-käyttäjä AlBawabaEnglish 14.6.2015.

²⁹⁸ Aziz 11.5.2015.

²⁹⁹ Sky News Arab, "حزب الله.. خسائر مستمرة في سوريا", *Sky News Arab*, 7.7.2016, <http://bit.ly/2zuNjEx>, luettu 17.10.2017.

³⁰⁰ Abd al-Rahman Arabi, "حزب الله" يؤسس لمنطقة آمنة في القلمون السوري, *The New Arab*, 10.2.2017, <http://bit.ly/2k88RzR>, luettu 7.12.2017.

³⁰¹ Syyrialaiset sunnikapinalliset piilottelivat pakolaisleireillä Libanonissa. Declan Walsh, "Hezbollah and Syrian Army Attack Islamists on Lebanon Border," *The New York Times*, 21.7.2017, <https://www.nytimes.com/2017/07/21/world/middleeast/hezbollah-syrian-army-lebanon.html>, luettu 6.5.2018.

³⁰² Daniel Meier, "Lebanon: The refugee issue and the threat of a sectarian confrontation," *Oriente Moderno*, Vol. 94, No. 2, 2014.

Nasrallah sanoi syyrialaispakolaisten aseman Libanonissa olevan niin vaikea, että koska suuri osa Syyriasta oli Aleppossa saadun voiton ansiosta jo turvallista joillain alueilla, olisi pakolaisten parasta palata.³⁰³ Maaliskuussa 2017 Nasrallah ja Michel Aoun vaativat turvavyöhykkeen perustamista Syyrian puolelle Libanonin vastaista rajaa.³⁰⁴ Turva-alueet olisivat taisteluista vapaita alueita, vaikka sota maassa vielä jatkuisi. Saraya al-Sham -koalition kanssa oli jo neuvoteltu, että sopimuksessa turva-alueella ei liikkuisi hallinnon tai Hizbollahin joukkoja, ja Saraya al-Shamin taistelijoiden olisi poistuttava jättäen raskaat aseet jälkeensä. Turvallisuudesta huolehtimaan perustettaisiin paikallinen poliisivoima.³⁰⁵ Syyriassa oli elokuussa 2017 kolme de-eskalaatiovyöhykettä: maan lounaisosat, Damaskoksen länsiosat sekä Homs.³⁰⁶ Syyrian läntisten osien rauhoittuminen saattoi vapauttaa hallinnon joukkoja uusiin offensiiveihin idässä, joten de-eskalaatiovyöhykkeet eivät todellakaan liittyneet pelkästään Hizbollahin haluun saada syyrialaispakolaiset pois Libanonista.

---

³⁰³ Mielenkiintoinen diskursiivinen piirre Nasrallahin puheessa oli, että hän viittasi syyrialaisiin Libanonissa siirtolaisina eikä pakolaisina. Tässä on käytetty termiä pakolainen, koska pakolaisia puheessa tarkoitettiin. Youtube-käyttäjä [كلام سياسي](#) (Kalam Siyasi) 12.2.2017.; Al-Masri, Abdulrahman, ”Analysis: ‘Safe Zone’ on Lebanon border would benefit Hezbollah, Iran,” *News Deeply*, 7.3.2017, <https://www.newsdeeply.com/syria/articles/2017/03/07/analysis-safe-zone-on-lebanon-border-would-benefit-hezbollah-iran>, luettu 5.12.2017; Youtube-käyttäjä [كلام سياسي](#) (Kalam Siyasi) 12.2.2017.

³⁰⁴ Al-Masri 7.3.2017; Youtube-käyttäjä [كلام سياسي](#) (Kalam Siyasi) 12.2.2017.

³⁰⁵ Arabi 10.2.2017.

³⁰⁶ BBC, “Syria war: Homs ceasefire deal announced,” *BBC*, 3.8.2017, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-40812382>, luettu 19.3.2018.

8 Hizbollahin vanha sissistrategia

Edellisessä luvussa tuotiin esille, kuinka Hizbollahin strategia Qalamunissa ei ole muistuttanut sen aiempaa sissistrategiaa, ja kuinka Hizbollah ennemmin on taistellut tällaista sissistrategiaa vastaan. Tämän luvun argumentti on, että Hizbollah on toiminut kuten konventionaalinen armeija sen tämän hetkisen position ja parempien resurssien takia. Hizbollahin sodankäynnin oppi on saanut uutta sisältöä, mutta tämä ei tarkoita, että vanhasta strategiasta olisi luovuttu. Pelotepelissä Israelin kanssa Hizbollah on korostanut sen uusia kykyjä, erityisesti kykyä konventionaaliseen sodankäyntiin ja sen ohjusten kasvanutta tarkkuutta ja kantamaa. Tulen kuitenkin lopputulemaan, että konfliktissa Israelin kanssa Hizbollahin olisi pakko palata käyttämään epäsuoraa strategiaa, kuten se oli tehnyt aiemmin.

8.1 Hizbollah on toiminut Syyriassa kuten konventionaalinen armeija

Hizbollahin aseistus ja kyvyt Syyriassa vertautuvat konventionaaliseen armeijaan, vaikka kaikkia näitä valmiuksia ei aina ole käytettykään. Etenkin Qalamunissa Hizbollah kuitenkin on suorittanut itsenäisesti hyvin monenlaisia operaatioita. Syy tähän löytyy konfliktista itsestään. Hizbollahin muuttunut asema liittyy ennen kaikkea ilmatukeen. Syyriassa Hizbollahilla on puolellaan ilmatuki sekä hallinnolta että Venäjältä. Kapinallisilla puolestaan ei ole ollut kykyä iskeä ilmasta käsin. Tämän takia Hizbollah on voinut liikutella joukkojaan ja kalustoaan suhteellisen vapaasti. Tämä on suuri muutos verrattuna konfliktiin Israelin kanssa, josta on kerrottu luvussa Hizbollahin strategiasta ennen vuotta 2013. Tässä täysin asymmetrisessä konfliktissa Hizbollahin taistelijoiden oli kyettävä pakenemaan iskupaikalta, ennen kuin Israelin ilmavoimat iskisi paikalle. Syyriassa Hizbollah on saanut käyttöönsä muun muassa suuria ilmatorjuntajärjestelmiä ja panssarivaunuja, mutta Israelin vastaisessa konfliktissa etenkin panssarivaunut olisivat Israelin ilmaherruuden takia olleet turhia. Tiivistäen voidaan sanoa, että Etelä-Libanonissa Hizbollah oli pakotettu maan alle jatkuvan Israelin ilmauhan takia, mutta Syyriassa tällaista uhkaa ei ollut³⁰⁷. Syyriassa Hizbollahin oli mahdollista käyttää kaikkia niitä taktiikoita, joita se ei Israelin vastaisessa sodassa voinut käyttää. Syyriassa tilanne on siis asymmetrinen, mutta Hizbollahin hyväksi. Se on pystynyt toimimaan kuten konventionaalinen armeija, vaikka sillä ei olekaan käytössä kaikkia konventionaalisen armeijan kykyjä, ennen kaikkea ilmavoimia. Tässä se on voinut saada tukea Syyrian hallinnolta. Toisaalta Hizbollah on konfliktin aikana myös saanut uusia ja raskaampia aseita.

---

³⁰⁷ Israel teki Hizbollahia vastaan ilmaiskuja, mutta nämä liittyivät Hizbollahille matkalla olleisiin asesäattueisiin tai yksittäisiin Hizbollahin komentajiin Syyriassa.

Hizbollahin asemassa Syyriassa on myös negatiivisia tekijöitä, jotka asettavat rajoitteita sissistrategian käytölle. Etelä-Libanonissa Hizbollahilla on ollut aikaa rakentaa bunkkereita ja tunneleita 1990-luvulta asti. Se myös saattoi hyödyntää siviilien tukea alueella.³⁰⁸ Syyriassa Hizbollah on taistellut myös sunnialueilla, jossa se ei voi odottaa saavansa tukea väestöltä. Tiedustelutoiminnasta huolimatta taistelujen maasto on ollut sille vierasta. Maaston tuntemus ja väestön tuki ovat tärkeimpiä sissien valtteja, joita Hizbollahilla ei ole ollut Syyriassa puolellaan.

Se, että Hizbollah ei ole käyttänyt sissistrategiaa, ei tarkoita, etteikö se olisi voinut käyttää muita epäsuoria strategioita. Yhdeksännessä luvussa käsitelläänkin, kuinka Hizbollah ja hallinto ovat käyttäneet kaupunkien valtaamisessa apunaan saartoa ja neuvotteluita, jotka kumpikin ovat muuhun kuin vihollisen sotilaalliseen voittoon pyrkiviä strategioita.

8.2 Israelin vastaisessa konfliktissa sissistrategiaan olisi pakko palata

Hizbollah on Syyriassa välttänyt sissistrategian käyttöä ja taistellut kuin konventionaalinen armeija. Tämän tutkimuksen puitteissa ei ollut mahdollista analysoida, oliko Hizbollahin strateginen oppi muuttunut. Todennäköisesti sissistrategia kuitenkin olisi edelleen Hizbollahin ensisijainen strategia Israelia vastaan.

Hizbollah on jatkanut matalan intensiteetin konfliktia Israelia vastaan Syyrian sisällissodan aikana.³⁰⁹ Todennäköisesti tämä liittyy pelotteen ylläpitämiseen, sillä Israelin silmissä ei saisi vaikuttaa siltä, että Syyrian sota on heikentänyt Hizbollahin puolustuskykyä. Israelin tehdessä ilmaiskuja Hizbollahin kohteisiin Syyriassa Hizbollah on yleensä tehnyt vastaiskun, mutta vastaukset ovat olleet rajattuja³¹⁰. Vaikuttaisi siltä, että Hizbollah on yrittänyt välttää eskaloimasta tilannetta,³¹¹ vaikka se onkin yrittänyt ylläpitää Israelin vastaisen pelotteen. Tämän lisäksi pelotetta on ylläpidetty esittämällä Israelille uhkauksia. Tässä pelotteet voidaan jakaa samalla tavoin kuin Israelin vastaisessa konfliktissa ennen Syyrian

---

³⁰⁸ High Level Military Group 10.2017, s. 40.

³⁰⁹ Nadav Pollakin mukaan Hizbollah edelleen kykenisi puolustamaan Etelä-Libanonia Israelilta, mutta tämä tarkoittaisi Syyriasta vetäytymistä. Pollak 8.2016, s. 11.

³¹⁰ Imad Mughniyen tappamiseen tammikuussa 2015 vastattiin iskemällä kohtuullisella voimalla Israelin saattueeseen. Samir Kuntarin 20.12.2015 tappaneen iskun jälkeen ammuttiin ohjuksia Pohjois-Israeliin. 7.12.2016 Mezen ilmatukikohtaan tehtyyn iskuun ei vastattu lainkaan.

Dimi Reider, "Hezbollah offers Israel a draw, will Netanyahu accept?," *Al-Jazeera America*, 29.1.2015, <http://america.aljazeera.com/articles/2015/1/29/israeli-attack-on-hezbollah-carries-political-risk.html>, luettu 30.11.2017. Adam Chandler, "Israel versus Hezbollah, round three?," *Atlantic*, 20.12.2015, <http://www.theatlantic.com/international/archive/2015/12/israel-versus-hezbollah-round-three/421398/>, luettu 30.11.2017; Zack Pyzer, "Hezbollah is 'almost certain' that the IAF was behind strikes on its forces from Lebanese airspace on Wednesday," *Jerusalem Post*, 9.12.2016, <http://www.jpost.com/Arab-Israeli-Conflict/Hezbollah-denies-it-promised-Russia-no-attacks-on-Israel-474924>, luettu 30.11.2017.

³¹¹ Samaan johtopäätökseen on tullut myös Nicholas Blanford. Ks. Blanford 2017, s. 11–12.

sisällissotaa: pelote voi perustua vastaiskulla pelottelemiseen tai hyökkäyksen epäonnistumisella pelottelemiseen.

Nasrallah väitti puheessaan toukokuussa 2017, että Israelin näkökulmasta Hizbollah oli saanut Syyriassa kokemusta, jota sillä ei ollut aiemmin ollut. Mikä kuitenkin Nasrallahin mukaan oli Israelille pelottavinta, oli se, että Syyriassa saatu kokemus ei ollut puolustuskokemusta puolustussodassa niin kuin vuosina 1982–2000 ja vuoteen 2006 asti. Tänä aikana Hizbollah oli puolustusliike, ja jopa sen taktikat olivat puolustustaktiikoita. Vaikka operaatiot saattoivat vaikuttaa offensiivisilta, oli niiden konteksti puolustuksellinen.³¹² Nasrallah kuitenkin kuvaa Hizbollahin käymiä taisteluja Syyriassa seuraavasti:

”Syyriassa Hizbollah taistelee suuressa muodostelmassa ja eri tyyppisin asein -- ja osallistuu suuriin hyökkäysoperaatioihin. Se ajaa pois asemiehiä, jotka eivät ole tavallisia taistelijoita – erityisesti ulkomaalaisia. Tämän tason taistelijoita. Se ajaa ne pois suurelta maantieteelliseltä alueelta. Tämä tarkoittaa, että Hizbollah saa hyökkäyskokemusta. Kokemusta vapauttaa laaja maa-alue jatkuvan ja suoran sotilaallisen toiminnan kautta eikä sissisodan kautta. -- Jos se [Israel] menisi sotaan Hizbollahin kanssa, Hizbollah tekisi sitä Galileassa.”³¹³

Tässä Nasrallah siis väitti, että Hizbollah on saanut Syyriassa kokemusta offensiivisesta sodasta ja erityisesti muusta kuin sissisodasta. Nasrallah uhkasi, että Hizbollah kykenisi käyttämään tätä kokemusta Palestiinan vapauttamiseen konventionaalisessa ja offensiivisessa sodassa³¹⁴. Nasrallahin väitteen mukaan Hizbollahin offensiivinen strategia ei siis ollut enää vain ampua raketteja Israeliin.

Israelilaiset turvallisuuslähteet ovat antaneet Nasrallahin väitteiden kanssa yhteneväisiä näkemyksiä. HLMG:n mukaan Hizbollahin strategia Israelin vastaisessa sodassa on viedä taistelu Israelin maalle, sillä Syyriassa saatujen kokemusten avulla Hizbollah kykenisi tekemään iskuja Israelin puolelle. Hizbollahilla on kommandojoukot, jotka kykenisivät tällaiseen operaatioon sekä viisi viidentuhannen taistelijan osastoa, jotka lähetettäisiin Pohjois-Israeliin.³¹⁵ Israelin puolustusvoimissa esitettiin samanlaisia ajatuksia. Hizbollah oli saattanut kehittyä kyvyissään niin, että sen strategiana ollut enää pitkittää konfliktia. Hizbollahin toiminnalla oli rajansa, minkä takia se saattaisi yrittää pitää seuraavan sodan

---

³¹² Youtube-käyttäjä Sayed Hasan 22.5.2017.

³¹³ Youtube-käyttäjä Sayed Hasan 22.5.2017.

³¹⁴ Youtube-käyttäjä Sayed Hasan 22.5.2017.

³¹⁵ High Level Military Group 10.2017, s. 42.

Israelin kanssa lyhyenä.³¹⁶ Tässä siis uskotaan, että yrittäisi tehdä rajatun, nopean hyökkäyksen Israelia vastaan.

Kumpikin osapuoli saattaa olla väärässä. Hizbollahilla on intressi estää sota Israelia vastaan ja parantaa siten pelotettaan. Israelissa Hizbollah on usein esitetty suurimpana turvallisuushkana. Väitteet Hizbollahin parantuneista kyvyistä perustuvat sotaan Syyriassa. Pystyisikö Hizbollah kuitenkin voittamaan Israelia armeijoiden välisessä sotilaallisessa konfliktissa? Kysymys siis on, voiko Hizbollah voittaa Israelin ilman epäsuoraa strategiaa. Pidemmässä väsytyssodassa Hizbollahin etuna on ollut kasvava Israelin väestön paine päättää konflikti. Kahden armeijan välisessä rintamasodassa Hizbollah puolestaan olisi altis Israelin ilmavoimille samalla tavalla, kuin mitä se oli aiemmissa konflikteissa. On totta, että Hizbollahin ilmatorjunta on kehittynyt SA-22-ohjuspattereiden ansiosta, mutta sen 30 kilometrin kantama³¹⁷ on vaatimaton verrattuna kehittyneempiin aseisiin, esimerkiksi Venäjän Syyriaan lähettämiin S-400-ilmatorjuntaohjuksiin, joiden kantama on 400 kilometriä³¹⁸. Ilmapuolustuksen suhteen Hizbollah olisi riippuvainen liittolaisvaltioiden tuesta.

Nasrallah on yrittänyt myös uhata Israelia, että sen ilmaherruus ei olisi riittävä. Puheessaan 16.2.2017 Nasrallah käytti esimerkkinä ilmavoimien heikkouksista Irakia. Hänen mukaansa ilman Irakin armeijaa, Hashd-joukkoja ja terrorismin vastaisia joukkoja ja Irakin klaanijoukkoja, maailman vahvinkaan ilmavoima ei voisi päättää taistelua ISISiä vastaan. Nasrallah väitti, että voittaakseen Israelin olisi lähetettävä Libanoniin maajoukot, mutta tämä tulisi olemaan Israelille tuhoisaa.³¹⁹ Siten siis Nasrallah käyttää epäonnistumista pelotteena.³²⁰ Vaikka Nasrallah olikin korostanut Hizbollahin Syyriassa oppimia offensiivisia kykyjä, hän ei tässä kommentoinut, voittaisiko Hizbollah puolustussodan vanhalla sissistrategialla vai Syyriassa opituilla taktiikoilla.

Vaikka siis Hizbollahilla on offensiivinen potentiaali, Nicholas Blanford katsoo, että Hizbollah palaisi takaisin tuttuihin sissitaktiikoihin, takintorjuntaan ja piilotettuihin ohjuspattereihin, jos uusi sota Israelin kanssa syttyisi. Kaikki Syyriassa opitut strategiat ja taktiikat eivät olisi tässä sodassa hyödyksi, vaikka esimerkiksi parantuneista

---

³¹⁶ Pollak 8.2016, s. 6.

³¹⁷ Army Recognition 15.2.2018.

³¹⁸ Judah Ari Gross, "Israel's air superiority clouded by new Russian missiles in Syria," *The Times of Israel*, 1.12.2015, <https://www.timesofisrael.com/israels-air-superiority-in-syria-clouded-by-russian-s-400/>, luettu 6.5.2018.

³¹⁹ Youtube-käyttäjä Sayed Hasan, "Hassan Nasrallah : Why Israel fears a war against Hezbollah," *Youtube*, 12.3.2017, <https://www.youtube.com/watch?v=zOkT3IggqNI>, saatavilla 7.12.2017.

³²⁰ Hizbollahille erittäin tärkeä pelote on edelleen sen ohjukset, joilla se voisi vastata Israelin offensiiviin. Ohjukset eivät kuitenkaan liity suoraan Hizbollahin asemaan konventionaalisenä tai epäkonventionaalisen joukkona, joten ne on rajattu pois.

tiedustelukyvyyistä olisikin hyötyä.³²¹ Hizbollah on uhannut, että konflikti käytäisiin Israelin puolella, ja Hizbollah kykenisi tällöin käyttämään uusia offensiivisiä keinoja. Tämän hetkisin tiedoin en kyennyt vastaamaan kysymykseen, kumman maaperällä sotaa tultaisiin käymään. Joka tapauksessa, jos Hizbollah toimii kuin sissijärjestö, se kykenee aina vastaiskuun Israelia vastaan, koska Israelilla ei ollut käytössään mitään ensi-iskua, joka pystyisi tuhoamaan koko Hizbollahin kerralla. Hizbollahille jäisi aina joitain ohjuksia ja taistelijoita piiloon. Israel ei pystyisi tuhoamaan Hizbollahia niin kauan, kuin se hyödynsi solurakennetta, siviilien suojaa ja salaisia linnoituksia – toisin sanoen niin kauan, kuin se hyödynsi myös sissistrategiaa. Jos Hizbollah muuttuisi Israelin kanssa symmetriseksi armeijaksi, voisi Israel tuottaa dislokaation nopealla hyökkäyksellä.

---

³²¹ Nicholas Blanford, "Hezbollah: In Syria for the long haul," *Middle East Institute*, 18.11.2014.

9 Hizbollah osana Syyrian hallinnon kaupunkisotastrategiaa

Syyrian hallinnon strategia kaupunkien valtaamiseksi on nojannut raskaasti hallinnon ylivoimaan resursseissa kuten tykistössä, ilmavoimissa ja huollossa ylipäättänsä. Kapinalliset on väsytetty saarrolla ja pommituksella ennen maahyökkäystä kaupunkiin. Erityisesti suurien kaupunkien Homsin ja Aleppon valtaaminen kesti pitkään, ja valtausta edelsi pitkä, vaihteittain tiukkeneva saarto. Toisaalta hallinto ei ole kyennyt offensiivisempaan strategiaan juuri resurssien puutteen takia. Resurssien puutteen takia hallinto on käyttänyt pitkitysstrategiaa, joka on johtanut konfliktin pysähtymiseen pattitilanteeseen 2014 ja 2015 lukuun ottamatta muutamaa priorisoitua rintamaa, jonne hallinto on keskittänyt offensiivinsä³²². Hallinnon offensiivisten kykyjen heikkouden takia myös pienten kaupunkien kuten Zabadanin ja Madayan piiritys kesti suhteettoman kauan. Hallinnolla olisi armeijana mahdollisuudet myös nopeaan etenemiseen vaikka Hartin epäsuoria menetelmiä käyttäen. Jos kaupunkia ei haluta vallata vain ylivermaisella määrällä taistelijoita, ja mitä todennäköisemmin suurin tappioin, on taistelussa käytettävä taitavia manööverejä. Vastapuoli pyritään voittamaan älykkäämmillä taktiikoilla. Yllätyksellä, liikkuvuudella ja innovatiivisuudella on tässä suuri vaikutus. Syyriassa hallinto on kuitenkin valinnut hitaan etenemisen strategian. Syyrian hallinnon strategiassa on tässä mukana väsytyselementti. Vihollinen pyritään saamaan väsymään, eikä sitä pyritä voittamaan vastustajaan dislokaatioon tähtäävällä paremmalla joukkojen liikuttelulla.

Analysoin Syyrian hallinnon käymiä tärkeimpiä kaupunkitaisteluja käyttäen medialähteitä ja tunnistin niistä seuraavat vaiheet, jotka esiintyivät suuressa osassa taisteluja: saarto, saarretun alueen strateginen pommitus, maahyökkäys kaupunkiin ja useimmissa tapauksissa neuvottelut, joiden jälkeen joissain tapauksissa ja etenkin konfliktin myöhemmässä vaiheessa evakuoitiin kaupungista kapinallistaistelijat osana laajempaa sopimusta. Näitä viittä vaihetta on kuvattu tarkemmin tässä luvussa.

Samansuuntaiseen johtopäätökseen on päätenyt Jeffrey White. Hän kokosi ”Qusayrin säännöt” perustuen hallinnon strategiaan Qusayrin valtaamisessa touko-kesäkuussa 2013:

- ”yhdistä regulaareja, irregulaareja ja liittolaisyksiköitä saavuttaaksesi luotettavan ja tehokkaan taistelujoukon
- eristä kohdealue estäen kapinallisten tiedustelu, täydennys ja pakeneminen
- pommita kohdealueita kaikin saatavilla olevin keinoin puolustuksen heikentämiseksi ja loukkuun jääneiden siviilien ahdingon syventämiseksi
- Kun kohdealueella on kapinallisten etuasemia tai irrallisia joukkoja, aja heidät sisäänpäin puolustajien tiivistämiseksi

---

³²² Kozak 4.2014, s.21.

- Tee toistuvia hyökkäyksiä tärkeiden alueiden valtaamiseksi, aiheuta tappioita ja pakota puolustajat käyttämään varusteitaan
- Käytä hyväksesi hallinnon etulyöntiasemaa tulivoimassa ja kyvyssä koordinoida operaatioita, myös pitkään jatkuvia operaatioita.”³²³

Whiten käsitys Qusayrin strategiasta ei ole ainutlaatuinen. Marisa Sullivan (2014) kuvasi prosessin niin, että kaupunki eristettiin eli sen huolto katkaistiin. Sitten kaupunkiin tehtiin ilmaiskuja ja tykistöiskuja kapinallisten heikentämiseksi. Hizbollahin johtama maahyökkäys puhdisti kaupungin heikennetyistä kapinallisista.³²⁴ Tämä on käytännössä sama kuin Whiten näkemys, vaikka siitä puuttuikin Whiten mainitsema saarron tiivistäminen ja vastustajaa heikentävät toistuvat hyökkäykset. Molemmat hahmotelmat eroavat omastani siinä, että ne eivät ota huomioon neuvotteluita ja vihollisjoukkojen evakuoimista. Tähän on luonnollinen syy: nämä vaiheet ovat yleistyneet vasta myöhemmin konfliktissa.

Qusayrin taistelua on käsitelty Hizbollahin ja hallinnon välisen työnjaon osalta jo luvussa 6. Myös tässä tullaan käsittelemään Qusayria, mutta tämä tehdään enemmän kaupunkisodan strategian näkökulmasta. Pienemmistä kaupunkitaisteluista käsitellään myös Yabrudia ja Zabadania, ja isommista taisteluista Homsin taisteluista vuonna 2013 sekä Aleppon valtausta vuonna 2016. Oleellista on verrata toisiinsa kaupunkeja, jotka onnistuttiin valtaamaan nopeasti ilman piiritystä, sekä niitä, joissa piiritys päättyi lopulta vasta neuvotteluihin. Vastaavilta katastrofeilta kuin Qusayr välttyttiin tulevissa taisteluissa. Tappiot nousivat ajoittain korkeaksi, mutta kuukausittaiset tappiot ylsivät pahimmillaankin vain puoleen siitä, mitä Qusayrista. Joko Hizbollah ei enää antanut samanlaista panosta taisteluihin, tai sitten sen strategiaa ja taktiikoita muutettiin. Kumpikin väitteistä pitäneen paikkaansa, sillä Hizbollahin rooli konfliktissa muuttui, mutta hallinnon offensiivisuus kaupunkeja valtaessa väheni.

Hizbollahilla ei ollut kokemusta offensiivisesta kaupunkisodankäynnistä ennen Syyriaa. Tilanne oli aiempaan verrattuna uusi, sillä urbaani ympäristö ja ei-asuttu ympäristö erosivat toisistaan. Vuoden 2006 sodan aikana Hizbollah taisteli kaupunkialueilla, mutta operaatiot olivat defensiivisiä. Qusayrin taistelu 2013 oli siis ensimmäinen kerta, kun Hizbollah kävi offensiivista kaupunkisotaa.³²⁵ Hizbollahin joukkoja oltiin kuitenkin alettu kouluttaa sekä offensiiviseen että defensiiviseen kaupunkisotaan vuoden 2006 sodan jälkeen.³²⁶

Enimmäkseen Hizbollah on osallistunut Syyriassa offensiiveihin. Vallattuja alueita on kuitenkin jouduttu myös puolustamaan kapinallisten vastahyökkäyksiltä. Esimerkiksi

---

³²³ White 31.5.2013.

³²⁴ Sullivan 4.2014, s. 15.

³²⁵ Blanford 27.8.2013.

³²⁶ Blanford 27.8.2013.

Palmyrassa jouduttiin vetäytymään koko kaupungista, kun ISIS valtasi kaupungin takaisin hallinnolta.

Tutkimukseni käsittelee Hizbollahin strategiaa, joten on hieman ongelmallista, että Hizbollah on kaupunkitaisteluissa toiminut niin tiiviisti osana hallinnon strategiaa. Kaupunkitaisteluista ei ollut mahdollista erottaa erillistä Hizbollahin strategiaa. Luku on kuitenkin sisällytetty tutkimukseen, koska kaupunkitaistelut ovat olleet niin suuri osa Hizbollahin osallistumisesta Syyriaan, että niiden pois jättäminen olisi vaarantanut kokonaiskuvan. Seuraavaksi käydään kaupungin valtaamisen vaiheet läpi.

9.1 Piiritys

Kaupunkien piiritystä analysoitaessa tutkittiin, miten piiritys oli edennyt ja kuinka täydellinen saarto oli. Lisäksi tutkittiin, yritettiinkö saarrossa erityisesti estää siviilituotteiden pääsy kaupunkiin. Loogisesti ajateltuna saarron tavoitteet voisivat olla jotain seuraavista: heikentää kapinallistaistelijoita psykologisesti ja materiaalisesti, heikentää kapinallistaistelijoiden kansansuosiota ilman perustarvikkeita jäävässä kaupungissa tai pakottaa alkuperäinen väestö poistumaan kaupungista demografisen muutoksen aikaansaamiseksi. Väestön moraaliin vaikuttamista ei käsitellä sen laajemmin, sillä kapinallisilla ei ilmennyt olevan vakavia taistelukykyyn vaikuttavia ongelmia väestön tuen kanssa piiritettyillä alueilla.

Tavallisesti Hizbollahin ja hallinnon joukot etenivät ympäröivällä maaseudulla ja piirittivät kaupungin valtaamalla kylät ja vuorenhuiput sen ympäriltä yksi kerrallaan. Qusayrissa³²⁷ ja Yabrudissa kapinallisille jäi kaupungista ulos selkeä käytävä. Hizbollah valmisteli hyökkäystä Yabrudissa, jossa oltiin edeltävän kuukauden ajan käyty taisteluja kaupungin ympäristössä. Zabadanin taistelussa kaupungin huoltoyhteydet muihin kapinallisiin oltiin katkaistu Hizbollahin kevätoffensiivissa touko-kesäkuussa 2015. Taisteluiden käynnistyessä 4.7.2015 huoltoyhteydet Zabadanista myös sitä ympäröiviin kaupunkeihin katkaistiin³²⁸.

Homsissa sota oli pitkään jumittunut paikoilleen. Hallinto oli tehnyt aiemman yrityksen piiritettyjen kaupunginosien valtaamiseksi maaliskuussa 2013.³²⁹ Ratkaiseva kesäkuun 2013 hyökkäys alkoi kommunikaatio linjojenkatkaisemisella. Kapinallisten kaivamien tunnelien ansiosta saarto ei kuitenkaan ollut täydellinen.³³⁰ Aleppo piiritettiin samalla tavoin kuin Yabrud ja Zabadani, mutta piirityksen laajuus oli valtava. Ennen Aleppon kaupungin

---

³²⁷ Complex Operational Environment and Threat Integration Directorate (CTID), "The battle for Qusayr, Syria," *CTID*, 6.2013, s. 10-11; Blanford 27.8.2013.

³²⁸ Harb & Abdallah 6.7.2015.

³²⁹ BBC, "Homs: Syrian revolution's fallen 'capital'," *BBC*, 9.12.2015, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-15625642>, luettu 7.5.2018.

³³⁰ Institute for the Study of War 5.7.2013.

takaisin valtauksen aloittamista vuonna 2016 olivat hallinto ja sitä tukevat joukot edenneet maaseudulla Aleppon ympärillä ja saartaneet kaupungin lähes kokonaan. Kaupungin pohjoispuolella oli erityisen tärkeää saada katkaistua kapinallisten huolto Turkkiin, niin kutsuttu Azazin käytävä.³³¹ Hizbollah osallistui taisteluihin ainakin Aleppon eteläisellä maaseudulla, jossa se menetti kymmenen taistelijaa yhdessä yhteenotossa huhtikuussa³³² ja toisessa toukokuussa³³³. Tappioita tuli poikkeuksellisen paljon myös kesäkuussa³³⁴, joka näkyy piikkinä Alfonehin tilastossa. Tappiot ovat silti pienempiä kuin kesällä 2015, jolloin taisteluita käytiin Qalamunissa ja erityisesti Zabadanissa.³³⁵

Isabele Nassief ja Valerie Szybala ovat käsitelleet hallinnon starvation until submission -piiritysstrategiaa, jossa opposition hallitsemiin kaupunkeihin estettiin lääkkeiden ja ruuan vieminen.³³⁶ Qusayrissa vuonna hallinto katkaisi 2013 veden ja sähkön kuukausia ennen taisteluiden alkamista. Saarron aikana kaupungista loppuivat lääkkeet ja jauhot, eikä Punaista ristiä ei päästetty kaupunkiin.³³⁷ Vuosina 2014 ja 2015 Syyrian hallinto käytti tarkoituksellisesti nälkää aseena Damaskoksen lähiöissä Darayassa ja Yarmukin pakolaisleirillä.³³⁸ Zabadani ehti olla piiritettynä kuukausia ja sen lähikaupunki Madaya pari vuotta, kun Punainen risti pääsi toimittamaan apua kaupunkeihin lokakuussa 2015. Saarron takia kaupungissa ehdittiin nähdä nälkää.³³⁹ 2016 helmikuussa kapinalliset vaativat avun sallimista 18:lle hallinnon piirittämälle alueelle.³⁴⁰ Piirityksistä teki raskaita niiden pitkä kesto. Tässä erityisesti käsitellyistä kaupungeista varsinkin Zabadani ehti olla piiritettynä pitkään. Piirityksillä valmistettiin tulevia valtauksen vaiheita.

---

³³¹ Chris Tomson, "Syrian Army launches massive offensive in northern Aleppo – Map update," *Al-Masdar News*, 2.2.2016, <https://www.almasdarnews.com/article/syrian-army-launches-massive-offensive-northern-aleppo-map-update/>, luettu 8.5.2018.

³³² Orient News, "Around 12 Hezbollah militants killed in Aleppo over the weekend," *Orient News*, 4.4.2016, http://orient-news.net/en/news_show/108092/0/Around-Hezbollah-militants-killed-in-Aleppo-over-the-weekend, luettu 8.5.2018.

³³³ Deutsche Welle 24.6.2016.

³³⁴ Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), "20 Hezbollah between 62 killed during clashes against rebels in Aleppo countryside," *SOHR*, 17.6.2016, <http://www.syriahr.com/en/?p=47780>, luettu 8.3.2018.

³³⁵ Alfoneh 21.4.2017.

³³⁶ Isabel Nassief & Valerie Szybala, "The 'starvation until submission' campaign," *Institute for the Study of War*, 7.2.2014, <http://iswresearch.blogspot.fi/2014/02/the-until-submission-campaign.html>, luettu 2.3.2018.

³³⁷ Armenian News, "Syria rebels slam Russia's blocking UN critique of Assad regime," *Armenian News*, 4.6.2013, <http://www.tert.am/en/news/2013/06/04/un-syria/787181>, luettu 15.12.2017.

³³⁸ Kozak 4.2015, s.26.

³³⁹ International Committee of the Red Cross (ICRC), "Syria: Emergency aid reaches thousands of people trapped in besieged areas," *ICRC*, 19.10.2015, <https://www.icrc.org/en/document/syria-war-aid-damascus-medical-supplies>, luettu 13.3.2018; Mariam Karouny & Tom Miles, "Warring sides in Syria reach agreement on two villages, border town, sources say," *Reuters*, 24.9.2015, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria/warring-sides-in-syria-reach-agreement-on-two-villages-border-town-sources-say-idUSKCN0RO1XN20150924>, luettu 13.3.2018.

³⁴⁰ Daily Star, "Syrian army, allies break rebel siege of Nubl, Zahraa," *Daily Star*, 4.2.2016, <http://www.dailystar.com.lb/News/Middle-East/2016/Feb-04/335530-syrian-army-allies-break-rebel-siege-of-nubl-zahraa.ashx>, luettu 15.3.2018.

Saarron ainut tehtävä ei ollut estää tarvikkeiden saaminen, vaan myös täydennysten tuominen kaupunkiin. Esimerkiksi Qusayrissa kapinalliset täydennysjoukot Alepposta ja Raqqassa harvoin pääsivät perille.³⁴¹ Toisaalta kapinalliset onnistuivat kesäkuun puolella saamaan ryhmän täydennyksiä saarron läpi.³⁴² Aleppoon kapinalliset onnistuivat saamaan tuhansia taistelijoita täydennyksinä.³⁴³

Siviilien poistuminen tulisi saartotilanteessa ehdottomasti sallia. Tämä on saattanut olla jopa hallinnon intressi, mihin palataan evakuinteja käsittelevässä osiossa. Qusayrin taistelu alkoi 19.5.2013, ja kuukauden loppuun mennessä kaupungin 40 000 asukkaasta puolet oli paennut. Syyrialaisen ihmisoikeuslähteen mukaan Hizbollah oli tappanut kaupungista pakenevia siviilejä.³⁴⁴ Vaikka siviilien poistumista ei estettäisikään, saattaa se joskus olla käytännössä mahdotonta. Yabrudissa kaupunkilaiset väittivät, että etenkin sinne muualta paenneilla ei ollut paikkaa, minne mennä, kun hallinto lähestyi kaupunkia.³⁴⁵ Zabadanin suhteen ei ole tietoa, oltiinko siviilejä varsinaisesti pyritty estämään poistumasta kaupungista, mutta kaupungin ympäristö oli miinoitettu jalkaväkiminoilla.³⁴⁶ Piiritetyssä Itä-Aleppossa 2016 Syyrian ja Venäjän hallinnot julistivat, että siviilit saisivat lähteä kaupungista tiettyjä käytäviä pitkin, mutta harvat lähtivät.³⁴⁷

Sotilaallista vihollista vastaan piiritysstrategian edut olivat ilmiselvät. Siviilien kannalta tilanne oli epäselvempi. Toisaalta osa piiritysstrategiaa oli, että siviilit olisivat samalla ahtaalla alueella kapinallisten kanssa ja lisäisivät näihin kohdistunutta painetta. Toisaalta Syyrian hallinto halusi voivansa hallinta mahdollisimman suurta osuutta Syyrialaisista, joten siviilien poistumisen salliminen olisi tässä mielessä ollut perusteltua.

9.2 Pommitus

Kaupungin strateginen pommitus liittyi piiritykseen, sillä kummankin tavoitteena oli kurjistaa kaupunkiin jääneiden kapinallisten tilannetta. Pommituksia tutkittiin siitä näkökulmasta, oliko niillä ollut tarkoitus luoda strateginen vaikutus kapinallisten kykyyn käydä sota. Strategisten ja taktisten pommitusten ero oli siinä, että taktisessa pommituksessa pommitus kohdistettiin suoraan sotilaskohteita vastaan, kun taas

---

³⁴¹ O'Bagy 6.6.2013.

³⁴² Blanford 27.8.2013.

³⁴³ Reuters, "The fall of Aleppo," *Reuters*, päivämätön, <http://fingfx.thomsonreuters.com/gfx/rngs/MIDEAST-CRISIS-SYRIA-ALEPPO/010030NF1EW/index.html>, luettu 8.5.2018.

³⁴⁴ Armenian News 4.6.2013.

³⁴⁵ Baker & Aysha 7.11.2018.

³⁴⁶ Syrian Network for Human Rights 25.12.2016.

³⁴⁷ Human Rights Watch (HRW), "Russia/Syria: War Crimes in Month of Bombing Aleppo," *HRW*, 1.12.2016, <https://www.hrw.org/news/2016/12/01/russia/syria-war-crimes-month-bombing-aleppo>, luettu 8.5.2018.

strategisessa pommituksessa kohdistettiin sodan käymisen mahdollisuuksiin esimerkiksi siviileihin.

Tutkimuksessa ilmeni hyvin nopeasti, että kaupunkien pommitus oli nimenomaan strategista. Kaupunkien valtaamisessa ongelmana toki on, että taktisten ilmaiskujen tekeminen ei ole yhtä helppoa, kuin avoimella toimivaa vihollista vastaan. Kapinallisalueita vastaan kuitenkin järjestelmällisesti käytettiin strategisia asejärjestelmiä, eli vastustajan sotaa käyvää potentiaalia vastaan iskeviä aseita. Ilmaiskut, kemialliset iskut, epätarkat ballistiset ohjukset, tynnyripommit ja tykistö ovat olleet keinoja iskeä kapinallisia ja alueiden väestöä vastaan ilman, että omia joukkoja oltaisiin jouduttu uhraamaan.³⁴⁸ Tässä strategiassa on yhdistynyt suuri psykologinen vaikutus vähiin omiin miestappioihin.

Ennen hyökkäystä Qusayriin kaupunkia pommitettiin raskaalla tykistöllä, ja sinne tehtiin ilmaiskuja.³⁴⁹ O'Bagyn mukaan kapinallisilla ei ollut mahdollisuuksia puolustautua raskaalta ilma- ja tykistöpommitukselta.³⁵⁰ Yabrudissa kaupunkiin ammuttiin muokattuja Burkan-ohjuksia ja Zilzal-raketteja ennen hyökkäystä.³⁵¹ Myös Zabadanissa Syyrian ilmavoimat pommittivat kaupunkia hyökkäyksen alussa³⁵² ja tiputtivat kaupunkiin tynnyripommeja³⁵³.

Kuten piirittämisessä, myös pommituksissa Aleppon mittasuhteet olivat moninkertaiset verrattuna Yabrudin ja Zabadaniin. Syys-lokakuussa 2016 Aleppoa pommitettiin ilmasta ennennäkemättömästi. Human Rights Watchin (HRW) mukaan Syyrian ja Venäjän liitto syyllistyi sotarikoksiin ilmapommituskampanjassa kapinallisten hallitsemia alueita vastaan. Ilmaiskut olivat syrjimättömiä ja ainakin kerran tarkoituksella kohdistettuja sairaalaan. Sairaalan henkilökunta ja paikalliset asukkaat väittivät, että opposition taistelijoilla ei ollut tukikohtia lähellä, eikä sairaalassa ollut aseita. Pommituksissa käytettiin Aleppossa rypälepommeja ja palopommeja, joita oli mahdotonta kohdistaa vain tiettyyn kohteeseen. HRW ei kuitenkaan raportoinut, että Aleppossa olisi tuolloin käytetty kemiallisia aseita.³⁵⁴ Aleppon pommituskampanja oli Syyrian hallinnon strategian näkökulmasta erittäin onnistunut, sillä marraskuun puolivälissä 2016 piiritetystä Alepposta ei ollut yhtään toimivaa sairaalaa ja ruoka kaupungissa oli loppumassa.³⁵⁵

---

³⁴⁸ Kozak 4.2015.

³⁴⁹ Blanford 27.8.2013.

³⁵⁰ O'Bagy 6.6.2013, s.5-6.

³⁵¹ Mgnier 11.3.2014. Burkan ohjuksilla on jopa 800 kilometrin kantama, Zilzaleilla parisataa kilometriä.

³⁵² Leith Aboufadel, "Battle map and analysis of al-Zabadani offensive," *Al-Masdar News*, 4.7.2015, <https://www.almasdarnews.com/article/battle-map-and-analysis-of-al-zabadani-offensive/>, luettu 3.5.2018.

³⁵³ Telegraph 26.7.2015.

³⁵⁴ HRW 1.12.2016.

³⁵⁵ Reuters, "The Fall of Aleppo".

Syyrian hallinto on useaan otteeseen käyttänyt kemiallisia aseita kapinallisten hallitsemia alueita vastaan. Tämä on äärimmäinen strategisen pommituksen muoto: kemialliset aseet ovat täysin syrjimättömiä ja taktisessa mielessä niillä on hyvin vaikea saada vaikutusta aikaan. Se, onko Hizbollah osallistunut kemiallisten aseiden käyttöön, on vaikeaa sanoa. Tällaisia syytöksiä on esitetty, mutta syytökset eivät ole tulleet riippumattomista lähteistä. Enimmäkseen israelilainen media on syyttänyt Hizbollahia kemiallisten aseiden hallussapidosta. Jerusalem Postissa uutisoitiin 2018, että Syyrian hallinnon kansainvälisiltä tarkastajilta piilottamat kemialliset aseet oli siirretty Hizbollahille.³⁵⁶

9.3 Alueiden valtaaminen

Maahyökkäyksistä analysoitiin, miten kaupungin saarroilla ja pommituksilla oltiin yritetty tukea maahyökkäystä, ja miten maahyökkäys eteni suhteessa niihin. Vallattiinko koko kaupunki kerralla, vaan vallattiinko siitä hiljalleen osia ja toivottiin kiristyvän saarron heikentävän kapinallisia entisestään? Jos kaupungissa ei päädytty neuvotteluratkaisuun, kapinalliset pakenivat kaupungista maahyökkäyksen tieltä tai jäivät taistelemaan kuolemaan asti.

Aseellisesta ylivoimasta huolimatta kaupunkien valtaaminen oli haastavaa hallinnolle ja sitä tukeville militioille. Kapinallisilla oli ollut aikaa varautua hyökkäykseen, joten kaupunkeihin oli rakennettu tunneleita ja bunkkereita, ja liikkumista haittasivat katusulut ja ansat. Tämä oli tilanne Qusayrissa³⁵⁷ ja Yabrudissa³⁵⁸, jonne Hizbollahin ja hallinnon joukot etenivät nopeassa hyökkäyksessä. Qusayrissa kaupungin valtaaminen eteni nopeasti vaiheittain.³⁵⁹ Yabrudissa Hizbollahin ja hallinnon yhteisessä sotahuoneessa pidettiin parhaimpana vaihtoehtona, että kapinalliset poistuisivat kaupungista ja omilta tappioilta säästytäisiin. Kapinalliset voitaisiin kohdata taistelukentällä myöhemmin, jos he vielä päättäisivät jatkaa taistelemista. Sotahuoneen väitteen mukaan kapinalliset yrittivät tarkoituksella houkutella hallinnon joukot kaupunkisotaan, koska olivat siinä vahvoilla.³⁶⁰

Pommitukset yleensä jatkuivat maahyökkäyksen alkaessa kaupunkiin, ja sillä tuettiin eteneviä joukkoja. Zabadanissa 2015 Syyrian ja Hizbollahin joukot tiukensivat etulinjaa kaupungin ympärillä, kun joukot vaiheittain etenivät kaupunkiin.³⁶¹ Zabadanissa kaupunki siis ympäröitiin eri puolilta yhä tiukemmin, kaupunkiin tiputettiin tynnyripommeja ja

---

³⁵⁶ Gideon Kouts, ”Former Syrian general: Hezbollah is in possession of chemical weapons,” *Jerusalem Post*, 8.3.2018, <http://www.jpost.com/Middle-East/Former-Syrian-official-to-Maariv-Hezbollah-has-chemical-weapons-544567>, luettu 5.4.2018.

³⁵⁷ Blanford 27.8.2013.

³⁵⁸ Tässä esimerkki Yabrudista, mutta tilanne oli sama kaikissa vallattavissa kaupungeissa. Magnier 16.3.2014.

³⁵⁹ Blanford 27.8.2013.

³⁶⁰ Magnier 15.2.2014.

³⁶¹ Harb & Abdallah 6.7.2015.

kapinalliset joutuivat vetäytymään yhä pienemmälle alueelle. Katutaisteluissa kapinalliset kuitenkin onnistuivat pitämään puolustuslinjansa.³⁶²

Hizbollahin toiminnasta kaupunkien valtauksessa tiedetään jotain. Hizbollah jakoi tyypillisesti kaupungin sektoreihin. Sijainneille annettiin koodinumerot, joita voitiin käyttää salaamattomassa radioviestinnässä. Hizbollahilla oli taisteluinsinöörejä, jotka osasivat purkaa miinoja ja räjähdeseosja. Yleensä nämä kuitenkin kierrettiin räjäyttämällä rakennusten seiniin aukkoja. Hizbollahilla on ollut kaupunkitaisteluissa käytössään tarkka-ampujia³⁶³, mutta koska taistelualueen tuhoaminen oli mahdollista, toimi pommitus joissain tilanteissa paremmin tukena. Tarkka-ampujia voitiin kuitenkin käyttää tarkkaan tulitukeen operaatioiden aikana.³⁶⁴

9.4 Neuvottelut

Neuvotteluista tutkittiin, miten neuvotteluprosessi eteni taisteluiden aikana, ja sovittiinko väliaikaisia tulitaukoja. Neuvottelevien osapuolten toimintamahdollisuuksia yritettiin hahmottaa, esimerkiksi kapinallisten todellista mahdollisuutta saada läpi myönnytyksiä. Lisäksi tutkittiin, oliko kapinallisryhmien kokoonpanolla vaikutusta neuvottelujen lopputulokseen. Vaihtoehto neuvotteluille olisi kurjistaa vastustajan tilannetta niin pitkään, että tämä joutuu vetäytymään ja tuhota ne vihollisen joukot, jotka kieltäytyivät antautumasta.

Qusayrissa ja Yabrudissa käytiin joitain neuvotteluja, mutta käytännössä kapinallistaistelijat evakuoituivat kaupungeista ulos johtavia käytäviä pitkin, eivätkä kaupungit joutuneet pitkittyneeseen piiritykseen. Tutkimusta varten käytiin läpi runsaasti uutislähteitä Qusayrin taisteluista, ja mainintoja neuvotteluista löytyy joitakin. Neuvottelut toteutuivat vasta, kun kapinalliset oli ajettu ahtaalle kaupungin pohjoisosassa.³⁶⁵ Osapuolten välillä tehtiin sopimus kapinallisten vetäytymisestä kaupungin pohjoispuolelle vielä kapinallisten hallussa oleviin kyliin. Sopimusta kuitenkin rikottiin, eikä kapinallistaistelijoiden ja siviileille taattu turvallista siirtymistä. Lähteet ovat ristiriitaisia siitä, onnistuivatko Hizbollahin joukot estämään kapinallisten pakenemisen Libanonin puolelle.³⁶⁶ Qusayrissa siis sopimuksesta huolimatta

---

³⁶² Reuters, "U.N. envoy sounds alarm over battle at Syria border," *Reuters*, 23.7.2015, <https://uk.reuters.com/article/uk-mideast-crisis-syria-city/u-n-envoy-sounds-alarm-over-battle-at-syria-border-idUKKCN0PW0IO20150723>, luettu 8.5.2018.

³⁶³ Blanford 27.8.2013.

³⁶⁴ Global Security, "Sniper and countersniper tactics, techniques and procedures," *Global Security*, päivämätön, <https://www.globalsecurity.org/military/library/policy/army/fm/3-06-11/ch6.htm>, luettu 22.3.2018.

³⁶⁵ Blanford 27.8.2013.

³⁶⁶ Blanford 27.8.2013; Jean Aziz, "Hezbollah confesses to hand in Qusair battle," *Al-Monitor*, 27.5.2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/05/hezbollah-involvement-qusair-battle-syria.html#ixzz4SduffkX>, 1.11.2017.

kapinallisten pakeneminen pois kaupungista yritettiin estää. Yabrudissa neuvotteluja oltiin käyty jo ennen kaupunkiin hyökkäämistä. Tällöin hallinto oli antanut kapinallisen mahdollisuuden antautua, mutta kapinalliset eivät hyväksyneet sopimusta, jos ne eivät saaneet taistelijoilleen vapaata kulkua. Vastineena kapinalliset olisivat tarjonneet Maaloulasta siepattujen nunnien vapauttamista.³⁶⁷

Joissain tapauksessa evakuoituvia kapinallisia oli pidätetty hallinnon tarkastuspisteillä.³⁶⁸ Tässä tutkituissa taisteluissa Homsissa, Aleppossa ja Zabadanissa kapinalliset evakuoitiin ainakin osittain. Tämän lisäksi hallinnolta ei kuitenkaan saatu juuri muita myönnytyksiä vastineena kaupungin hallinnan siirtämisestä. Neuvotteluasema osapuolten välillä oli todennäköisesti hyvin asymmetrinen, sillä Homsin, Aleppon ja Zabadanin tapauksissa kapinalliset olivat joutuneet olemaan saarroksissa pitkään, ja alueiden siviilit kärsivät.

Homsissa, Zabadanissa ja Aleppossa kapinallistaistelijoiden kanssa päädyttiin siis sopimukseen joukkojen evakuoimisesta. Aleppossa kapinalliset oli ajettu hyvin pieneen osaan Itä-Aleppossa, ennen kuin sopimukseen päästiin. Homsissa kapinalliset kokivat, ettei heillä ollut muutakaan vaihtoehtoa kuin suostua sopimukseen puolen vuoden pommituskampanjan sekä ankaran saarron jälkeen. Syyrian hallinto ei ollut noudattanut aiempaa tulitaukosopimusta, jonka nojalla kapinallistaistelijat olisivat saaneet paeta kaupungista ilman taistelua ja paenneita taistelijoita pidätettiin.³⁶⁹ Uudessa sopimuksessa sovittiin, että kapinallistaistelijat saisivat pitää kevyet aseensa ja kapinalliset vapauttivat Islamic Front of Aleppon vangitsemat 70 Hizbollahin taistelijaa ja 20 iranilaista upseeria, jotka ovat vangittuina Nublissa ja Zahrassa.³⁷⁰

Vaikka kaupungit olivat samaa kokoluokkaa, Zabadanin valtaaminen osoittautui vaikeammaksi kuin Yabrudin, ja kapinallisten kanssa jouduttiin neuvottelemaan. Osapuolten välillä tehtiin tulitaukopäätöksiä jo ennen lopullista neuvottelutulosta. Iranin ja Libanonin välityksellä käydyissä neuvotteluissa yritettiin saada kaupunkiin jääneet kapinallistaistelijat antautumaan. Neuvotteluissa olivat pöydällä myös Madaya sekä Fu'a ja Kefraya niin, että osana sopimusta myös näiden kaupunkien siviilit evakuoitaisiin. Kapinallisille annettiin aikaa puoli vuotta siirtyä Zabadanista Iblidiin, jonka jälkeen hallinto ottaisi kaupungin haltuunsa. Sopimukseen kuului myös 500 kapinallisvangin vapauttaminen

---

³⁶⁷ Magnier 11.3.2014.

³⁶⁸ Martin Chulov, "Syrian rebels to abandon Homs district as part of ceasefire deal," *The Guardian*, 2.5.2014, <https://www.theguardian.com/world/2014/may/02/syrian-rebels-homs-ceasefire-deal>, luettu 3.4.2018.

³⁶⁹ Chulov 2.5.2014.

³⁷⁰ Saad Abedine & Jethro Mullen, "Evacuation truce in key Syrian city of Homs goes into effect," *CNN*, 7.5.2014, <https://edition.cnn.com/2014/05/07/world/meast/syria-homs-truce/index.html>, luettu 3.4.2018.

hallinnon vankiloista.³⁷¹ Zabadanissa päädyttiin siis sopimukseen, jossa sunnisiviilit siirtyivät sunnialueella, shiiasiviilit shiia-alueelle ja kapinalliset saivat jatkaa taisteluaan muualla Syyriassa. Puolen vuoden aikataulu ei kuitenkaan toteutunut, ja kaupunki jäi piiritetyksi.

Israelin vastaisen kapinallisuuden aikana poliittisen neuvottelut eivät kuuluneet Hizbollahin strategiaan.³⁷² Israel ei ollut vihollinen, jonka kanssa neuvottelemineen olisi ollut mahdollista. Syyriassa Hizbollahin osuutta neuvotteluissa ei voida tietää tarkasti. Sen sijaan Libanonissa Hizbollah ja Libanonin hallinto kävivät neuvotteluita Arsalin sunnikapinallisten kanssa 2017. Erikoista on, että Arsalissa neuvoteltiin myös Jabhat al-Nusran kanssa, vaikka Nasrallah oli aiemmin samana vuonna sanonut televisiopuheessaan, että sopu Syyriassa oli mahdollinen muiden ryhmien paitsi Jabhat al-Nusran ja ISISin kanssa.³⁷³ Neuvotteluissa Jabhat al-Nusran kanssa sovittiin, että taistelijoita ja näiden omaisia kuljetettaisiin busseilla Idlibin kapinallisalueille. Tämä sopimus toteutui, ja viimeiset Libanonin puolelle jääneet kapinalliset poistuivat sieltä rauhanomaisesti.³⁷⁴ Tässä vaihtokaupassa Hizbollah ja Libanonin valtio siis saivat alueet haltuunsa. Evakuoinnin vastineena Hizbollah sai ISISin vankina olleen taistelijansa sekä sai takaisin taistelijoidensa ruumiita.³⁷⁵ Hizbollahin toiminnassa tyytymättömyyttä on herättänyt, jos ruumiita ei ole saatu hautajaisia varten.³⁷⁶ Omien vankien palauttamisen lisäksi tämä siis oli yksi Hizbollahin omista intresseistä neuvotteluissa.

Neuvotteluiden onnistumiseen näyttäisi vaikuttaneen kapinallisten kokoonpano. Arsalissa kapinallisten kanssa käydyissä neuvotteluissa Jabhat al-Nusra oli viimeinen ryhmä, joka jatkoi taistelua, kun muiden kapinallisblokkien kanssa oltiin jo päästy sopuun.³⁷⁷ Tähän saattoi vaikuttaa yllä mainittu Hizbollahin haluttomuus sopia islamistien kanssa. Tähän saattoi myös vaikuttaa islamistiryhmien käytös neuvotteluosapuolena. Zabadanin neuvotteluiden yhteydessä Hizbollah väitti ISISin yrittäneen tarkoituksella rikkoa tulitauon³⁷⁸. Tal Kalakhissa vuonna 2013 hallinto ja kapinalliset sopivat kapinallisjoukkojen

---

³⁷¹ Karouny & Miles 24.9.2015; Deutsche Welle, ”Hundreds of rebels, civilians evacuated in Syria swap,” *Deutsche Welle*, 28.12.2015, <http://www.dw.com/en/hundreds-of-rebels-civilians-evacuated-in-syria-swap/a-18946348>, luettu 13.3.2018.

³⁷² Qassem 2005, s. 72–73.

³⁷³ Youtube-käyttäjä [كلام سياسي](#) (Kalam Siyasi) 12.2.2017.

³⁷⁴ An-Nahar, ”7,000 Syrian refugees and fighters return home from Lebanon,” *An-Nahar*, 2.8.2017, <https://en.annahar.com/article/631938-7000-syrian-refugees-and-fighters-return-home-from-lebanon>, luettu 6.9.2017.

³⁷⁵ Reuters, ”Islamic State evacuation convoy reaches Syria's Deir Ezzor,” *Middle East Eye*, 13.9.2017, <http://www.middleeasteye.net/news/buses-reach-syrias-deir-ezzor-1148782001>, luettu 19.3.2018.

³⁷⁶ Pollak 8.2016, s. 12.

³⁷⁷ Twitter-käyttäjä Qalaat al-Mudiq 21.7.2017; Azar 31.7.2017.

³⁷⁸ Mariam Karouny & Tom Perry, ”Turkey, Iran help broker rare truce in Syria,” *Reuters*, 12.8.2015, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-ceasefire/turkey-iran-help-broker-rare-truce-in-syria-idUSKCN0QH1CQ20150812>, luettu 13.3.2018.

vetäytymisestä kaupungista onnistuneesti. Neuvotteluissa mukana olleet kokivat, että neuvottelut onnistuivat paremmin, koska mukana ei ollut ulkomaalaisia sunni-islamisteja. Homsissa neuvotteluiden kerrottiin puolestaan olleen vaikeampia, koska kapinallisten joukossa oli islamisteja.³⁷⁹

9.5 Evakuoiminen

Alueiden evakuoimisessa tutkittiin, realisoituiko osapuolten välillä saatu sopimus. Lisäksi arvioitiin evakuointiin liittyneitä sektariaanisia tavoitteita sekä evakuoimisten yhteyttä Syyrian hallinnon strategiaan kokonaisuudessaan. Nasrallah on kehystänyt evakuoimiset humanitaarisena toimintana. Yhdessä 2017 helmikuussa pitämistään puheista hän sanoi, että Hizbollah haluaa yhteistyössä Syyrian hallinnon sekä alueen valtioiden kanssa auttaakseen humanitaarisessa kriisissä, ja ennen kaikkea Fu'an ja Kefrayan sekä Zabadanin ja Madayan kaupunkien asiassa.³⁸⁰ Nämä neljä kaupunkia ovat olleet erittäin näkyviä.

Viimeistä kapinallisten hallitsemaa aluetta Homsissa, Waeria aluetta yritettiin evakuoida joulukuussa 2015³⁸¹ ja ilmeisesti myös joulukuussa 2016³⁸², mutta sopimukset epäonnistuivat. Waerin evakuoiminen kapinallisista ja näiden perheistä tapahtui vasta keväällä 2017. Al-Jazeeran mukaan osalle lähtö oli vastentahtoinen, vaikka osapuolten kesken asiasta olikin tehty sopimus. Alueelta evakuoitiin taistelijoita Idlibin provinssiin sekä Aleppon provinssiin.³⁸³

Aleppon siviilien ja taistelijoiden evakuoiminen joulukuussa 2016 yhdistettiin samaan sopimukseen Fu'an ja Kefrayan sekä Zabadanin evakuoimisen kanssa.³⁸⁴ Itäisestä Alepposta evakuoitiin Punaisen Ristin mukaan 34 000 siviiliä ja 4000 taistelijaa. Evakuoitujen taistelijoiden oli siirryttävä kapinallisten hallussaan pitämille alueille, mutta he saivat pitää kevyet aseensa.³⁸⁵ Tämä sopimus ei kuitenkaan vielääkään onnistunut ratkaisemaan muiden kaupunkien tilannetta, vaan lopulta toimeenpantu sopimus Zabadanin, Madayan, Kefrayan ja Fu'an evakuointeihin tehtiin vasta maaliskuun lopussa

---

³⁷⁹ Patrick Cockburn, "Tal Kalakh: Syria's rebel town that forged its own peace deal," *Independent*, 25.6.2013, <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/tal-kalakh-syrias-rebel-town-that-forged-its-own-peace-deal-8673695.html>, luettu 18.3.2018.

³⁸⁰ Youtube-käyttäjä [كلام سياسي](#) (Kalam Siyasi) 12.2.2017.

³⁸¹ BBC, "Syria conflict: Rebels leave Homs under truce," *BBC*, 9.12.2015, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-35048404>, luettu 3.4.2018.

³⁸² Deutsche Welle 28.12.2015.

³⁸³ Al-Jazeera, "Syria: Evacuation of Homs' Al Waer enclave resumes," *Al-Jazeera*, 8.4.2017, <https://www.aljazeera.com/news/2017/04/syria-evacuation-homs-al-waer-enclave-resumes-170408101610693.html>, luettu 3.4.2018.

³⁸⁴ SNHR 25.12.2016.

³⁸⁵ Ben Hubbard, "Turning point in Syria as Assad regains all of Aleppo," *The New York Times*, 22.12.2016, <https://www.nytimes.com/2016/12/22/world/middleeast/aleppo-syria-evacuation.html>, luettu 4.12.2017.

2017.³⁸⁶ Kapinallisten evakuoinnit Zabadanista ja Madayasta saatiin päätökseen vasta huhtikuussa 2017.³⁸⁷ 14.4.2017 7000 ihmistä siirrettiin pois neljästä kaupungista. Fuan ja Kefrayan shiiakaupungeista ihmiset vietiin Aleppoon. Madayasta vietiin 2200 ihmistä, ja Zabadanista josta oli tarkoituksena siirtää 150 kapinallistaistelijaa. Näistä kaupungeista evakuoidut vietiin Idlibin provinssiin.³⁸⁸ Tapahtumasarjaa seurattaessa heräsi kysymys, miksi Zabadanin tilanteen ratkaiseminen oli niin vaikeaa, mutta tähän ei löytynyt vastausta.

Hallintoa on kritisoitu, että väestön evakuoiminen kaupungista ei ole ollut humanitaarista, vaan sen tarkoituksena on ollut muuttaa alueen sektariaanista tasapainoa. Zabadanissa 2015 oppositio syytti hallintoa, Hizbollahia ja hallinnon puolesta neuvotellutta Irania, että ne yrittivät muuttaa väestörakennetta Damaskoksen ympäristössä, eli hallinnon ja Hizbollahin ydinalueilla. Kapinallisten mukaan hallinnon ehtona oli, että myös siviilien eikä vain taistelijoiden oli lähdettävä Zabadanista.³⁸⁹

Tällaisten konfliktin ulkopuolisten tavoitteiden vaikutus strategiaan ei ole epätyypillistä, ja Liddell Hartin mukaan se nimenomaan oli strategian idea. Hartille sodassa oli tavoitteiden saavuttamisen lisäksi kyse paremmasta rauhasta. Tavoitteiden itsessään tuli olla strategisen pohdinnan kohde: liian ankarat tavoitteet nimittäin pohjustivat tietä uudelle konfliktille.³⁹⁰ Hartin tavoitteena tietenkin oli estää tilanne, jossa Saksa traumatisoitui ensimmäisen maailmansodan rauhasta, mikä suoraan johti seuraavaan maailmansotaan. Assadin hallinnolle parempi rauha taas todennäköisimmin tarkoitti sitä, että Syyria olisi konfliktin jälkeen paremmin hallittava ja sen väestö lojaalia. Siten siis väestön evakuoimisen vaatiminen sopimuksissa saattoi olla erittäin rationaalista Assadin hallinnolle. Aiemmin moniuskoisista alueista tuli shiiaenemmistöisiä, kun sunnitaistelijoiden mukana siirtyivät taistelijoiden perheet, ja kun sunniasukkaat pakotettiin kaupunkien saarroilla ja pommituksilla pakenemaan. Eettisesti ajateltuna tämä oli täysin väärin, mutta hallinnon intressien kannalta täysin rationaalista.

Syyrian hallinnon strategian kannalta väestön ja taistelijoiden siirtäminen on siis mielenkiintoinen ilmiö. Hallinnon strategiana on ollut päästää kapinallistaistelijat siirtymään

---

³⁸⁶ Chris Tomson, "Syrian Army agrees to trade isolated Idlib pocket for rebel towns in rural Damascus," *Al-Masdar News*, 27.3.2017, <https://www.almasdarnews.com/article/syrian-army-agrees-trade-isolated-idlib-pocket-rebel-towns-rural-damascus/>, luettu 4.5.2018.

³⁸⁷ Euronews, "Zabadani: the last rebels leave," *Euronews*, 19.4.2017, <https://www.euronews.com/2017/04/19/zabadani-the-last-rebels-leave>, luettu 4.5.2018.

³⁸⁸ Ben Hubbard, & Hwaida Saad, "More than 7,000 people evacuated from 4 besieged Syrian towns," *The New York Times*, 14.4.2017, <https://www.nytimes.com/2017/04/14/world/middleeast/syria-towns-sieges-population-transfers-assad.html>, luettu 8.5.2018.

³⁸⁹ Zeina Khodr, "Syria deal: 'Population swap' or 'sectarian cleansing?'," *Al-Jazeera*, 15.8.2015, <https://www.aljazeera.com/blogs/middleeast/2015/08/syrian-deal-population-swap-ethnic-cleansing-150815160046670.html>, luettu 13.3.2018.

³⁹⁰ Hart 1991, s.356–357.

muille kapinallisalueille ja jatkamaan taistelua. Syyrian hallinnon strategia ei siis varmasti perustu kapinallisjoukkojen tuhoamiseen, niin kuin etsi ja tuhoa -strategiassa, vaan se nojaa hyvin paljon alueiden miehittämiseen. Toisaalta siviilien siirrot viestivät, että hallinto haluaa luoda Syyriaan demografisesti homogeenisempiä alueita. Olisiko hallinto valmis päästämään irti kaukana hallintoa sijaitsevista sunnialueista? Todennäköisesti näin ei ole, sillä tähän mennessä hallinto on prioriteettijärjestyksessä vallannut takaisin menettämiään alueita.

10 Johtopäätökset

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia Hizbollahin sotilasstrategian muutoksia Syyriassa. Varmin tekemäni löydös oli, että Hizbollahin voimavarat ovat kasvaneet, sillä on enemmän taistelijoita kuin koskaan ja se kykenee uudennlaisiin taktiikoihin. Tämä sama huomio on tehty lähes jokaisessa Hizbollahin Syyrian interventiota käsittelevässä analyysissä tai media-artikkelissa. Tutkimuksessani kuitenkin ilmeni myös vähemmän itsestään selviä löydöksiä.

Ensinnäkin, Hizbollahin tappiot ovat vähentyneet Syyriassa osittain sen takia, että se ei ole ottanut enää samanlaista vastuuta operaatioista. Hizbollahilla ei kuitenkaan ollut ollut tällaista vastuuta ennen Qusayria, joten ei voida puhua strategian muutoksesta. Ennemminkin Qusayr oli poikkeus, ja se oli epäonnistuminen Hizbollahille. Hizbollahin on kaikessa strategisessa suunnitellussaan otettava huomioon, kuinka paljon se voi ottaa tappioita.

Toiseksi, Hizbollah on toiminut osana hallinnon kapinallisten vastaisen sodan strategiaa, jossa on keskitetty alueiden puhdistamiseen kapinallisista ja miehittämään ne tämän jälkeen. Tämä on valtava muutos Hizbollahin aiempaan strategiaan nähden. Hizbollahin taistelijoita on taistellut hallinnon offensiivisten erikoisjoukkojen rinnalla, mutta ne ovat myös huolehtineet alueiden turvaamisesta valtauksen jälkeen. Hizbollah on ollut erittäin vahvasti läsnä Libanonin rajan tuntumassa, ja Qusayrissa sen joukot ovat olleet todennäköisesti yhtäjaksoisesti vuodesta 2013.

Kolmanneksi, Hizbollah on saanut Syyriassa kokemusta konventionaalisen armeijan kanssa yhteistyössä toimimisesta sekä myös toimimaan itse kuin konventionaalinen armeija. Israelin vastaisessa offensiivissa näitä taitoja ja materiaalisia resursseja voitaisiin käyttää onnistuneesti. Hizbollahin merkittävin heikkous Israeliin nähden on Israelin ilmavoimat, eikä tämä dynamiikka ole Syyrian sodasta huolimatta muuttunut. Niin kauan kuin Hizbollahin joukot ovat alttiita Israelin ilmaiskuille, ei se kykene käymään konventionaalista sotaa Israelia vastaan. Tämän lisäksi Hizbollahin ainut vahvuus Israelia vastaan on rakettien

lisäksi sen kyky käydä sissisotaa omalla maallaan. Vaikka tämä strategia ei ole esiintynyt Hizbollahin retoriikassa Syyrian sisällissodan aikana, tultaisiin Israelin offensiiviin Libanoniin todennäköisesti vastaamaan perinteisellä sissistrategialla.

Neljänneksi, Hizbollah taisteli osana Syyrian hallinnon offensiiveja kaupunkeihin, mutta sen omaa strategiaa ei voitu erottaa hallinnon strategiasta. Syyrian hallinnon strategia vallata kaupunkeja on perustunut väsyttämiseen. Tähän liittyvät saarron, pommitusten ja hyökkäyksen lisäksi hallinnon käymät neuvottelut kapinallisten kanssa sekä kapinallisten ja siviilien evakuoinnit. Tällä strategialla hallinto minimoi omat tappionsa. Kaupunkeja ei enää vallata, vaan kapinalliset pakotetaan niin tukalaan asemaan, että sopimuksen tekeminen tuntuu väistämättömältä. Liddell Hartin dislokaatio toimi periaatteessa samalla tavalla: vihollinen asetettiin vaikeaan asemaan, jossa tämä oli fyysisesti ja psykologisesti loukussa, ja voitto väistämättä saavutettaisiin viimeistään jatkamalla taistelua. Hartin dislokaatio kuitenkin perustui liikkuvuuteen, yllätykseen ja taitaviin operaatioihin. Syyrian hallinnon strategia perustui saartoon, strategiseen pommitukseen ja aikaan.

Lähteet

- Abedine & Mullen, "Evacuation truce in key Syrian city of Homs goes into effect," *CNN*, 7.5.2014, <https://edition.cnn.com/2014/05/07/world/meast/syria-homs-truce/index.html>, luettu 3.4.2018.
- Aboufadel, Leith. "Hezbollah and the Syrian Army overwhelm Al-Qaeda at the Qalamoun Mountains," *Al-Masdar news*, 24.6.2015, <https://www.almasdarnews.com/article/hezbollah-and-the-syrian-army-overwhelm-al-qaeda-at-the-qalamoun-mountains/>, luettu 11.8.2018.
- Aboufadel, Leith. "Battle map and analysis of al-Zabadani offensive," *Al-Masdar News*, 4.7.2015, <https://www.almasdarnews.com/article/battle-map-and-analysis-of-al-zabadani-offensive/>, luettu 3.5.2018.
- AFP, "Hezbollah losses in Syria steep, but morale high," *Ma'an News Agency*, 25.5.2013, <http://www.maannews.com/Content.aspx?id=598895>, luettu 11.4.2018.
- Ahronheim, Anna. "Iran pays \$830 million to Hezbollah," *Jerusalem Post*, 15.9.2017, <http://www.jpost.com/Middle-East/Iran-News/Iran-pays-830-million-to-Hezbollah-505166>, luettu 19.10.2017.
- Alagha, Joseph. *The Shifts in Hizbullah's Ideology: Religious Ideology, Political Ideology, and Political Program* (Leiden: Amsterdam University Press, 2006).
- Alagha, Joseph. *Hizbullah's Documents – From the 1985 Open Letter to the 2009 Manifesto* (Amsterdam: Pallas Publications, 2011).
- Alagha, Joseph. "A Post-Islamist Turn?" teoksessa *Post-Islamism: The Changing Faces of Political Islam*, toimittanut Asef Bayat (Oxford Scholarship Online, 2013).
- Alami, Mona. "Another border war?" *Now Lebanon*, 22.10.2013, <https://now.mmedia.me/lb/en/interviews/516776-another-border-war>, luettu 5.5.2018.
- Alami, Mona. "Minding the home front. Hezbollah in Lebanon," *Washington Institute for Near East Policy*, 8.2014.
- Alami, Mona. "Meet one of Hezbollah's teen fighters," *Al-Monitor*, 28.1.2016, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/01/lebanon-hezbollah-teenagers-jihad-syria.html>, luettu 20.10.2017.
- Alami, Mona, "Will Hezbollah remain in Syria forever," *Newsweek*, 28.3.2017, <http://www.newsweek.com/will-hezbollah-remain-syria-forever-573818>, luettu 3.4.2018.
- Alfonch, Ali. "Hezbollah Fatalities in the Syrian War," *The Washington Institute for Near East Policy*, 22.2.2016.
- Alfonch, Ali, "Hezbollah battlefield deaths defending Assad mount up," *Newsweek*, 21.4.2017, <http://www.newsweek.com/hezbollah-battlefield-deaths-defending-assad-mount-586320>, luettu 3.4.2018.
- Al-Amar, Iyas. "مقتل تاجر مخدرات متهم بالارتباط بحزب الله في درعا," *All4Syria*, 23.8.2017, <http://www.all4syria.info/Archive/436596>, luettu 24.10.2017.
- Al-Amari, Mansur. "حزب الله في سوريا: بدايات - قادة - ممارسات," *Orient News*, 2.11.2014, http://www.orient-news.net/ar/news_show/82360, luettu 16.10.2017.
- Arabi, Abd al-Rahman. "حزب الله" يؤسس لمنطقة آمنة في القلمون السوري," *The New Arab*, 10.2.2017, <http://bit.ly/2k88RzR>, luettu 7.12.2017.
- Al-Arabiya English. "Hezbollah fighters, Syrian rebels killed in border fighting," *Al-Arabiya English*, 17.2.2013, <http://english.alarabiya.net/articles/2013/02/17/266843.html>, luettu 27.11.2016.
- Armenian News, "Syria rebels slam Russia's blocking UN critique of Assad regime," *Armenian News*, 4.6.2013, <http://www.tert.am/en/news/2013/06/04/un-syria/787181>, luettu 15.12.2017.
- Army Recognition, "Pantsir-S1 / Pantsyr-S1 Air Defense missile - gun system SA-22 Greyhound," *Army Recognition*, 15.2.2018, http://www.armyrecognition.com/russia_russian_missile_system_vehicle_uk/pantsir_pantsyr_s1_sa-22_greyhound_air_defense_missile_gun_system_technical_data_sheet_specification.html, luettu 6.5.2018.
- Ashkar, Hisham. "Infographic: Hezbollah fighters killed in Syria," *Al-Akhbar*, 31.3.2014, <http://english.al-akhbar.com/node/19226>.

Associated Press. "Hezbollah develops new tactics in Syrian civil war," *Haaretz*, 13.4.2014, <https://www.haaretz.com/hezbollah-develops-new-tactics-1.5244935>, luettu 6.5.2018.

Paula Astih. "Syrian rebels intensify attacks on Hezbollah in Qalamoun," *Asbarq al-Ansat*, 13.7.2014, <https://eng-archive.aawsat.com/p-astatih/news-middle-east/syrian-rebels-intensify-attacks-on-hezbollah-in-qalamoun>, luettu 27.2.2018.

Azani, Eitan. "Hezbollah's Strategy of 'Walking on the Edge'" *Studies in Conflict & Terrorism*, Vo. 36, No. 11 2013.

Azar, Georgi. "How the battle for Aarsal's outskirts unfolded," *An-Nahar*, 31.7.2017, <https://en.annahar.com/article/630272-how-the-battle-for-aarsals-outskirts-unfolded>, 6.8.2017

Aziz, Jean. "Two Rockets Hit Beirut's Southern Suburbs," *Al-Monitor*, 26.5.2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/05/rockets-hit-beirut-southern-suburbs-syria-hezbollah.html>, luettu 1.11.2017.

Aziz, Jean. "Hezbollah confesses to hand in Qusair battle," *Al-Monitor*, 27.5.2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/05/hezbollah-involvement-qusair-battle-syria.html#ixzz4SduffkX>, 1.11.2017.

Aziz, Jean. "The battle at Qalamoun," *Al-Monitor*, 11.5.2015, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2015/05/syria-qalamoun-battle-army-hezbollah-isis-militants-qussair.html>, luettu 20.10.2017.

Badran, Tony. "Hezbollah's Agenda in Lebanon," *Hudson Institute*, 16.5.2009.

Baker & Aysha. "Taking the lead, Hizballah girds for key Syria battle on Assad's behalf," *Time*, 7.11.2013, <http://world.time.com/2013/11/07/taking-the-lead-hizballah-girds-for-key-syria-battle-on-assads-behalf/>, luettu 5.5.2018.

Balanche, Fabrice. "The battle of Aleppo is the center of the Syrian chessboard," *The Washington Institute for Near East Policy*, 5.2.2016, www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/the-battle-of-aleppo-is-the-center-of-the-syrian-chessboard, luettu 20.10.2017.

El-Bar, Karim. "Hezbollah at odds with Syrian government over 'impossible' Aleppo battle: Report," *Middle East Eye*, 29.6.2016, <http://www.middleeasteye.net/news/hezbollah-syrian-govt-clash-over-aleppo-impossible-take-report-1337512772>, luettu 20.10.2017.

Barnard, Anne. "Hezbollah's role in Syria war shakes the Lebanese," *The New York Times*, 20.5.2013, <http://www.nytimes.com/2013/05/21/world/middleeast/syria-developments.html>, luettu 5.5.2018.

Barnard, Anne. "Hezbollah Commits to an All-Out Fight to Save Assad," *The New York Times*, 25.5.2013, <http://www.nytimes.com/2013/05/26/world/middleeast/syrian-army-and-hezbollah-step-up-raids-on-rebels.html>, luettu 5.5.2018.

Barnard, Anne. "Muslim Shrine Stands as a Crossroads in Syria's Unrest," *The New York Times*, 8.4.2014, <http://www.nytimes.com/2014/04/09/world/middleeast/muslim-shrine-stands-as-a-crossroads-in-syrias-unrest.html>, luettu 2.5.2018.

BBC. "Homs: Syrian revolution's fallen 'capital'," *BBC*, 9.12.2015, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-15625642>, luettu 7.5.2018.

BBC. "Syria conflict: Rebels leave Homs under truce," *BBC*, 9.12.2015, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-35048404>, luettu 3.4.2018.

BBC. "Syria war: Homs ceasefire deal announced," *BBC*, 3.8.2017, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-40812382>, luettu 19.3.2018.

Beaufre, André. *An introduction to strategy: with particular reference to problems of defence, politics, economics and diplomacy in the nuclear age* (London : Faber & Faber, 1965 [1963]).

Blanford, Nicholas. "The battle for Qusayr: How the Syrian regime and Hizb Allah tipped the balance," *CTC Sentinel*, Vol. 6., No. 8, 27.8.2013.

Blanford, Nicholas. "Hezbollah lowers fighting age as it takes on Islamic State," *Christian Science Monitor*, 18.8.2014, <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2014/0818/Hezbollah-lowers-fighting-age-as-it-takes-on-Islamic-State>, luettu 6.3.2018.

- Blanford, Nicholas. "Hezbollah: In Syria for the long haul," *Middle East Institute*, 18.11.2014.
- Blanford, Nicholas. "Hezbollah's evolution. From Lebanese militia to regional player," *Middle East Institute*, 2017.
- Boyd, John. "Patterns of conflict," *Defense and National Interest*, 2007.
- Blombergs, Fred. "Realismi ja Strategian tutkimus," teoksessa *Suomalaisia näkökulmia strategian tutkimukseen*, toimittanut Pekka Sivonen (Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, 2013).
- Brodile, Bernard. "General Andre Beaufre on Strategy. A Review of Two Books," *Rand Corporation*, 1965.
- Carey, Colaresi & Mitchell. "Risk Mitigation, Regime Security, and Militias: Beyond Coup-proofing," *International Studies Quarterly*, Vol. 60, No. 1, 2016.
- Chandler, Adam. "Israel versus Hezbollah, round three?," *Atlantic*, 20.12.2015, <http://www.theatlantic.com/international/archive/2015/12/israel-versus-hezbollah-round-three/421398/>, luettu 30.11.2017
- Chulov, Martin. "Syria conflict pits Shia against Sunni as Hezbollah says this is 'war we must win'," *The Guardian*, 1.1.2014, <https://www.theguardian.com/world/2014/jan/01/syria-shia-sunni-hezbollah-war>, luettu 8.3.2018.
- Chulov, Martin. "Syrian rebels to abandon Homs district as part of ceasefire deal," *The Guardian*, 2.5.2014, <https://www.theguardian.com/world/2014/may/02/syrian-rebels-homs-ceasefire-deal>, luettu 3.4.2018.
- Clifford, Peter. "Syrian opposition continue fight back in Qalamoun, reportedly reopening the route to Lebanese border," *Al-Tahrir*, 20.6.2014, <https://altahrir.wordpress.com/2014/06/20/syrian-opposition-continue-fight-back-in-qalamoun-reportedly-re-opening-route-to-lebanese-border/>, luettu 6.3.2018.
- CNN. "Beirut suicide bombings kill 43; suspect claims ISIS sent attackers," *CNN*, 16.11.2015, <https://edition.cnn.com/2015/11/12/middleeast/beirut-explosions/index.html>, luettu 2.5.2018.
- Cockburn, Patrick. "Tal Kalakh: Syria's rebel town that forged its own peace deal," *Independent*, 25.6.2013, <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/tal-kalakh-syrias-rebel-town-that-forged-its-own-peace-deal-8673695.html>, luettu 18.3.2018.
- Collins, John M., *Military Strategy* (Washington D.C.: Potomac Books, 2002).
- Complex Operational Environment and Threat Integration Directorate (CTID). "The battle for Qusayr, Syria," *CTID*, 6.2013.
- Corbeil, Alexander. "Assad re-captures Yabroud and Lebanon takes a plunge," *Foreign Policy Association*, 18.3.2014, <https://foreignpolicyblogs.com/2014/03/18/as-yabroud-falls-lebanon-takes-a-plunge/>, luettu 6.5.2018.
- Daily Star. "Syrian army, allies break rebel siege of Nubl, Zahraa," *Daily Star*, 4.2.2016, <http://www.dailystar.com.lb/News/Middle-East/2016/Feb-04/335530-syrian-army-allies-break-rebel-siege-of-nubl-zahraa.ashx>, luettu 15.3.2018.
- Dalati, Rasha. "ضبط سيارة مخدرات في (القصور) الخاضعة لسيطرة (حزب الله)," *All4Syria*, 25.8.2017, <http://www.all4syria.info/Archive/437122>, luettu 24.10.2017.
- Dalton, Melissa G. "Iranian backed militias: Destabilizing the Middle East," *Center for Strategic and International Studies (CSIS)*, 4.10.2017.
- DeVore, Marc R. & Stähli, Armin B. "Explaining Hezbollah's effectiveness: Internal and external determinants of the rise of violent non-state actors," *Terrorism and Political Violence*, Vol. 27, No. 2, 2015.
- Deutsche Welle, "Hundreds of rebels, civilians evacuated in Syria swap," *Deutsche Welle*, 28.12.2015, <http://www.dw.com/en/hundreds-of-rebels-civilians-evacuated-in-syria-swap/a-18946348>, luettu 13.3.2018.
- Deutsche Welle, "Hezbollah sends reinforcements to 'greatest fight' over Aleppo," *Deutsche Welle*, 24.6.2016, <http://www.dw.com/en/hezbollah-sends-reinforcements-to-greatest-fight-over-aleppo/a-19356004>, luettu 14.3.2018.
- Diab, Youssef. "Information about Hezbollah abandoning Aleppo battle over failure to control it," *Asbarq al-Ansat*, 30.6.2016, <https://eng-archive.aawsat.com/youssef-diab/news-middle-east/information-hezbollah-abandoning-aleppo-battle-failure-control>, luettu 15.3.2018.

Euronews, "Zabadani: the last rebels leave," *Euronews*, 19.4.2017, <http://www.euronews.com/2017/04/19/zabadani-the-last-rebels-leave>, luettu 4.5.2018.

European Council, "Council decisions 2016/1136 12.7.2016," Official Journal of the European Union, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016D1136&qid=1474969819578&from=EN>

Fadel, Leith. "Yabroud is liberated! New map," *Syrian Perspective Blog*, 16.3.2014, <https://syrianperspective.com/2014/03/yabroud-is-liberated-new-map.html>, luettu 1.4.2018.

Leith Fadel, "Syrian Army fully secures T-4 Airport in western Palmyra after liberating area," *Al-Masdar News*, 7.1.2017, <https://www.almasdarnews.com/article/syrian-army-fully-secures-t-4-airport-western-palmyra-liberating-area/>, luettu 25.10.2017.

Flanigan, Shawn Teresa; Abdel-Samad & Mounah. "Hezbollah's social Jihad: Nonprofits as resistance organizations," *Middle East Policy*, Vol. 16, No.2, 2009.

Freeman, Colin. "Iraq: Battle-hardened fighters return from Syria to fight Isis at home," *The Telegraph*, 20.6.2014, <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iraq/10917907/Iraq-Battle-hardened-fighters-return-from-Syria-to-fight-Isis-at-home.html>, luettu 8.5.2018.

Gabrielsen, Iver. "The evolution of Hezbollah's strategy and military performance, 1982–2006," *Small Wars & Insurgencies*, Vol. 25, No. 2, 2014.

Ghaddar, Hanin. "Hezbollah's redeployment in Syria: Potential confrontations," *The Washington Institute for Near East Policy*, 13.6.2017.

Global Security. "Sniper and countersniper tactics, techniques and procedures," *Global Security*, päivämätön, <https://www.globalsecurity.org/military/library/policy/army/fm/3-06-11/ch6.htm>, luettu 22.3.2018.

Gross, Judah Ari. "Israel's air superiority clouded by new Russian missiles in Syria," *The Times of Israel*, 1.12.2015, <https://www.timesofisrael.com/israels-air-superiority-in-syria-clouded-by-russian-s-400/>, luettu 6.5.2018.

Gross, Judah Ari. "Hezbollah to move into south Syria, just across Israel border," *Times of Israel*, 8.8.2016, <http://www.timesofisrael.com/hezbollah-to-move-into-south-syria-just-across-israel-border/>, luettu 7.5.2018.

Hamzeh, Nizar. "Lebanon's Hizbullah: From Islamic revolution to parliamentary accommodation," *Third World Quarterly*, Vol. 14, No. 2, 1993.

Harb & Abdallah. "Zabadani battle rages on," *Al-Monitor*, 6.7.2015; <https://www.al-monitor.com/pulse/fa/contents/articles/security/2015/07/syria-zabadani-battle-lebanese-border-nusra-isis-qalamoun.html>, luettu 20.10.2017.

Harik, Judith Palmer. *Hezbollah: The changing face of terrorism* (New York: I.B. Tauris, 2004).

Harel, Amos. "Israel's military now sees Hezbollah as an army in every sense," *Haaretz*, 4.11.2016, <https://www.haaretz.com/israel-news/israel-sees-hezbollah-as-an-army-in-every-sense-1.5413084>, luettu 6.5.2018.

Hart, Liddell. *Strategy, Second Revised Edition* (New York: Meridian, 1991 [1967]).

High Level Military Group (HLMG). "Hizballah's terror army: How to prevent a third Lebanon war," *Friends of Israel Initiative*, 10.2017.

Hoenig, Milton. "Hezbollah and the use of drones as a weapon of terrorism," *Federation of American Scientists*, Vol. 67, No. 2, 2014.

Hubbard, Ben. "Turning point in Syria as Assad regains all of Aleppo," *The New York Times*, 22.12.2016, <https://www.nytimes.com/2016/12/22/world/middleeast/aleppo-syria-evacuation.html>, luettu 4.12.2017.

Hubbard, Ben. "Iran out to remake Mideast with Arab enforcer: Hezbollah," *The New York Times*, 27.8.2017, <https://www.nytimes.com/2017/08/27/world/middleeast/hezbollah-iran-syria-israel-lebanon.html?smid=tw-share>, luettu 4.12.2017.

Hubbard & Saad. "More than 7,000 people evacuated from 4 besieged Syrian towns," *The New York Times*, 14.4.2017, <https://www.nytimes.com/2017/04/14/world/middleeast/syria-towns-sieges-population-transfers-assad.html>, luettu 8.5.2018.

Human Rights Watch (HRW), "Russia/Syria: War Crimes in Month of Bombing Aleppo," *HRW*, 1.12.2016, <https://www.hrw.org/news/2016/12/01/russia/syria-war-crimes-month-bombing-aleppo>, luettu 8.5.2018.

Hussein, Sara. "On Syrian border, Hezbollah faces its 'hardest' battle," *Times of Israel*, 21.5.2015, <https://www.timesofisrael.com/on-syrian-border-hezbollah-faces-its-hardest-battle/>, luettu 10.3.2018.

Institute for the Study of War, "The Syrian Army Renews Offensive in Homs," *Institute for the Study of War*, 5.7.2013.

International Committee of the Red Cross (ICRC). "Syria: Emergency aid reaches thousands of people trapped in besieged areas," *ICRC*, 19.10.2015, <https://www.icrc.org/en/document/syria-war-aid-damascus-medical-supplies>, luettu 13.3.2018.

Issacharoff, Avi. "A third of Hezbollah's fighters said killed or injured in Syria," *The Times of Israel*, 15.12.2015, <https://www.timesofisrael.com/a-third-of-hezbollahs-fighters-said-killed-or-injured-in-syria/>, luettu 3.4.2018.

Al-Jazeera. "Rockets hit Beirut's southern suburbs," *Al-Jazeera*, 29.5.2013, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2013/05/201352645843641150.html>, luettu 27.11.2016

Al-Jazeera. "Hezbollah to send more fighters to Syria's Aleppo," *Al-Jazeera*, 25.6.2016, <http://www.aljazeera.com/news/2016/06/hezbollah-send-fighters-syria-aleppo-160624180847854.html>, luettu 5.5.2018.

Al-Jazeera. "نعيم قاسم: حزب الله أصبح له جيش مدرب," *Al-Jazeera*, 16.11.2016, <https://bit.ly/2fXdDxB>, luettu 6.5.2018.

Al-Jazeera. "عبارة 'الجيش المدرب' التي أخرجت حزب الله," *Al-Jazeera*, 18.11.2016, <http://bit.ly/2DDYziN>, luettu 8.12.2016.

Al-Jazeera. "وادي بردى.. منطقة سورية تواجه مصير حلب," *Al-Jazeera*, 27.12.2016, <http://bit.ly/2xSwC3M>, luettu 20.10.2017.

Al-Jazeera. "Syria: Evacuation of Homs' Al Waer enclave resumes," *Al-Jazeera*, 8.4.2017, <https://www.aljazeera.com/news/2017/04/syria-evacuation-homs-al-waer-enclave-resumes-170408101610693.html>, luettu 3.4.2018.

Al-Jazeera America. "Israeli strikes in Syria highlight fears over Hezbollah's growing arsenal," *Al-Jazeera America*, 27.4.2015, <http://america.aljazeera.com/articles/2015/4/27/israeli-strikes-highlight-fears-over-hezbollah.html>, luettu 6.5.2018.

Kais, Roi. "Hezbollah stages military parade in Syria," *Ynet news*, 16.11.2016, <https://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-4879936,00.html>, luettu 6.5.2018.

Kalin, Stephen. "Pro-Assad forces kill 175 rebels in ambush: Syrian state media," *Reuters*, 26.2.2014, <https://www.reuters.com/article/us-syria-crisis-ambush/pro-assad-forces-kill-175-rebels-in-ambush-syrian-state-media-idUSBREA1P0TP20140226>, luettu 6.3.2018.

Karouny & Miles. "Warring sides in Syria reach agreement on two villages, border town, sources say," *Reuters*, 24.9.2015, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria/warring-sides-in-syria-reach-agreement-on-two-villages-border-town-sources-say-idUSKCN0RO1XN20150924>, luettu 13.3.2018.

Karouny & Perry. "Turkey, Iran help broker rare truce in Syria," *Reuters*, 12.8.2015, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-ceasefire/turkey-iran-help-broker-rare-truce-in-syria-idUSKCN0QH1CQ20150812>, luettu 13.3.2018.

Kerttunen, Mika. "Kuinka sota voitetaan: sotilasstrategiasta ja sen tutkimisesta," (Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, 2010).

Khodr, Zeina. "Syria deal: 'Population swap' or 'sectarian cleansing?'," *Al-Jazeera*, 15.8.2015, <https://www.aljazeera.com/blogs/middleeast/2015/08/syrian-deal-population-swap-ethnic-cleansing-150815160046670.html>, luettu 13.3.2018.

Kizilkaya, Zafer. "Identity, War, and Just Cause for War: Hezbollah and Its Use of Force," *Mediterranean Quarterly*, Vol. 28, No. 2, 2017.

Knio, Karim. "Structure, Agency and Hezbollah: a Morphogenetic View," *Third World Quarterly*, Vol. 34, No. 5, 2013.

Kouts, Gideon. "Former Syrian general: Hezbollah is in possession of chemical weapons," *Jerusalem Post*, 8.3.2018, <http://www.jpost.com/Middle-East/Former-Syrian-official-to-Maariv-Hezbollah-has-chemical-weapons-544567>, luettu 5.4.2018.

Kozak, Christopher. "'Army in all corners' – Assad's campaign strategy in Syria," *Institute for the Study of War*, 4.2015.

Kulish & Schmitt. "Hezbollah Is Blamed for Attack on Israeli Tourists in Bulgaria," *The New York Times*, 19.7.2012, <https://www.nytimes.com/2012/07/20/world/europe/explosion-on-bulgaria-tour-bus-kills-at-least-five-israelis.html>, luettu 5.5.2018.

Leenhardt, Philemon. "Lebanon, Hizbullah and the battle of Zabadani," *IJSS Voices*, 23.10.2015, <https://www.ijss.org/en/ijss%20voices/blogsections/ijss-voices-2015-dda3/october-9d0c/lebanon-zabadani-92d4>, luettu 7.5.2018.

Lewis, Ori. "Hezbollah using U.S. weaponry in Syria: senior Israeli military officer," *Reuters*, 21.12.2016, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-israel-hezbollah/hezbollah-using-u-s-weaponry-in-syria-senior-israeli-military-officer-idUSKBN14A19W>, luettu 30.11.2017.

Macleod, Hugh. "Lebanon's militant Hezbollah forging new ties," *SFGate*, 1.11.2007, <https://www.sfgate.com/news/article/Lebanon-s-militant-Hezbollah-forging-new-ties-3235227.php>, luettu 10.4.2018.

Magnier, Elijah J. "Update on the Yabrud offensive from Elijah J Magnier," *Brown Moses Blog*, 23.2.2014, <https://brown-moses.blogspot.fi/2014/02/update-on-yabrud-offensive-from-elijah.html>, luettu 25.2.2018.

Magnier, Elijah J. "Has the release of 13 Orthodox nuns created a real turn in the battle of Yabrud?," *Brown Moses Blog*, 11.3.2014, <https://brown-moses.blogspot.fi/2014/03/has-release-of-13-orthodox-nuns-created.html>, luettu 25.2.2018.

Magnier, Elijah J. "Elijah J Magnier on the latest developments in the Yabrud offensive," *Brown Moses Blog*, 16.3.2014, <https://brown-moses.blogspot.fi/2014/03/elijah-j-magnier-on-latest-developments.html>, luettu 25.2.2018.

Magnier, Elijah J. "Special report on Hezbollah's role in the Yabrud offensive," *Brown Moses Blog*, 12.2.2014, <https://brown-moses.blogspot.fi/2014/02/special-report-on-hezbollahs-role-in.html>, luettu 25.2.2018.

Al-Manar. "Hezbollah's Kornet hits al-Nusra convoy in Qalamoun," *Al-Manar*, 10.6.2015, <http://archive.almanar.com.lb/english/article.php?id=214740>, luettu 6.5.2018.

Al-Manar. "Ibrahim: For developing administrative plans to protect Lebanon, civil Peace," *Al-Manar*, 1.10.2016, <http://english.almanar.com.lb/49894>, luettu 10.4.2018.

Al-Manar. "Rafik Hariri International Airport chairman denies weapon transfer from Lebanon to Syria," *Al-Manar*, 24.11.2016, <http://english.almanar.com.lb/112286>, luettu 5.5.2018.

Al-Masri, Abdulrahman. "Analysis: 'Safe Zone' on Lebanon border would benefit Hezbollah, Iran," *News Deeply*, 7.3.2017, <https://www.newsdeeply.com/syria/articles/2017/03/07/analysis-safe-zone-on-lebanon-border-would-benefit-hezbollah-iran>, luettu 5.12.2017.

Al-Masdar News. "Battle map update of the Qalamoun offensive," *Al-Masdar News*, 13.5.2015, <http://www.almasdarnews.com/article/battle-map-update-of-the-qalamoun-offensive/>, luettu 1.4.2018.

Al-Masdar News. "Syrian Army, Russian Air Force prepare to liberate Aleppo: Syrian PM," *Al-Masdar News*, 10.4.2016, <http://mideasti.blogspot.fi/2016/04/why-is-syrian-regime-shifting.html>, luettu 4.4.2018.

Meier, Daniel. "Lebanon: The refugee issue and the threat of a sectarian confrontation," *Oriente Moderno*, Vol. 94, No. 2, 2014.

Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center. "Spotlight on global Jihad (March 17–23, 2016)," 23.3.2016.

Melman, Yossi. "Analysis: The truth about Hezbollah," *Jerusalem Post* 14.8.2016, <http://www.jpost.com/Arab-Israeli-Conflict/Analysis-The-truth-about-Hezbollah-464108>, luettu 5.5.2018.

De Mesquita, Bruce Bueno. "An Expected Utility Theory of international conflict," *The American Political Science Review*, Vol. 74, No. 4, 1980.

Mroue, Bassem. "Hezbollah recruiting push comes amid deeper role in Syria," *Associated Press*, 18.12.2015, <https://apnews.com/de8588cd81244ed58a7dd12e32ee18e2/hezbollah-recruiting-push-covers-its-deeper-role-syria>, luettu 6.5.2018.

An-Nahar. "7,000 Syrian refugees and fighters return home from Lebanon," *An-Nahar*, 2.8.2017, <https://en.annahar.com/article/631938-7000-syrian-refugees-and-fighters-return-home-from-lebanon>, luettu 6.9.2017.

Naharnet. "Ten Hizbullah fighters killed in Syria's ongoing battles," *Naharnet*, 14.6.2014, <http://www.naharnet.com/stories/en/134950>, luettu 6.3.2018.

Nakhoul, Samia. "Special report: Hezbollah gambles all in Syria," *Reuters*, 26.9.2013, <https://www.reuters.com/article/us-syria-hezbollah-special-report/special-report-hezbollah-gambles-all-in-syria-idUSBRE98P0AI20130926>, luettu 5.5.2018.

Nassief, Isabel. "The fall of Yabroud and the campaign for the Lebanese border," *Institute for the Study of War*, 26.3.2014, s. 2.

Nassief & Szybala. "The "starvation until submission" campaign," *Institute for the Study of War*, 7.2.2014, <http://iswresearch.blogspot.fi/2014/02/the-until-submission-campaign.html>, luettu 2.3.2018.

Nilsson, Marco. "Primary unit cohesion among the Peshmerga and Hezbollah," *Armed Forces and Society*, 2017.

NNA. "Syrian warplanes pound Zamarani route at dawn," *NNA*, 26.7.2017, <http://nna-leb.gov.lb/en/show-news/81732/Syrian-warplanes-pound-Zamarani-route-at-dawn>, luettu 6.8.2017.

Norton, Augustus Richard. "Hezbollah: From Radicalism to Pragmatism," *Middle East Policy*, Vol. 5, No. 4, 1998.

Norton, Augustus Richard. "The Role of Hezbollah in Lebanese Domestic Politics," *The International Spectator*, Vol. 42, No. 4, 2007.

Now Lebanon. "Hezbollah mobilizes to defend Shi'ite shrines in Syria," *Now Lebanon*, 12.6.2014, <https://now.mmedia.me/lb/en/lebanonnews/551145-hezbollah-announces-general-mobilization-in-syria>, luettu 5.5.2018.

Now Lebanon. "Beirut bank targeted by bombing," *Now Lebanon*, 12.6.2016, <https://now.mmedia.me/lb/en/NewsReports/567090-beirut-bank-targeted-by-bombing>, luettu 5.5.2018.

O'Bagy, Elizabeth. "The fall of al-Qusayr," *Institute for the Study of War*, 6.6.2013.

Orient News. "Around 12 Hezbollah militants killed in Aleppo over the weekend," *Orient News*, 4.4.2016, http://orient-news.net/en/news_show/108092/0/Around-Hezbollah-militants-killed-in-Aleppo-over-the-weekend, luettu 8.5.2018.

Perry, Bassam, al-Khalidi & Miles. "Hezbollah, other Shi'ite allies helped Assad win in Aleppo," *Reuters*, 14.12.2016, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-aleppo-fall-insi/hezbollah-other-shiite-allies-helped-assad-win-in-aleppo-idUSKBN1431PV>, luettu 14.3.2018.

Pollak, Nadav. "The transformation of Hezbollah by its involvement in Syria," *The Washington Institute for Near East Policy*, 8.2016.

Potter, Bradley. "B. H. Liddell Hart, Strategy (1954)," <http://www.classicsofstrategy.com/2016/01/liddell-hart-strategy-1954.html>, luettu 5.5.2018.

Pyzer, Zack. "Hezbollah is "almost certain" that the IAF was behind strikes on its forces from Lebanese airspace on Wednesday," *Jerusalem Post*, 9.12.2016, <http://www.jpost.com/Arab-Israeli-Conflict/Hezbollah-denies-it-promised-Russia-no-attacks-on-Israel-474924>, luettu 30.11.2017.

Naim Qassem, *Hizbullah* (London: Saqi, 2005).

Reider, Dimi. "Hezbollah offers Israel a draw, will Netanyahu accept?," *Al-Jazeera America*, 29.1.2015, <http://america.aljazeera.com/articles/2015/1/29/israeli-attack-on-hezbollah-carries-political-risk.html>, luettu 30.11.2017.

Reuters. "Hezbollah and al Qaeda clash on Syria-Lebanon frontier," *Reuters*, 17.7.2014, <https://www.reuters.com/article/us-syria-crisis-hezbollah/hezbollah-and-al-qaeda-clash-on-syria-lebanon-frontier-idUSKBN0FM1OQ20140717>, luettu 27.2.2018.

- Reuters. "U.N. envoy sounds alarm over battle at Syria border," *Reuters*, 23.7.2015, <https://uk.reuters.com/article/uk-mideast-crisis-syria-city/u-n-envoy-sounds-alarm-over-battle-at-syria-border-idUKKCN0PW0IO20150723>, luettu 8.5.2018.
- Reuters. "Syrian army announces recapture of Palmyra from Islamic State," *Reuters*, 2.3.2017, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-islamic-state/syrian-army-announces-recapture-of-palmyra-from-islamic-state-idUSKBN1691GI>, luettu 19.3.2018.
- Reuters. "Islamic State evacuation convoy reaches Syria's Deir Ezzor," *Middle East Eye*, 13.9.2017, <http://www.middleeasteye.net/news/buses-reach-syrias-deir-ezzor-1148782001>, luettu 19.3.2018.
- Reuters. "The fall of Aleppo," *Reuters*, päiväämätön, <http://fingfx.thomsonreuters.com/gfx/rngs/MIDEAST-CRISIS-SYRIA-ALEPPO/010030NF1EW/index.html>, luettu 8.5.2018.
- Saad-Ghorayeb, Amal. *Hizbullah: Politics and Religion* (London: Pluto Press, 2002).
- Al-Safir. "قاسم: أصبح لدينا جيش. والعرض العسكري رسالة للجميع," 16.11.2016, <http://assafir.com/Article/517601/Archive>, luettu 5.5.2018.
- Samaan, Jean-Loup. "The Dahya Concept and Israeli Military Posture vis-à-vis Hezbollah Since 2006," *Comparative Strategy*, Vol. 32, No. 2, 2013.
- Samaha, Nour. "The Battle for the Qalamoun Mountains," *Foreign Policy*, 6.2.2015, <http://foreignpolicy.com/2015/02/06/the-battle-for-the-qalamoun-mountains-syria-lebanon-hezbollah-isis-al-nusra-front/>, luettu 9.3.2018.
- Samaha, Nour. "Why Qalamoun matters for Hezbollah," *Al-Jazeera*, 11.5.2015, <http://www.aljazeera.com/news/2015/05/150511085809867.html>, luettu 8.5.2018.
- Samaha, Nour. "Hezbollah's new ally in Syria," *Newsweek*, 18.11.2015, <http://newsweekme.com/hezbollahs-new-ally-in-syria/>, luettu 12.3.2018.
- Schenker, David. "Hezbollah's victory in Qalamoun: Winning the battle, losing the war," *The Washington Institute for Near East Policy*, 20.5.2015, <http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/hezbollahs-victory-in-qalamoun-winning-the-battle-losing-the-war>, luettu 9.3.2018.
- Schwedler, Jillian. "Can Islamists become moderates? Rethinking the inclusion-moderation hypothesis?" *World Politics*, Vol. 63, No.2, 2011.
- Sengupta, Kim. "Assad troops try to block rebels' supply line to Turkey," *The Independent*, 22.2.2012, <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/assad-troops-try-to-block-rebels-supply-line-to-turkey-7281416.html>, luettu 1.5.2018.
- Shanahan, Rodger. "A Pyrrhic Victory? Hezbollah's Complex Post-War Environment," *Democracy and Security*, Vol. 4, No. 1, 2008.
- Sky News Arabia. "السنيورة: حزب الله يجرنا إلى الحرب," *Sky News Arab*, 26.5.2013, <http://bit.ly/2gKZ81o>, luettu 17.10.2017.
- Sky News Arab. "حزب الله.. خسائر مستمرة في سوريا," *Sky News Arab*, 7.7.2016, <http://bit.ly/2zuNjEx>, luettu 17.10.2017.
- Slim, Randa. "Hezbollah's plunge into the Syrian abyss," *Foreign Policy*, 28.5.2013, <http://foreignpolicy.com/2013/05/28/hezbollahs-plunge-into-the-syrian-abyss/>, luettu 5.5.2018.
- Sly, Liz. "Assad forces gaining ground in Syria," *The Washington Post*, 11.5.2013, https://www.washingtonpost.com/world/assad-forces-gaining-ground-in-syria/2013/05/11/79147c34-b99c-11e2-b568-6917f6ac6d9d_story.html?noredirect=on&utm_term=.b9b5ec37f7c6, luettu 7.5.2018.
- Smyth, Phillip. "How Iran is building its Syrian Hezbollah," *The Washington Institute for Near East Policy*, 8.3.2016, <http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/how-iran-is-building-its-syrian-hezbollah>, luettu 15.3.2018.
- Sobelman, Daniel. "Learning to deter: Deterrence failure and success in the Israel-Hezbollah conflict, 2006-16," *International Security*, Vol. 41, No. 3, 2017.

Solomon, Ariel Ben. "Hezbollah, Jihadists suffers casualties in Qalamoun," *The Jerusalem Post*, 28.5.2015, <http://www.jpost.com/Middle-East/Hezbollah-jihadists-suffer-casualties-in-Qalamoun-404333>, luettu 10.3.2018.

Al-Souria. "مليشيا 'حزب الله' تسيطر على بلدة حدودية مع سوريا," *Al-Souria*, 21.6.2014, <http://bit.ly/2oN9W2Z>, luettu 6.3.2018.

Stratfor. "Syrian rebels' supply lines," *Stratfor*, 3.2.2012, <https://worldview.stratfor.com/article/syrian-rebels-supply-lines>, luettu 1.5.2018.

Sullivan, Marisa. "Hezbollah in Syria," *Institute for the Study of War*, 4.2014.

Syrian Observatory for Human Rights (SOHR). "20 Hezbollah between 62 killed during clashes against rebels in Aleppo countryside," *SOHR*, 17.6.2016, <http://www.syriahr.com/en/?p=47780>, luettu 8.3.2018.

Syrian Network for Human Rights (SNHR). "The Syrian regime targets the last medical point in Madaya town. The least the UN could do is to protect medical facilities," *SNHR*, 25.12.2016, http://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/Syrian_Regime_is_targeting_another_medical_point_in_Madaya_en.pdf.

Syrian Network for Human Rights (SNHR), "Talkalakh: Ethnic cleansing by Hezbollah, Shabiha and Assad's Forces," *Zaman al-Wasl*, 17.6.2013, <https://en.zamanalwsl.net/news/article/486>, luettu 18.3.2018.

Szekely, Ora. "Hezbollah's Survival: Resources and Relationships," *Middle East Policy*, Vol. 19, No. 4, 2012.

Telegraph. "How one of Syria's best-known resorts became the latest victim of Assad's endless war," *Telegraph*, 26.7.2015, <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/11764399/How-one-of-Syrias-best-known-resorts-became-the-latest-victim-of-Syrias-endless-war.html>, luettu 3.5.2018.

Terrill, W. A. "Iran's strategy for saving Assad." *The Middle East Journal*, vol. 69 no. 2, 2015.

The Times of Israel. "Top Iranian general: We gave Hezbollah the thousands of rockets it used against Israel," *Business Insider*, 11.11.2016, <http://www.businessinsider.com/iran-sent-hezbollah-missiles-israel-2016-11?r=UK&IR=T&IR=T>, luettu 5.5.2018.

Tomson, Chris. "Syrian Army launches massive offensive in northern Aleppo – Map update," *Al-Masdar News*, 2.2.2016, <https://www.almasdarnews.com/article/syrian-army-launches-massive-offensive-northern-aleppo-map-update/>, luettu 8.5.2018.

Tomson, Chris. "Syrian Army agrees to trade isolated Idlib pocket for rebel towns in rural Damascus," *Al-Masdar News*, 27.3.2017, <https://www.almasdarnews.com/article/syrian-army-agrees-trade-isolated-idlib-pocket-rebel-towns-rural-damascus/>, luettu 4.5.2018.

Tomson, Chris. "Video: Syrian Army captures armored vehicles left behind by Islamists in rural Damascus," *Al-Masdar News*, 20.4.2017, <https://mobile.almasdarnews.com/article/video-syrian-army-captures-armored-vehicles-left-behind-islamists-rural-damascus/>, luettu 4.5.2018.

Twitter-käyttäjä AlBawabaEnglish, 14.6.2015, <https://twitter.com/AlBawabaEnglish/status/610075723542462464>, saatavilla 12.3.2018.

Twitter-käyttäjä Qalaat al-Mudiq, 21.7.2017, <https://twitter.com/QalaatAlMudiq/status/888410766503813120>, luettu 5.5.2018.

Twitter-käyttäjä Qalaat al-Mudiq 26.7.2017, <https://twitter.com/QalaatAlMudiq/status/890129283573743616>, luettu 6.8.2017.

Twitter-käyttäjä ResistanceER, 17.12.2016, <https://twitter.com/ResistanceER/status/810191364990337024>, luettu 15.12.2017.

Walsh, Declan. "Hezbollah and Syrian Army Attack Islamists on Lebanon Border," *The New York Times*, 21.7.2017, <https://www.nytimes.com/2017/07/21/world/middleeast/hezbollah-syrian-army-lebanon.html>, luettu 6.5.2018.

Walzer, Michael. *Just and Unjust Wars* (New York: Basic Books, 1977).

Weiss, Caleb. "Hezbollah and allies parade in Deir Ezzor, Syria," *Threat Matrix*, 7.9.2017, <https://www.longwarjournal.org/archives/2017/09/hezbollah-and-allies-parade-in-deir-ezzor-syria.php>, luettu 19.3.2018.

White, Jeffrey. "The Qusayr rules: The Syrian regime's changing way of war," *The Washington Institute for Near East Policy*, 31.5.2013.

White, Jeffrey. "Hizb Allah at war in Syria: Forces, operations, effects and implications," *The Washington Institute for Near East Policy*, 1.2014.

Wiegand, Krista E. "Reformation of a terrorist group: Hezbollah as a Lebanese political party," *Studies in Conflict & Terrorism*, Vol. 32, Iss. 8, 2009.

Ya Libnan. "Cabinet appoints Abbas Ibrahim as Lebanon security chief," *Ya Libnan*, 18.7.2011, <http://yalibnan.com/2011/07/18/cabinet-appoints-abbas-ibrahim-as-lebanon-security-chief/>, luettu 10.4.2018.

Ya Libnan. "8 more Hezbollah fighters killed in Syria's Aleppo," *Ya Libnan*, 8.8.2016, <http://yalibnan.com/2016/08/08/8-more-hezbollah-fighters-killed-in-syrias-aleppo/>, luettu 15.3.2018.

Youtube-käyttäjä Sayed Hasan. "Hassan Nasrallah: 100 000s of combatants from the Muslim world ready to fight Israel," *Youtube*, 2.7.2015, <https://www.youtube.com/watch?v=tWy6CsRUvBA>, saatavilla 8.12.2017.

Youtube-käyttäjä Sayed Hasan. "Hassan Nasrallah : Why Israel fears a war against Hezbollah," *Youtube*, 12.3.2017, <https://www.youtube.com/watch?v=zOkT3lgqnNI>, saatavilla 7.12.2017.

Youtube-käyttäjä Sayed Hasan. "Hassan Nasrallah: The Resistance Axis triumphs, Israel panics," *Youtube*, 19.3.2017, <https://www.youtube.com/watch?v=xOz9HtzoUM4>, saatavilla 13.12.2017.

Youtube-käyttäjä Sayed Hasan. "Hassan Nasrallah: our experience in Syria will enable us to liberate Palestine," *Youtube*, 22.5.2017, https://www.youtube.com/watch?v=a5sFsS_6FTQ, saatavilla 8.12.2017.

Youtube-käyttäjä [كلام سياسي](#) (Kalam Siyasi). "كلمة السيد حسن نصر الله في ذكرى اسبوع رحيل فقيه العلم والجهاد الشيخ حسين عبيد | #الفضائية السورية 12", *Youtube*, 12.2.2017, <https://www.youtube.com/watch?v=NHGWwy8KpJQ>, saatavilla 5.12.2017.